

DUTCH BIRDING

VOLUME 43 • NO 4 • 2021

Dutch Birding

Internationaal tijdschrift over
Palearctische vogels

REDACTIE

Dutch Birding
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Nederland
editors@dutchbirding.nl

FOTOREDACTIE

Dutch Birding
p/a René Pop
Zanddijk 216
1795 KJ De Cocksdorp-Texel
Nederland
pop.texel@texel.com

ABONNEMENTENADMINISTRATIE

Maartje Bakker
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland
circulation@dutchbirding.nl

WWW.DUTCHBIRDING.NL
webredactie@dutchbirding.nl

BESTUUR

Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Nederland
dba@dutchbirding.nl

COMMISSIE DWAALGASTEN

NEDERLANDSE AVIFAUNA
CDNA
p/a Gerjon Gelling
leplaan 112
2565 LR Den Haag
Nederland
cdna@dutchbirding.nl

COMMISSIE SYSTEMATIEK

NEDERLANDSE AVIFAUNA
CSNA, p/a George Sangster
csna@dutchbirding.nl

Dutch Birding

HOOFDREDACTEUR Arnoud van den Berg (06-54270796, arnoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

ADJUNCT HOOFDREDACTEUR Łukasz Ławicki en Roland van der Vliet (editors@dutchbirding.nl)

UITVOEREND REDACTEUR André van Loon (020-6997585, andre.van.loon@dutchbirding.nl)

FOTOGRAFISCH REDACTEUR René Pop (06-22396323, pop.texel@texel.com)

REDACTIERAAD Peter Adriaens, Dick Groenendijk, Alexander Hellquist, Gert Ottens, Yoav Perlman, Roy Slaterus en Peter de Vries

REDACTIE-ADVIESRAAD Mark Constantine, José Luis Copete, Andrea Corso, Robert Flood, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Manuel Schweizer, Hadoram Shirihai en Lars Svensson

REDACTIEMEDEWERKERS Garry Bakker, Mark Collier, Harvey van Diek, Nils van Duivendijk, Enno Ebels, Willem-Jan Fontijn, Hans Groot, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, Mark Nieuwenhuis, Jelmor Poelstra, Kees Roselaar, Tim Schipper, Jan Hein van Steenis en Koen Stork

LAY-OUT André van Loon

PRODUCTIE André van Loon en René Pop

ADVERTENTIES Peter Links, p/a Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, advertising@dutchbirding.nl

ABONNEMENTEN De abonnementsprijs voor 2021 bedraagt: EUR 40.00 (Nederland), EUR 42.50 (België), EUR 43.50 (rest van Europa) en EUR 45.00 (landen buiten Europa).

U kunt zich abonneren door het overmaken van de abonnementsprijs op bankrekening (IBAN): NL95 INGB 0000 1506 97; BIC: INGBNL2A ten name van Dutch Birding Association te Amsterdam, ovv 'abonnement Dutch Birding' en uw postadres. Ook is het mogelijk om via de webshop te betalen. Volg hiervoor de instructies op www.dutchbirding.nl. Het abonnement start vanaf het moment van betaling. Na betaling ontvangt u het volgend te verschijnen nummer.

Dutch Birding is een tweemaandelijks tijdschrift. Het publiceert originele artikelen en mededelingen over morfologie, systematiek, voorkomen en verspreiding van vogels in de Benelux, Europa en elders in het Palearctische gebied. Het publiceert tevens bijdragen over vogels in het Aziatisch-Pacifische gebied en andere gebieden.

Voor taxonomie, volgorde en naamgeving van vogels in Dutch Birding worden de volgende overzichten aangehouden: *Dutch Birding-vogelnamen* door A B van den Berg (2008, Amsterdam; online update 2021, www.dutchavifauna.nl/wpvogelnamen) (taxonomie en wetenschappelijke, Nederlandse en Engelse namen van West-Palearctische vogels); en *IOC world bird list 11.2* door F Gill, D Donsker & P Rasmussen (2021, www.worldbirdnames.org) (taxonomie en wetenschappelijke, Engelse en Nederlandse namen van overige vogels in de wereld; Nederlandse namen door P Vercreijse en A J van Loon).

Voor (de voorbereiding van) bijzondere publicaties op het gebied van determinatie en/of taxonomie kan het Dutch Birding-fonds aan auteurs een financiële bijdrage leveren (zie Dutch Birding 24: 125, 2001, en www.dutchbirding.nl onder 'Tijdschrift').

www.dutchbirding.nl

WEBREDACTIE Garry Bakker, Guus Jenniskens en Koen Stork. **FOTOREDACTIE** Alex Bos, Jaap Denee en Menno van Duijn. **WEBMASTERS** Albert van den Ende, Toy Janssen en Jeroen van Vianen (Dutch Bird Alerts).

Dutch Birding Association

BESTUUR Pieter Baalbergen (penningmeester), Toy Janssen, Diedert Koppenol, Marten Miske (voorzitter, 06-10014311) en Wim Nap (secretaris); tevens is de redactie van Dutch Birding met een zetel vertegenwoordigd. **BESTUURSMEDWERKERS** Maartje Bakker, Julian Bosch, Marc Dijksterhuis, Rob Half, Vincent Hart, Leo Heemskerck, Jonathan Janse, Wietze Janse, Guus Jenniskens, Peter Links, Robert van der Meer, Arnold Meijer, Marc Plomp, Jeroen van Vianen, Jorrit Vlot, Kees de Vries, Rutger Wilschut en Steven Wytema.

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA)

LEDEN Garry Bakker, Christian Brinkman, Thijs Fijen, James Lidster, Thomas Luiten, Eddy Nieuwstraten (voorzitter), Hans Schekkerman en Vincent van der Spek. **MEDWERKERS** Gerjon Gelling (archivaris) en August van Rijn. De CDNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna (CSNA)

LEDEN Arnoud van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar en George Sangster (secretaris). De CSNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie.

© 2021 Stichting Dutch Birding Association. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars. ISSN 0167-2878.

Drukkerij robstolk®, Gyroscopweg 80, 1042 AC Amsterdam, Nederland, robstolk.nl

INTERNET

www.dutchbirding.nl

Dutch Birding

CHIEF EDITOR Arnoud van den Berg (+31-654270796, arnoud.van.den.berg@dutchbirding.nl)

DEPUTY CHIEF EDITORS Łukasz Ławicki and Roland van der Vliet (editors@dutchbirding.nl)

EXECUTIVE EDITOR André van Loon (+31-206997585, andre.van.loon@dutchbirding.nl)

PHOTOGRAPHIC EDITOR René Pop (+31-622396323, pop.texel@texel.com)

EDITORIAL BOARD Peter Adriaens, Dick Groenendijk, Alexander Hellquist, Gert Ottens, Yoav Perlman, Roy Slaterus and Peter de Vries

EDITORIAL ADVISORY BOARD Mark Constantine, José Luis Copete, Andrea Corso, Robert Flood, Dick Forsman, Ricard Gutiérrez, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Magnus Robb, Manuel Schweizer, Hadoram Shirihai and Lars Svensson

EDITORIAL ASSISTANTS Garry Bakker, Mark Collier, Harvey van Diek, Nils van Duivendijk, Enno Ebels, Willem-Jan Fontijn, Hans Groot, Jan van der Laan, Hans van der Meulen, Mark Nieuwenhuis, Jelmer Poelstra, Kees Roselaar, Tim Schipper, Jan Hein van Steenis and Koen Stork

LAY-OUT André van Loon

PRODUCTION André van Loon and René Pop

ADVERTISING Peter Links, c/o Dutch Birding, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, advertising@dutchbirding.nl

SUBSCRIPTIONS The subscription rate for 2021 is: EUR 40.00 (Netherlands), EUR 42.50 (Belgium), EUR 43.50 (rest of Europe) and EUR 45.00 (countries outside Europe).

Subscribers in European countries are kindly requested to pay the subscription fee to Dutch Birding Association, Amsterdam, on bank account (IBAN): NL95 INGB 0000 1506 97; BIC: INGBNL2A; please mention 'subscription Dutch Birding' and your full address. It is also possible to pay by credit card using our webshop. You can follow the instructions on our website www.dutchbirding.nl.

Subscribers in countries outside Europe can make their payment by credit card (Access, Eurocard, MasterCard or Visa) using our webshop. Please follow the instructions on our website www.dutchbirding.nl.

Subscription starts when we have received payment, after this you will receive the next forthcoming issue.

Dutch Birding is a bimonthly journal. It publishes original papers and notes on morphology, systematics, occurrence and distribution of birds in the Benelux, Europe and elsewhere in the Palearctic region. It also publishes contributions on birds in the Asian-Pacific region and other regions.

For taxonomy, sequence and nomenclature of birds in Dutch Birding the following lists are used: *Dutch Birding bird names* by A B van den Berg (2008, Amsterdam; online update 2021, www.dutchavifauna.nl/vpvogelnamen) (taxonomy and scientific, Dutch and English names of Western Palearctic birds); and *IOC world bird list 11.2* by F Gill, D Donsker & P Rasmussen (2021, www.worldbirdnames.org) (taxonomy and scientific, English and Dutch names of remaining birds of the world; Dutch names by P Verduijnsse and A J van Loon).

For (preparation of) special publications regarding identification and/or taxonomy, the Dutch Birding Fund can offer financial support to authors (see Dutch Birding 24: 125, 2001, and www.dutchbirding.nl under 'Journal').

www.dutchbirding.nl

WEB EDITORS Garry Bakker, Guus Jenniskens and Koen Stork. **PHOTOGRAPHIC EDITORS** Alex Bos, Jaap Denee and Menno van Duijn. **WEBMASTERS** Albert van den Ende, Toy Janssen and Jeroen van Vianen (Dutch Bird Alerts).

Dutch Birding Association

BOARD Pieter Baalbergen (treasurer), Toy Janssen, Diederik Koppenol, Marten Miske (chairman, +31-610014311) and Wim Nap (secretary); the editors of Dutch Birding also have one seat in the board. **BOARD ASSISTANTS** Maartje Bakker, Julian Bosch, Marc Dijksterhuis, Rob Half, Vincent Hart, Leo Heemskerck, Jonathan Janse, Wietze Janse, Guus Jenniskens, Peter Links, Robert van der Meer, Arnold Meijer, Marc Plomp, Jeroen van Vianen, Jorrit Vlot, Kees de Vries, Rutger Wilschut and Steven Wytema.

Dutch rarities committee (CDNA)

MEMBERS Garry Bakker, Christian Brinkman, Thijs Fijen, James Lidster, Thomas Luiten, Eddy Nieuwstraten (chairman), Hans Schekkerman and Vincent van der Spek. **ASSISTANTS** Gerjon Gelling (archivist) and August van Rijn. The CDNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

Dutch committee for avian systematics (CSNA)

MEMBERS Arnoud van den Berg, André van Loon, Kees Roselaar and George Sangster (secretary). The CSNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithologists' Union.

© 2021 Stichting Dutch Birding Association. The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists. ISSN 0167-2878.

Printed by drukkerij robstolk®, Gyrocoopweg 80, 1042 AC Amsterdam, Netherlands, robstolk.nl

Dutch Birding

*International journal on
Palearctic birds*

EDITORS

Dutch Birding
Duinlustparkweg 98A
2082 EG Santpoort-Zuid
Netherlands
editors@dutchbirding.nl

PHOTOGRAPHIC EDITOR

Dutch Birding
c/o René Pop
Zanddijk 216
1795 KJ De Cocksdorp-Texel
Netherlands
pop.texel@texel.com

SUBSCRIPTION ADMINISTRATION

Maartje Bakker
Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands
circulation@dutchbirding.nl

WWW.DUTCHBIRDING.NL
webredactie@dutchbirding.nl

BOARD

Dutch Birding Association
Postbus 75611
1070 AP Amsterdam
Netherlands
dba@dutchbirding.nl

DUTCH RARITIES COMMITTEE

CDNA
c/o Gerjon Gelling
Ieplaan 112
2565 LR Den Haag
Netherlands
cdna@dutchbirding.nl

DUTCH COMMITTEE FOR

AVIAN SYSTEMATICS
CSNA, c/o George Sangster
csna@dutchbirding.nl

INTERNET

www.dutchbirding.nl

Artikelen / papers

Trends in systematics

WP reports

Recente meldingen / recent reports

Voorplaat / front cover

- 249 Identification and occurrence of hybrids Elegant x Sandwich Tern in Europe
Paul Dufour, Julien Gernigon & Pierre-André Crochet
- 257 Tahiti Petrel off Mirbat, Oman, in February 2019 *Robert L Flood & Bill Simpson*
- 263 Sakervalk op Wieringen in juli 2019 [SAKER FALCON AT WIERINGEN IN JULY 2019]
Johan van der Vegt & Enno B Ebels
- 269 Steppeplevier op Walcheren in augustus 2020 [ORIENTAL PLOVER AT WALCHEREN
IN AUGUST 2020] *Corstiaan Beeke, Thomas Luiten & Enno B Ebels*
- 273 Out of Africa: White-throated Bee-eater, Broad-billed Roller, African Crane and
Three-banded Plover in Israel in 2019-20 *Gert Ottens & Yoav Perlman*
- 279 Groene Fitissen in Vlaardingen in juni 2019 en op Texel in juni 2020 [GREEN
WARBLERS AT VLAARDINGEN IN JUNE 2019 AND ON TEXEL IN JUNE 2020] *Francien
Domenie, Tim Schipper, Roy Slaterus & Enno B Ebels*
- 287 African Crane at Kerzaz, Algeria, in November 2020 *Karim Haddad, Hamid
Zaïdi & Mabrouk Achrini*
- 289 White-breasted Waterhen at Jahra pools reserve, Kuwait, in December 2019
Mike Pope
- 291 Pale Crag Martin at Qammieh, Malta, in November-December 2020 *Edward
Bonavia & Denis Cachia*
- 295 Taxonomy of *Pica* magpies: the puzzle solved? *Enno B Ebels*
- 302 June to late July 2021 *Łukasz Ławicki & Arnoud B van den Berg*
- 317 Mei-juni 2021 *Hans Groot, Tim Schipper & Koen Stork*
- Kleine Vliegenvanger / Red-breasted Flycatcher *Ficedula parva*, mannetje,
Hoge Veluwe, Gelderland, 3 juni 2018 (*Martin van der Schalk*)

NL PURE 32
EEN MET DE
NATUUR

SEE THE UNSEEN

Verschijnt in november: bestel nu!

Nils van Duivendijk
Handboek
deel 1 • non-Passerines
Europese vogels
Alle kenmerken in beeld

Nils van Duivendijk
Handboek
deel 2 • Passerines
Europese vogels
Alle kenmerken in beeld

set
voorintekensprijs
€ 89,95
i.p.v. €99,95

KNNV UITGEVERIJ
Marc Guyt | AGAM

KNNV UITGEVERIJ
Marc Guyt | AGAM (beeld)

U bestelt natuurlijk bij veldshop.nl

boeken veldwerkmateriaal optiek

BELEEF DE NATUUR NU NOG INTENSER

OOK IDEAAL VOOR INSECTEN:
EEN CLOSE-FOCUS TOT 2M!

VANAF **669⁰⁰**

BUZZARD III SHR

10X42 - 8X42

Topkwaliteit voor een aangename prijs. De Buzzard III is voorzien van de allernieuwste SHR- en fase coatings. Het resultaat: een kraakhelder beeld en contrastrijke natuurgetrouwe kleuren tot in het kleinste detail!

Technolyt
INSTRUMENTEN EN OPTIEK
E info@technolyt.nl • T +31(0)75 647 45 47
kijk voor dealers op WWW.TECHNOLYT.NL

Vogels kijken met

VOGELINFORMATIECENTRUM

TEXEL

Het **beste** adres voor verrekijkers, telescopen, statieven, enz.

Swarovski NL Pure

één met de natuur

8x42
10x42
12x42

Nieuwe norm onder de verrekijkers.
Breedste gezichtsveld ooit.

SWAROVSKI
OPTIK

Kom zelf testen, en ervaar de nieuwe norm.

Kom naar Texel voor het beste advies en test zelf

meer info: www.vogelinformatiecentrum.nl

Kikkertstraat 42, 1795 AE De Cocksloop, Texel +31(0)222 316249 info@natuurdigitaal.nl

Wij zijn het gehele jaar open van maandag t/m zaterdag (10.00 - 18.00 uur).

Nieuw Aurora BGA VHD

De Opticron Aurora verrekijkers zijn ontworpen op een nieuw platform. Hierdoor beschikken ze over een nieuw, uitgekiend, optisch ontwerp. Het is onze overtuiging dat de nieuwe Aurora BGA VHD de beste, lichtgewicht verrekijker is. Modellen: 8x42, 10x42. Prijzen vanaf €1049

DBA VHD+
Prijzen vanaf €779

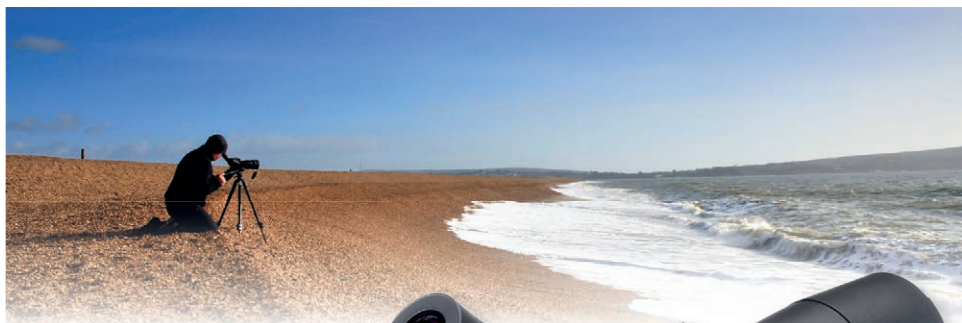
Nieuw Verano BGA VHD
Prijzen vanaf €529

Traveller BGA ED
Prijzen vanaf €449

Natura BGA ED
Prijzen vanaf €399

MM4 77 GA ED

Deze telescoop met 77mm diameter en ED kwaliteit glas geeft een geweldige scherpste en kleurcorrectie. Met een lengte van slechts 32 cm en een gewicht van slechts 1260 gram behoort deze telescoop tot de lichtste telescopen met deze diameter. Nu voor €849 (body). Compatibel met HDF en SDLv3 zoom-oculaires.

Verdere informatie vind je op www.opticron.nl, email sales@opticron.co.uk of neem contact op met je lokale dealer.

Foto Rooijmans, Budel 0495 494890
Ringfoto Focus, Den Haag 070 3638398
Foto Sipkes, Groningen 050 3128684
Foto Rembrandt, Maastricht 043 321 3903

Vogelinformatiecentrum, Texel 0222 316249
Kijk Uit Verrekijkers, Zwolle 038 4213697
Foto-Groep (7 winkels), www.foto-groep.nl

Identification and occurrence of hybrids Elegant x Sandwich Tern in Europe

Paul Dufour, Julien Gernigon & Pierre-André Crochet

The first Elegant Tern *Sterna elegans* for the Western Palearctic (WP) was found in France in the large colony of Sandwich Terns *S. sandvicensis* at Banc d'Arguin, Gironde, on the southern Atlantic coast of France, in the 1970s (Dubois & Duquet 1991). Initially reported as a Lesser Crested Tern *S. bengalensis*, its identification took years to be solved. Since then, more than 20 Elegant have been recorded in Europe, most of them returning for many years in a row (Stoddart & Batty 2019, den Outer & Ebels 2020). Some have even been born in Europe, as a few pure pairs have bred in Spain since 2009 (Dies et al 2019). The identity of these birds has long been debated, partly because it was difficult to imagine that several individuals of a species breeding exclusively along the coasts of the Pacific would occur in Europe, partly because the phenotypical variation of Elegant was underestimated. One hypothesis was that some or all Elegant-like birds in Europe were hybrids with other species of 'orange-billed' terns (see Stoddart & Batty 2019 for more details).

Increasing knowledge of Elegant Tern's variability and genetic analysis of several birds caught in Sandwich Tern colonies, including birds that were thought to exhibit less-than-perfect morphology, confirmed that these birds were true Elegant (Dufour et al 2017). In addition, several of these birds have bred and reared chicks in mixed pairs with Sandwich in Europe. Some of their hybrid chicks have been ringed and resighted on their breeding grounds, or on their wintering grounds in the Southern Hemisphere, allowing to document the appearance of first-generation hybrid Elegant x Sandwich. In this paper, we review the occurrence of these hybrids in Europe and the rest of the world and describe their variability and identification.

Hybrid occurrence

Hybridisation has previously been reported between 'small' terns (eg, Roseate x Arctic Tern *S. dougallii* x *paradisaea* in Whittam 1998; Roseate x Common Tern *S. dougallii* x *hirundo* in Hays 1975) and between 'crested' terns (eg, Lesser

Crested x Sandwich Tern *S. bengalensis* x *sandvicensis* in Steele & McGuigan 1989, Jiguet 1997, Dies & Dies 1998) in Europe. However, it is not always straightforward to confirm hybridisation because the phenotypic variability of chicks is large and the production of a chick from a mixed pairing is not sufficient to ensure that hybridisation has really occurred: when the 'foreign' individual is a male, it is possible that its social partner (the female paired with this male) may have been fertilised by another male of its own species (extra-pair copulation; cf Akçay & Roughgarden 2007) and produces a non-hybrid chick. Such cases of extra-pair copulation when a female is paired with a heterospecific male have not been documented in terns but have been reported in other bird species (Veen et al 2001, Griffith et al 2002; but see Veen et al 2009). Thus, if the hybrid pair raises a chick, the chick must, in most cases (see below), be re-observed at a later age for hybridisation to be confirmed. We review below the reported cases of hybridisation involving Elegant Tern as one of the parents.

Hybridisation cases in Europe

In Europe, the first cases of hybridisation were suspected when Elegant Terns were seen paired with Sandwich Terns, mating, brooding and feeding chicks. These events took place on the French Atlantic coast (in 1974-2019) and on the Mediterranean coast of France and Spain (in 2006-19).

On the French Atlantic coast, the first suspected case of hybridisation dates back to the time of the first observation of Elegant Tern in the WP, in the Banc d'Arguin colony (La Teste-de-Buch, Gironde) in 1974 (initially identified as a Lesser Crested Tern (Petit 1976) and later re-identified as Elegant; cf Dubois & le CHN (1990), Dubois & Duquet (1991)), which was seen in 1974 attending a nest and sheltering a chick. In 1975, the same bird was attending two chicks and many of the subsequent sightings in the 1970s and 1980s involved mixed pairing as well (Dubois & le CHN 1994). Several

340 Confirmed hybrid Elegant x Sandwich Tern / bewezen hybride Sierlijke x Grote Stern *Sterna elegans* x *sandvicensis*, adult, Réserve du Banc d'Arguin, La Teste-de-Buch, Gironde, France, 24 July 2007 (*Julien Cernigon*). Same individual as in plate 341 (having lost its colour rings). Born and ringed in 2003 and has been seen breeding and raising chicks with Sandwich Terns in its birth colony during several years. Bill of this bird has little orange spots and is predominantly black. Yellow tip more extensive than in Sandwich. **341** Confirmed hybrid Elegant x Sandwich Tern / bewezen hybride Sierlijke x Grote Stern *Sterna elegans* x *sandvicensis*, adult, Gansbaai, Western Cape, South Africa, 3 November 2019 (*Theuns Kruger*). Same individual as in plate 340. It was observed during winters of 2018/19 and 2019/20 in South Africa. Orange spots can appear more or less bright depending on season (probably due to hormonal variations). Note narrow white fringe to inner web and tip of longest newly grown primary, recalling Elegant Tern pattern and narrower than typical Sandwich Tern.

chicks have been raised during this period but there has been no published information on the presence of birds with hybrid phenotype in subsequent years. However, a photograph of an entirely orange-billed chick from a mixed pair in 1984 (Dubois & le CHN 1994) strongly suggested that hybridisation was taking place (see below in the identification section).

In 2001, a colour-ringing programme started for Lesser Crested Terns and Elegant Terns hybridising in the Sandwich Tern colony at Banc d'Arguin reserve. The first Elegant was ringed in 2003 (male 'Sterna 2' in Dufour et al (2017); the bird was seen in the Banc d'Arguin colony in 2002 but did not attempt to breed; see Stoddart & Batty (2019)). A second bird appeared and bred in 2007 when it was ringed (male 'Sterna 1'). Both birds then bred either in the Banc d'Arguin colony or in the Sebastopol polder (Île de Noirmoutier, Vendée) tern colony for many years. The bird ringed in 2003 ('Sterna 2') bred annually in 2003-18, with the exception of 2017, and raised 12 juveniles to flight. The bird ringed in 2007 ('Sterna 1') bred annually in 2007-16 with the exception of 2014, and raised six juveniles to flight. As the phenotype of some young chicks (see below) suggested that hybridisation was occurring, 14 suspected hybrid chicks were colour-ringed in 2003-18 in the Banc d'Arguin colony.

In 2005, the observation of an adult bird showing a bill with intermediate colours between Elegant Tern and Sandwich Tern, ringed two years earlier as a chick, confirmed that successful hybridisation had taken place. A total of three birds ringed as chicks on the French Atlantic coast have been re-observed as adults (plate 340-343). Of these three hybrids, two were observed incubating (one for three consecutive years) but breeding success could not be assessed. Until recently, we had no information on the fertility of these hybrid birds. However, in June 2018, an unringed bird with a phenotype very similar to that of the confirmed hybrids was seen rearing and feeding a chick at the Sebastopol colony (plate 346). This chick had an entirely orange bill, outside the variation of Sandwich Tern chicks. Since there were no Elegant in the colony that year, this strongly suggest that its parent was indeed a hybrid bird and that it bred with a Sandwich to produce a second-generation backcross hybrid.

The first suspicion of hybridisation in the Mediterranean Basin occurred in the Ebro delta, Catalunya, Spain, in 2004, when one of the birds genotyped (male 'Sterna 3'; Dufour et al 2017) bred with a Sandwich Tern, producing at least one

342 Confirmed hybrid *Elegant* x *Sandwich Tern* / bewezen hybride Sierlijke x Grote Stern *Sterna elegans* x *sandvicensis*, adult, South Africa, 3 February 2020 (Hugh Retief). Ringed in 2016 as chick in Sebastopol polder colony in France and re-sighted between 2018 and 2020 at same place. Bill of this bird is very colourful, with bright orange hues at base of bill and yellow-orange tones towards tip.

chick of hybrid phenotype (Pierre-André Crochet pers obs). This bird had been metal-ringed in 2002 as a 'Lesser Crested Tern' in southern Spain (see Dies et al 2019 for more details) but was re-identified in 2004 as an Elegant-type bird (identification of this bird was discussed until it was genotyped). In 2006, the same bird bred at the colony of L'Albufera de Valencia, Valencia, Spain, and produced a chick that was ringed. In 2008, 'Sterna 3' was observed near Agde, Hérault, France, in a colony hosting another Elegant Tern. The same year, a metal-ringed bird with a hybrid phenotype (plate 344) was seen in the colony of Punta de la Banya at Ebro delta. There is every reason to believe that this bird was the chick ringed in 2006 at the colony of L'Albufera de Valencia, suggesting another case of successful hybridisation. Other Elegant were later observed in this region and finally nine breeding attempts by pure pairs of Elegant took place at L'Albufera de Valencia in 2009-18, producing a total of seven juveniles (Dies et al 2019).

Situation in North America

The first cases of hybridisation involving Elegant Terns were suspected on the Pacific coast of the USA in the 1990s with Cabot's Tern *S acufflvida* (Collins 1997), which is morphologically very similar to Sandwich Tern and has only recently been treated as a separate species. Although these two species do not normally live in sympatry as Cabot's

is restricted to the Atlantic coasts of America, some Cabot's are occasionally seen on the Pacific coast of the USA, with individuals settling in colonies of American Royal Tern *S maxima* and Elegant (Collins 1997, Hamilton et al 2007). Some of these individuals were paired with Elegant but no hybridisation could be formally proven. Subsequently, several birds showing intermediate features between the two species were observed within the large Elegant colony of Isla Rasa, Mexico (see details in Velarde & Rojo 2012), suggesting that hybridisation did indeed take place (plate 349). These presumed hybrids had highly variable phenotypes (especially bill colouration; see below) and appeared to breed with Elegant (Velarde & Rojo 2012).

Away from the regular distribution range of Elegant Tern, a few mixed pairs involving vagrant Elegant have also been observed on the Atlantic coast. In May 2002, a pair between an Elegant and a Cabot's Tern was observed in Florida, USA. Although the Elegant was seen feeding a chick on several occasions, the chick phenotype did not allow to confirm actual hybridisation (Paul et al 2003).

Identification of hybrids and problematic taxa

The information provided here on the appearance of adult hybrids is based on the photographs of at least seven different birds observed in France and Spain, among which three birds ringed as chicks with unique colour markings allowing to prove their hybrid origin while the other four birds (including a metal-ringed individual) are suspected to be hybrids on the basis of their phenotype. For chicks and juveniles just after fledging, this is based on c 15 unringed chicks reared by mixed pairs. They are thus presumed hybrids, identified as such because they were the social offspring of mixed pairing and because their phenotypes were atypical for Sandwich Terns, but it was impossible to ascertain that hybridisation occurred in all cases as chicks of Sandwich are variable in terms of bill colouration. We also briefly discuss the phenotype of adult Elegant x Cabot's Terns reported around the Isla Rasa colony in Mexico.

Phenotype of hybrid chicks and juveniles after fledging

Whereas Elegant Tern chicks generally have a yellow to orange-yellow bill, sometimes with blackish elements on the edges of the upper mandible, Sandwich Tern chicks are much more variable: bill colour is typically dark grey/brown but ranges from blue-grey to pink or yellowish, and (suppos-

edly pure) birds with an entirely yellow bill have been reported (Mitchell 1989). Some of the supposed hybrid chicks ringed in France had bills that ranged in colour from pale greyish to blackish, just like some Sandwich chicks, and were possibly pure Sandwich (plate 348), but others had an entirely orange bill (plate 346). Such birds with entirely deep orange bill are outside the known variability of Sandwich chicks.

Hybrid chicks have scaly upperparts intermediate in markings between Sandwich Tern (strong dark and pale patterning) and Elegant Tern (more variegated patterning and brown-tinted back) chicks. Dark markings on the greater coverts are also much less visible in hybrid chicks than in Sandwich chicks, and even absent in some. However, these plumage markings change very rapidly, mainly due to wear, abrasion and moult, and too little is known about the variability of Sandwich chicks to safely rely on chick phenotype to identify hybrid birds on this feature. Only chicks with an orange bill seem to be safely identifiable.

Two of the French or Spanish ringed hybrids have been seen in autumn acquiring their first-winter plumage (plate 347) but none has been seen during the winter following fledging and we thus do not have any information on first-winter plumage after the post-juvenile moult. Nevertheless, since hybrid chicks may have a uniformly orange bill whereas all adult hybrids have largely dark bills (see below), it seems likely that the bill blackens during the first winter. When Sandwich Terns moult into their first-winter plumage, the bill begins to turn entirely black although some birds keep a yellowish line along the bill edge or exhibit a small restricted yellow tip (smaller than in adults). Thus, a first-winter 'Sandwich' with some yellow on the bill should not necessarily be considered a hybrid.

Adult phenotype

The colour of the bill is the central element in the identification of adult hybrid Elegant x Sandwich Tern. The bill is mostly black but with a broad, yellowish tip and large yellowish/orange spots distributed heterogeneously on the bill (plate 340-346). These spots are often well defined with clear orange-yellow and black borders. Their number and extent vary between individuals but the bills of hybrids are mostly predominantly black, except for one bird that had a largely orange bill with irregular dark spots (but see plate 342). The intensity of these yellow-orange spots seems to vary with the season (ie, probably with hormonal variations; plate 340-341): just as Elegant Tern has a more

343
345

344
346

343 Confirmed hybrid *Elegant x Sandwich Tern* / bewezen hybride *Sierlijke x Grote Stern* *Sterna elegans x sandvicensis*, adult, Réserve du Banc d'Arguin, La Teste-de-Buch, Gironde, France, 3 June 2016 (*Julien Gernigon*). Ringed bird born in 2007 at Banc d'Arguin colony. It shows largely unmarked bill, with just spot at base and thin pale line along cutting edge of bill. **344** Putative hybrid *Elegant x Sandwich Tern* / vermoedelijke hybride *Sierlijke x Grote Stern* *Sterna elegans x sandvicensis*, Punta de la Banya, Ebro delta, Catalunya, Spain, 23 May 2008 (*Ricard Gutiérrez*). Most probably chick ringed in 2006 and raised by mixed *Elegant Tern* and *Sandwich Tern* pair at L'Albufera de Valencia, Valencia, Spain. Bill of this bird presents broad yellowish tip, broad orange spots at base and thick yellow line along cutting edge of bill. **345** Putative hybrid *Elegant x Sandwich Terns* / vermoedelijke hybride *Sierlijke x Grote Stern* *Sterna elegans x sandvicensis*, adult, Ile aux Moutons, Finistère, France, 29 June 2017 (*Yann Jacob/Bretagne Vivante*). This unringed bird shows bill with broad, bright orange base and extensive yellowish tip. **346** Putative hybrids *Elegant x Sandwich Tern* / vermoedelijke hybriden *Sierlijke x Grote Stern* *Sterna elegans x sandvicensis*, adult and its chick, Sébastopol polder, Barbâtre, Île de Noirmoutier, Vendée, France, 16 June 2018 (*Olivier Poisson*). Unringed adult has phenotype similar to that of hybrid birds with orange-spotted bill, long crest feathers and orange-spotted legs. Chick has entirely orange bill, outside variation of young *Sandwich Terns*. This chick is thus presumed to be second-generation hybrid (backcross).

orange-red bill before and during the breeding season, hybrids have spots of more intense colour during breeding season (they turned orange-yellow). In addition, although *Elegant* has a bill shape that often differs markedly from *Sandwich Tern*, dropping towards the tip, longer and dagger-shaped, confirmed or suspected first-generation hybrids observed in Europe had a bill shape much more similar to *Sandwich*.

Except from the bill, hybrids are roughly similar

to *Sandwich Tern*: the size is almost identical (although *Elegant Tern* can be slightly larger than *Sandwich*; Olsen & Larsson 1995) and the colour of the mantle and the leg length do not differ from the latter. Hybrids may present red or orange blotches on the feet (rear of tarsus, sole, toes; plate 346), like *Elegant*, whereas *Sandwich* has black legs and feet, occasionally with yellow soles. Hybrids also show narrower white fringes to the inner webs and tips of the fresh primaries than

347
349

348
350

347 Elegant Tern / Sierlijke Stern *Sterna elegans* and its presumed hybrid Elegant x *Sandwich Tern* chick / vermoedelijke hybride Sierlijke x Grote Stern *S. elegans* x *sandvicensis*, Cádiz, Andalucía, Spain, 10 August 2010 (*Rafael García Costales*). This Elegant Tern was ringed in 2006 at L'Albufera de Valencia, Spain. Photograph is one of few known of young hybrid bird acquiring first-winter plumage but this bird has not been seen as adult. This bird has bill with broad, light line along edge of bill. *Sandwich Terns* of same age generally have darker bill but it is not impossible to see birds with such pale line. Note upperparts pattern indicating *Elegant* influence x as well. **348** Elegant Tern / Sierlijke Stern *Sterna elegans*, male, and its hybrid chick *Elegant* x *Sandwich Tern* / hybride jong Sierlijke x Grote Stern *S. elegans* x *sandvicensis*, Réserve du Banc d'Arguin, La Teste-de-Buch, Gironde, France, 11 July 2006 (*Julien Gernigon*). This Elegant Tern is male ringed in 2003 with green and yellow rings. It has been genotyped and identified as pure *Elegant*. It was long regarded as hybrid, mainly because of black spot at nostril and predominantly yellow colour of bill. Chick was raised by *Elegant* and shows bill with yellow-creamy edges and less scaly greater coverts than *Sandwich Tern* chick in foreground. Yet, variability of plumage in *Sandwich Tern* chicks does not allow safe identification since such phenotype is uncommon but not impossible in *Sandwich*. **349** Presumed hybrid *Elegant* x *Cabot's Tern* / waarschijnlijke hybride Sierlijke x Amerikaanse Grote Stern *Sterna elegans* x *aculflavida*, Isla Rasa, Mexico, 13 May 2011 (*Patricia Rojo*). Many birds like this have been observed in Isla Rasa colony, showing variable amount of dark on bill but few birds show phenotype similar to those observed in Europe. This bird has particularly long and thin bill, similar to *Elegant Tern*. It is unclear whether these birds are first-generation hybrids or backcrosses. **350** *Cayenne Tern* / Cayennestern *Sterna aculflavida eurygnatha*, Île du Grand-Connétable, French Guyana, 24 May 2016 (*Kévin Pineau*). Such birds are very similar to hybrid *Elegant* x *Sandwich Tern* *S. elegans* x *sandvicensis* seen in Europe. Nevertheless, bill does not have orange tones and appears shorter and deeper (at base and at gonydeal angle) than in hybrids. This taxon deserves further research to be identified with certainty in the WP.

Sandwich (plate 340, 342), as is also the case for American taxa (*Elegant*, *Cabot's* and *Cayenne Tern* *S. a. eurygnatha* at least; Garner et al 2007; Killian Mullarney pers comm). In addition, hybrid birds generally also have a longer crest than *Sandwich*,

intermediate between this taxon and *Elegant*, even if this varies depending on the birds' position.

In America, hybrids *Elegant* x *Cabot's Tern* exhibit a phenotype somewhat different from the *Sandwich Tern* hybrids observed in Europe. In and

around the Isla Rasa colony (see Velarde & Rojo 2012), many birds thought to be hybrids show predominantly orange bills with traces of black (plate 349). However, it is difficult to know whether these birds are first-generation hybrids or intergrades (ie, resulting from successive backcrosses) breeding with *Elegant Terns* (Velarde & Rojo 2012). It then becomes more and more difficult to be sure that these birds have a mixed ancestry, as pure *Elegant* may also show reduced traces of black on the bill, around the nostril or the basis of the bill. Based on photographs online, these black marks are reasonably frequent in *Elegant* from western America, far too frequent to be only present in hybrids and intergrades. As an example, one of the genetically confirmed European *Elegant* (plate 348) showed a thin trace of black along the nostril edge. Unlike hybrid birds, these traces seem to be always limited to the nostril and bill basis.

Similar looking taxa

Several other species or hybrid combinations can resemble hybrids *Elegant x Sandwich Tern* or *Elegant x Cabot's Tern*. Among them, *Cayenne Tern*, which breeds along the Atlantic coast of South America, has a very variable bill sometimes very similar to hybrids (plate 349). Within this taxon, the bill is highly variable, from predominantly yellow (sometimes greenish-yellow, rarely with a dusky-orange base) to mainly black with more extensive yellow than in nominate *Cabot's Tern* (Shoch & Howell 2013). Birds in the northern part of the range appear to have the most black-marked bills (Shoch & Howell 2013) and may strongly resemble hybrids between *Sandwich/Cabot's* and *Elegant Tern*. However, the yellow on the bill of these birds tends to be more greenish than orange, which has not been observed in hybrids and the borders between the black and yellowish spots are apparently more diffuse than in hybrids (see Hayes 2004). In addition, the bill of *Cayenne* is often shorter, deeper at the gonys angle and slightly deeper at the base than in hybrids, just as in *Cabot's* (plate 349).

Hybridisation of other taxa involving 'orange-billed' terns is likely to result in phenotypes similar to hybrids *Sandwich x Elegant Tern*. Apart from hybrids *Cayenne x Elegant Tern*, of which there is no mention in the literature, hybrids involving *Lesser Crested Tern* are known and seem to be difficult to distinguish from *Sandwich x Elegant* hybrids (Steele & McGuigan 1989, Jiguet 1997, Dies & Dies 1998). Unfortunately, none of the described offspring from mixed *Lesser Crested x Sandwich Tern* pairing that have been ringed (such as two

birds ringed at Banc d'Arguin reserve in 2001 and 2006) have been seen as adults. Thus, we have no knowledge on the phenotype of these hybrids as adults.

In June 2020, a bird exhibiting several features evoking *Cayenne Tern* was observed at Lady's Island Lake, Wexford, Ireland, suggesting that this taxon is a potential vagrant in the WP (cf Dutch *Birding* 42: 280, plate 353, 2020). Nevertheless, further study should be carried out to understand the variability of this taxon and to propose reliable criteria to distinguish this taxon from hybrid birds in a European context, especially from hybrids between *Lesser Crested Tern* and *Sandwich Tern*. Vocalisations and the presence of dark markings in the secondaries of adult birds should especially be investigated (Killian Mullarney pers comm).

Acknowledgements

We thank Killian Mullarney for comments on the potential Irish *Cayenne Tern* and are very grateful to the following people who helped us by sending information or photographs of hybrid birds: Aurélien Audevard, Sam de Beer, Mark Boorman, Rui Caratao, Alex Colorado, Rafael García Costales, José Ignacio Dies, Ricard Gutiérrez, Yann Jacob (Bretagne Vivante), Theuns Kruger, Brendan O'Connell, Kévin Pineau (RN Ile du Grand-Connétable), Olivier Poisson, Frédéric Portier, Hugh Retief, Dominique Robard, Patricia Rojo, Xavier Ruffray, Tony Tree and Enriqueta Velarde. Bird ringing and monitoring in France has been made possible thanks to the CRBPO and the managers of the Banc d'Arguin reserve (Mathias Grandpierre and Christophe Le Noc) and the Sebastopol polder (Régis Marty).

Samenvatting

DETERMINATIE EN VOORKOMEN VAN HYBRIDEN SIERLIJKE X GROTE STERN IN EUROPA In dit artikel wordt informatie samengevat over hybridisatie tussen Sierlijke Stern *Sterna elegans* en Grote Stern *S. sandvicensis* in Europa en tussen Sierlijke en Amerikaanse Grote Stern *S. aculeflavida* in Noord-Amerika op basis van gepubliceerde en niet-gepubliceerde gegevens. Sinds het eerste geval van Sierlijke in Europa in 1974 (in de kolonie van Banc d'Arguin, Gironde, Frankrijk) zijn verschillende individuen van Sierlijke vastgesteld in gemengde paren met Grote in Frankrijk en Spanje. Een aantal kuikens met gemengde ouderparen is waargenomen maar dit was niet voldoende om er zeker van te zijn dat hybridisatie echt heeft plaatsgevonden, omdat kuikens van Grote fenotypisch zeer variabel zijn en copulatie buiten de paarband dus moeilijk uit te sluiten was. Echter, verschillende kuikens van gemengde paren hebben een kleurrijke gekregen in Frankrijk en enkele van hen werden opnieuw gezien als volwassen exemplaren toen ze een uiterlijk vertoonden dat buiten de variatie van Grote viel, wat bewijst dat hybridisatie inderdaad had plaatsgevonden. Andere die als volwassen vogels werden gezien in kolonies waar eerder Sierlijke hadden gebroed hadden een fenotype dat hybride

disatie suggereerde en worden hier behandeld als vermeende hybriden. De fenotypische variatie van hybriden tussen Sierlijk en Grote wordt gedocumenteerd op basis van foto's van drie bevestigde (kleuringende) en vier vermeende hybride individuen. Deze hybriden lijken soms op Grote maar met een meer uitgebreide gelige punt aan de snavel en grote geelachtige/oranje vlekken die onregelmatig over de snavel zijn verdeeld; één vogel had echter een grotendeels oranje snavel met onregelmatige donkere vlekken. Hybriden kunnen ook rode of oranje vlekken op de voetzolen hebben (zoals Sierlijke) en smalle witte randen aan de binnenvlag van verse handpennen (ook vergelijkbaar met Sierlijke). Sommige van deze hybriden kunnen sterk lijken op Cayennestern *S a eurygnatha*, waardoor de determinatie van Cayennestern als dwaalgast in Europa een grote uitdaging is, vooral omdat er geen informatie is over het fenotype van volwassen hybriden tussen Bengaalse Stern *S bengalensis* en Grote.

References

- Akçay, E & Roughgarden, J 2007. Extra-pair paternity in birds: review of the genetic benefits. *Evol Ecol Res* 9: 855-868.
- Collins, CT 1997. Hybridization of a Cabot's and Elegant Tern in California. *Western Birds* 28: 169-173.
- Dies, J I & Dies, B 1998. Hybridisation between Lesser Crested and Sandwich Terns in Valencia, Spain, and plumage of offspring. *Br Birds* 91: 165-170.
- Dies, J I, Chardi, M & Abad, A 2019. Elegant Terns breeding at L'Albufera de Valencia, Spain. *Br Birds* 112: 110-117.
- Dubois, P J & le CHN 1990. Les observations d'espèces soumises à homologation en France en 1989. *Alauda* 58: 245-266.
- Dubois, P J & le CHN 1994. La Sterne élégante *Sterna elegans* en France. *Ornithos* 1: 74-79.
- Dubois, P J & Duquet, M 1991. Elegant Tern in France. *Birding World* 4: 125-126.
- Dufour, P, Pons, J-M, Collinson, J M, Gernigon, J, Ignacio Dies, J, Sourrouille, P & Crochet, P-A 2017. Multilocus barcoding confirms the occurrence of Elegant Terns in Western Europe. *J Ornithol* 158: 351-361.
- Garner, M, Lewington, I & Crook, J 2007. Identification of American Sandwich Tern. *Dutch Birding* 29: 273-287.
- Griffith, S C, Owens, I P F & Thuman, K A 2002. Extra pair paternity in birds: a review of interspecific variation and adaptive function. *Mol Ecol* 11: 2195-2212.
- Hamilton, R A, Patten, M A & Erickson, R A (editors) 2007. Rare birds of California. California.
- Hayes, F 2004. Variability and interbreeding of Sandwich Terns and Cayenne Terns in the Virgin Islands, with comments on their systematic relationship. *North Am Birds* 57: 566-572.
- Hays, H 1975. Probable Common Roseate Tern hybrids. *Auk* 92: 219-234.
- Jiguet, F 1997. Appearance of a first-autumn hybrid Lesser Crested x Sandwich Tern. *Birding World* 10: 427-428.
- Mitchell, D 1989. Sandwich Tern with all-yellow bill. *Br Birds* 82: 414.
- Olsen, K M & Larsson, H 1995. Terns of Europe and North America. London.
- den Outer, T & Ebels, E B 2020. Sierlijke Stern langs Hollandse kust in juni 2002. *Dutch Birding* 42: 25-33.
- Paul, R T, Paul, A F, Pranty, B, Hodgson, A B & Powell, D J 2003. Probable hybridization between Elegant Tern and Sandwich Tern in west-central Florida: the first North American nesting record of Elegant Tern away from the Pacific coast. *North Am Birds* 57: 280-282.
- Petit, P 1976. Présence et nidification d'une Sterne voyageuse (*Sterna bengalensis*) dans une colonie de Sterne caugek (*Sterna sandvicensis*) sur le Banc d'Arguin (France). *Ardea* 64: 81-82.
- Shoch, D T & Howell, S N G 2013. Occurrence and identification of vagrant 'orange-billed terns' in eastern North America. *North Am Birds* 67: 188-209.
- Steele, J & McGuigan, C 1989. Plumage features of a hybrid juvenile Lesser Crested x Sandwich Tern. *Birding World* 2: 391-392.
- Stoddart, A & Batty, C 2019. From the Rarities Committee's files: the Elegant Tern in Britain and Europe. *Br Birds* 112: 99-109.
- Veen, T, Borge, T, Griffith, S C, Saetre, G-P, Bures, S, Gustafsson, L & Sheldon, B C 2001. Hybridization and adaptive mate choice in flycatchers. *Nature* 411: 45-50.
- Veen, T, Träff, J, Weissing, F J & Sheldon, B C 2009. Reduced costs of mixed-species pairings in flycatchers: by-product or female strategy? *Behav Ecol Sociobiol* 63: 329-337.
- Velarde, E & Rojo, P 2012. Presumed hybrid Elegant x Cabot's Terns *Thalasseus elegans* x *T. aculflavida* in Isla Rasa, Gulf of California, Mexico. *Marine Ornithol* 40: 25-29.
- Whittam, R M 1998. Interbreeding of Roseate and Arctic Terns. *Wilson Bull* 110: 65-70.

Paul Dufour, CNRS-UMR 5553, Laboratoire d'Ecologie Alpine, Université Grenoble Alpes, 2233 Rue de la Piscine, 38058 Grenoble cedex 9, France (paul.dufour80@gmail.com)
Julien Gernigon, 230 rue du bois Fleury, 17940 Rivedoux-Plage, France (hauru1@hotmail.fr)
Pierre-André Crochet, CEFÉ, CNRS, Université Montpellier, Université Paul Valéry Montpellier 3, EPHE, IRD, 1919 route de Mende, 34293 Montpellier cedex 5, France (pierre-andre.crochet@cefe.cnrs.fr)

Tahiti Petrel off Mirbat, Oman, in February 2019

Robert L Flood & Bill Simpson

A Tahiti Petrel *Pseudobulweria rostrata* was observed and photographed during a pelagic trip from Mirbat, Dhofar, Oman, on 23 February 2019 (plate 351-354). The identification as Tahiti is supported by details of the sighting and analysis of the photographs. Observation and photographs permit straightforward elimination of all potential confusion species except Beck's Petrel *P becki*. However, as far as is known, there is just a small population perhaps in the low 1000s of Beck's that inhabits a restricted range, mainly in the Bismarck Sea and

West Papua New Guinea region, making its occurrence in the northern Arabian Sea decidedly unlikely. The bird has been accepted by the Omani rare birds committee (Jens Eriksen in litt) as the first record for the 'greater' Western Palearctic. It follows the recent vagrancy of two other Tahiti: the first for the Atlantic Ocean, off Hatteras, North Carolina, USA, on 29 May 2018 (Flood et al 2020), and the first for Africa, off Durban, South Africa, south-western Indian Ocean, on 11 November 2018 (Allan & Perrins 2019). In this paper, we

351-354 Tahiti Petrel / Tahitistormvogel *Pseudobulweria rostrata*, off Mirbat, Dhofar, Oman, 23 February 2019 (Bill Simpson). Careful examination of photographs and comparison with Beck's Petrel *P becki* reveals longer bill with relatively short nasal tubes, broader wings and thicker body. Note distinct median stripe across underwings in region of median coverts, which is most pronounced and common in western Pacific Ocean populations, but we have seen less pronounced median stripe on several Beck's.

summarise the Omani sighting and the process of separation from Beck's, and we investigate taxonomy, characteristics, moult, range, movements and population size.

On the morning of 23 February 2019, Bill Simpson joined a group of Hungarian birders on a pe-lagic trip operated from Mirbat. The trip targeted Persian Shearwater *Puffinus persicus* and Jouanin's Petrel *Bulweria fallax*. The trip was run by Hatem Mahroos Al Saiari using a small motor boat. The weather was typical for the time of year; the breeze was a moderate southwesterly, the sea had a slight swell and was slightly choppy, and the skies were clear blue. The boat had motored due east to c 5 miles offshore in search of the target seabirds when BS noticed a distant mid-sized petrel that was dark with a white belly. The other participants were alerted to the petrel but it remained distant, disappearing and then reappearing. It then made several closer passes at c 200 m and BS took a series of photographs. The bird then flew out of view and was not seen again. The total duration of the sighting was c three to four minutes. On the close passes, BS realised that the petrel bore a strong resemblance to the Tahiti Petrels that he had seen four months previously in French Polynesia. Once the bird had departed, BS looked at the photographs on the back of his camera and saw features which, putting aside Beck's Petrel, confirmed its identity as Tahiti and he relayed this astonishing news to the Hungarian participants.

Description

The Omani bird evidently was a member of the family Procellariidae (petrels and shearwaters). The basic plumage pattern is a darkish upperside, hood and underwing, with a whitish upper-breast to vent. This basic pattern is shared by a number of *Pterodroma* petrels; namely, pale-morph Kermadec Petrel *P neglecta*, pale-morph Trindade Petrel *P arminjoniana*, Herald Petrel *P heraldica* and Atlantic Petrel *P incerta*. However, structurally the Omani petrel belongs to the genus *Pseudobulweria*, not *Pterodroma*. *Pseudobulweria* petrels are typified by a deep-based robust bill, with funnel-shaped nasal tubes and an exceptionally deep latericorn. The head is relatively small so that the bill looks disproportionately large. The body is relatively long. Although not evident in the photographs, the long wings typically are held outstretched in travelling flight, more so than *Pterodroma* petrels, although held angular when manoeuvring. *Pseudobulweria* petrels have relatively leisurely wingbeats, unlike *Pterodroma* petrels, but like the Omani petrel.

Only two *Pseudobulweria* petrels – Tahiti Petrel and Beck's Petrel – share the said basic plumage pattern and so based on plumage and structure the Omani petrel was one or the other. Field separation of Tahiti and Beck's is highly problematic as they are identical in plumage, although they differ in size, structure and hence flight behaviour. However, 'Even for an experienced seabird observer, it can require time, practice and, especially, direct comparisons to appreciate the structural and flight differences between Tahiti and Beck's Petrels.' (Shirihai 2008).

Taxonomy

Bretagnolle et al (1998) undertook genetic studies of Tahiti Petrel and concluded that it is a species comprising two subspecies: *P r trouessarti* from New Caledonia and *P r rostrata* from Polynesia. The finding is supported by both morphometrics and studies of vocalisation (De Naurois & Erard 1979, Bretagnolle et al 1998). Bretagnolle et al (1998) did not include Beck's Petrel in their study of *Pseudobulweria* and *Bulweria* petrels.

Beck's Petrel was known only from two specimens collected in 1928 (female off Papua New Guinea) and 1929 (male off Solomon Islands) until sighted in 2003 (Shirihai 2004) and unequivocally rediscovered in 2007 (Shirihai 2008). Size distinction from Tahiti Petrel was deemed sufficient to assign the specimens to species status with the vernacular name Beck's Petrel after the discoverer Rollo Beck (Murphy 1928). The differences in size and the behaviour at sea between Tahiti and Beck's appear to justify species status for the two taxa (Shirihai 2008). However, the literature is mixed between assigning Beck's status as a good species or as a subspecies of Tahiti (Bird et al 2014).

Identification

Size

Size judgement of a lone petrel at sea is notoriously difficult. Nevertheless, BS formed the general impression that the Omani petrel was similar in size to the Tahiti Petrels that he had seen four months previously. It was certainly much larger than the Jouanin's Petrels seen c an hour later, perhaps 20% larger. This size judgement is in the right order for Tahiti, given that the range of Jouanin's wingspan is 760-830 mm and total length is 300-320 mm, and Tahiti wingspan is 1010-1080 mm and total length is 370-420 mm (Flood & Fisher 2020). It is also consistent with Shirihai (2008) who used ratio measurements to calculate that Beck's Petrel is smaller than Tahiti by c 15% in

355 Tahiti Petrel / Tahitistormvogel *Pseudobulweria rostrata*, Fiji, 17 April 2014 (Kirk Zufelt) **356** Tahiti Petrel / Tahitistormvogel *Pseudobulweria rostrata*, New Caledonia, 16 March 2013 (Kirk Zufelt) **357** Tahiti Petrel / Tahitistormvogel *Pseudobulweria rostrata*, New Caledonia, 16 March 2013 (Kirk Zufelt) **358** Tahiti Petrel / Tahitistormvogel *Pseudobulweria rostrata*, New Caledonia, 16 March 2013 (Kirk Zufelt). Well-built *Pseudobulweria* petrel, with robust and long bill, broad wings, and thick body. Some birds show whitish median underwing across median coverts of underwing, from indistinct to pronounced (cf plate 356-357).

wing and tail measurements. When observed side by side at sea, Beck's appears 10-20% smaller than Tahiti with a shorter wingspan (Shirihai 2008; similarly noted by Flood et al 2017).

Structure

The Omani petrel was rather heavily built. It had a robust bill, both deep and long, a smallish head, a mid-length neck, a long thickish body, long narrowish wings, and a long and tapered tail. The bill structure is important, although *Pseudobulweria* petrels show a significant sexual dimorphism with males having the most robust bill. Shirihai (2008) calculated that the bill of Beck's Petrel is distinctly shorter – c 25% shorter – than the bill of Tahiti Petrel, resulting in a stubbier appearance on Beck's, and a perceptibly longer appearance on Tahiti. The nasal tubes as a proportion of bill length are longer

in Beck's. Although the photographs of the Omani petrel are of quite poor quality, they do consistently show a long bill with relatively short nasal tubes, indicative of Tahiti. Shirihai (2008) also noted that Beck's has a slimmer elongated body and shorter and narrower wings but, as said above, this is not easy to assess in the field, or for that matter in photographs.

Plumage and bare parts

The Omani petrel had a blackish bill, an essentially dark greyish-brown upperside, a dark greyish-brown hood that reached the breast, a white breast to undertail-coverts, smudged brownish flanks, and blackish underwings with a fairly narrow whitish median stripe. Tahiti Petrel and Beck's Petrel are identical in plumage (Shirihai 2008). A narrow whitish median stripe across the under-

359-360 Beck's Petrel / Becks Stormvogel *Pseudobulweria becki*, Silur Bay, New Ireland, Bismarck archipelago, Papua New Guinea, 20 January 2017 (*Mike Danzenbaker*). Note relatively short and stubby looking bill, slim elongated body and narrow wings. Underwing is usually 'all dark' (plate 359), while some show indistinct pale median stripe across underwing (plate 360), and others show more distinct white median stripe, as some Tahiti Petrels *P rostrata*. **361** Beck's Petrel / Becks Stormvogel *Pseudobulweria becki*, older immature or adult, New Ireland, Bismarck archipelago, Papua New Guinea, 30 July 2007 (*Hadoram Shirihai/Tubenoses Project*). Evidence of wear and moult contrast. Compared with Tahiti Petrel *P rostrata*, bill is less robust and shorter, and nasal tubes as proportion of bill length are longer. **362** Beck's Petrel / Becks Stormvogel *Pseudobulweria becki*, recently fledged, New Ireland, Bismarck archipelago, Papua New Guinea, 5 August 2007 (*Hadoram Shirihai/Tubenoses Project*). Fresh pristine juvenile plumage. Compared with Tahiti Petrel *P rostrata*, wings are narrower and body is slimmer and elongated.

wings is found in probably all populations of Tahiti (Shirihai 2008), although is most pronounced and common in the western Pacific (Howell & Zufelt 2019), from where the Omani petrel probably originated. Such a stripe is also found in Beck's (RLF pers obs).

Primary moult

Symmetrical gaps in the innermost primaries of the

Omani petrel mark the onset of primary moult. In relation to this, Tahiti Petrel breeds year-round, while evidence suggests that the breeding season of Beck's Petrel concludes around August/September (Shirihai 2008, moult of adults and observations of juveniles; Rayner et al 2020, geolocator results). Most typically, adult Procellariidae undertake primary moult towards the end of or soon after breeding, younger birds a few months

earlier (Howell 2010). So, primary moult in Beck's is expected to commence June-September, Tahiti in any month, thus the onset of primary moult in February in the Omani petrel supports identification as Tahiti. The photographs also show patchy whitish areas on the upperwing and rump region that presumably result from wear and/or moult.

Flight behaviour

The Omani petrel made long and leisurely, swooping glides, with no sudden changes. It made occasional arcs high above the ocean to c 20 m, at the top of the arc made a fairly long glide, and then made a shallow steady descent. This is consistent with the flight behaviour of Tahiti Petrel, which has moderate wing loading and is known for powerful yet languid flight and high soaring glides (Flood & Fisher 2020). Photographs of the Omani petrel show that the wing tips curled upward, presumably on the down stroke, which is more typical of the long-winged Tahiti than the shorter-winged Beck's Petrel (RLF pers obs). Flight behaviour of Beck's is different from Tahiti, due to its shorter narrower wings, often flying with more rapid wingbeats, shorter more swooping glides, more erratic changes of direction, and distinctly shorter and steeper arcs (Shirihai 2008). The flight of the Omani petrel was more typical of Tahiti.

Distribution, movements and population

Tahiti Petrel occupies an expansive range in the tropical Pacific Ocean, breeding on tropical islands in the western and central Pacific, and routinely ranging to Central America in the east and the eastern Indian Ocean in the west. The total population probably does not exceed 10 000 pairs or 30 000 birds (Brooke 2004). The most recent examples of vagrancy of Tahiti include the first for the Atlantic Ocean, off Hatteras, North Carolina, USA, on 29 May 2018, and the first for Africa, in the south-western Indian Ocean off Durban, South Africa, on 11 November 2018. Lambert (2004) reported five Tahiti off Mozambique during shrimp-fishery research, from 1980 to 1990, 45-110 km offshore, and asked the question, 'Does the Tahiti Petrel visit the western Indian Ocean?'. The sightings unfortunately were not supported by photographs and perhaps rather harshly have been ignored by various handbooks and field guides that deal with the region.

Geolocator studies of Beck's Petrel show seasonal movements, mainly keeping near to presumed breeding areas in the Bismarck archipelago in February-September, the presumed breeding season, moving to areas off West Papua New

Guinea outside of this period (Rayner et al 2020). The original skins were collected off Papua New Guinea and the Solomon Islands (Shirihai 2008). Possible sightings have been mooted farther afield such as the Coral Sea but none that we are aware of has been confirmed.

The status of Beck's Petrel is 'critically endangered' since only a single population involving a small number of mature individuals is known, which is suspected to have declined as a result of introduced invasive predators (Bird et al 2014, BirdLife International 2021). The size of the population is unknown and is estimated at 50-249 mature individuals making a maximum of 400 individuals (BirdLife International 2021). However, a recent study in the region suggests a population range in the low 1000s (Rayner et al 2020).

Known distribution, movements and population size make it decidedly unlikely that a Beck's Petrel would occur in the northern Arabian Sea, while one confirmed record and other evidence support the hypothesis that Tahiti Petrel occurs in the western Indian Ocean, albeit rarely, to the south of the Arabian Sea.

Conclusion

In combination, size judgement, bill structure, primary moult, flight behaviour, range, movements and population size provide solid evidence that the Omani bird was a Tahiti Petrel, not a Beck's Petrel, and there is no contradictory evidence.

Samenvatting

TAHITISTORMVOGEL VOOR KUST VAN MIRBAT, OMAN, IN FEBRUARI 2019 Tijdens een pelagische trip vanuit Mirbat, Dhofar, Oman, op 23 februari 2019 werd een Tahitistormvogel *Pseudobulweria rostrata* waargenomen. De waargenomen kenmerken en gemaakte foto's sluiten alle mogelijke gelijkende soorten die voor verwarring kunnen zorgen uit, behalve Beck's Stormvogel *P becki*. De combinatie van grootte, snavelvorm, handpenruil en vliegwijze, alsmede het verspreidingsgebied, populatiegrootte en trekbewegingen bieden echter voldoende stevig bewijs dat de vogel bij Oman een Tahitistormvogel was, en geen Beck's; er is geen enkele aanwijzing die wijst op het tegendeel. Het artikel beschrijft de waarneming en het gehele determinatieproces. De waarneming is door de Omaanse zeldzaamhedencommissie aanvaard en is het eerste geval van Tahitistormvogel voor het West-Palearctische gebied. Het sluit aan bij twee andere recente gevallen als dwaalgast van deze soort: de eerste voor de Atlantische Oceaan, voor de kust van Hatteras, North Carolina, VS, op 29 mei 2018, en de eerste voor Afrika, in de zuidwestelijke Indische Oceaan voor de kust van Durban, Zuid-Afrika, op 11 november 2018.

363 Specimens of Tahiti Petrel / Tahitistormvogel *Pseudobulweria rostrata* (top), adult female (collected by Rollo Beck during Whitney South Sea Expedition, Moorea, Society Islands, tropical Pacific Ocean, 20 June 1927), and Beck's Petrel / Becks Stormvogel *P becki* (bottom), juvenile (found dead by Hadoram Shirihai, off Cape St George, New Ireland, Bismarck archipelago, Papua New Guinea, 4 August 2007), Natural History Museum, Tring, England, 20 March 2008 (*Peter Colston*). Side by side, this adult female Tahiti Petrel dwarfs the recently fledged juvenile Beck's Petrel, somewhat exaggerating the size difference. The Beck's Petrel has relatively short bill and, notwithstanding different stuffing techniques used by taxidermists, slimmer body.

References

- Allan, D G & Perrins, N D 2019. First confirmed African record of Tahiti Petrel *Pseudobulweria rostrata*. *Mar Ornithol* 47: 95-97.
- Bird, J P, Carlile, N & Miller, M G R 2014. A review of records and research actions for the Critically Endangered Beck's Petrel *Pseudobulweria becki*. *Bird Conserv Int* 24: 287-298.
- BirdLife International 2021. Beck's Petrel *Pseudobulweria becki*. Website: <http://datazone.birdlife.org/species/factsheet/22697913>. [Accessed 8 January 2021.]
- Bretagnolle, V, Attié, C & Pasquet, E 1998. Cytochrome-b evidence for validity and phylogenetic relationships of *Pseudobulweria* and *Bulweria* (Procellariidae). *Auk* 115: 188-195.
- Brooke, M 2004. *Albatrosses and petrels across the world*. Oxford.
- Flood, R L & Fisher, E A 2020. North Atlantic seabirds: shearwaters, Jouanin's & White-chinned Petrels. Scilly.
- Flood, R L, Wilson, A C & Zufelt, K 2017. Observations of five little-known tubenoses from Melanesia in January 2017. *Bull Br Ornithol Club* 137: 226-236.
- Flood, P R, Sutherland, K & Patteson, J B 2020. A Tahiti Petrel (*Pseudobulweria rostrata*) off Hatteras, North Carolina, USA. *Chat* 84: 10-13.
- Howell, S N G 2010. *Molt in North American birds*. New York.
- Howell, S N G & Zufelt, K 2010. *Oceanic birds of the world*. Princeton.
- Lambert, K 2004. Does the Tahiti Petrel *Pseudobulweria rostrata* visit the Western Indian Ocean? *Mar Ornithol* 32: 183-184.
- Murphy, R C 1928. Birds collected during the Whitney South Sea Expedition. IV. *Amer Mus Novit* 322.
- de Naurois, R & Erard, C 1979. L'identité sub-spécifique des populations néocaledoniennes de *Pterodroma rostrata* Peale 1848. *Oiseau Rev Fr Ornithol* 49: 235-239.
- Rayner, M J, Baird, K A, Bird, J, Cranwell, S, Raine, A F, Maul, B, Kuri, J, Zhang, J & Gaskin, C P 2020. Land and sea-based observations and first satellite tracking results support a New Ireland breeding site for the Critically Endangered Beck's Petrel *Pseudobulweria becki*. *Bird Conserv Int* 30: 58-74.
- Shirihai, H 2004. Voyage of discovery. *Birdwatch* 143: 36-39.
- Shirihai, H 2008. Rediscovery of Beck's Petrel *Pseudobulweria becki*, and other observations of tubenoses from the Bismarck archipelago, Papua New Guinea. *Bull Br Ornithol Club* 128: 3-16.

Robert L Flood, Fitzpatrick Institute of African Ornithology, University of Cape Town, South Africa
(live2seabird@gmail.com)

Bill Simpson, 28 Moor Road, Breadsall, Derbyshire, DE21 5LA, UK
(bill-simpson@live.co.uk)

Sakervalk op Wieringen in juli 2019

Johan van der Vegt & Enno B Ebels

Op donderdag 18 juli 2019 kwamen mijn vrouw Ada en ik (Johan van der Vegt) vanaf het wad toen we rond het middaguur bij Stroe, Wieringen, Noord-Holland, een ons onbekende roofvogel zagen vliegen. Het bleek een grote valk met een duidelijk andere manier van vliegen dan ik gewend was en door zijn aanwezigheid vlogen alle andere vogels op. Ik dacht op dat moment alleen 'eerst foto's nemen, dan vragen stellen'. De volgende dag, vrijdag 19 juli, reden we zoals gebruikelijk langs onze vaste plekken op Wieringen toen we om c 13:15 bij Stroe opnieuw de grote valk tegenkwamen. Hij vloog nu recht boven mijn hoofd, keek me schuin naar beneden aan, en ik kon hem prachtig fotograferen. Ruim een uur later stuurde ik enkele foto's met de vraag 'Wat is dit?' door via de Wierhaven Alerts Whatsapp-groep. Er volgden verschillende suggesties, waaronder Toendraslechtvalk *Falco peregrinus calidus* en juveniele Sakervalk *F cherrug*. Toen mijn foto's later

die middag op www.waarneming.nl stonden werd het voor meer mensen duidelijk dat het inderdaad een juveniele Sakervalk was, een potentiële nieuwe soort voor Nederland. Later die dag bleek dat Bart Bos vermoedelijk dezelfde vogel rond 12:40 had gezien; ook bij deze waarneming veroorzaakte de valk veel paniek bij de overige aanwezige vogels. Om 17:11 werd de waarneming via Dutch Bird Alerts bekend gemaakt. Een kleine 20 vogelaars zochten vanaf 18:00 tot donker in het gebied waar de valk was gefotografeerd, echter zonder succes. Zoals gebruikelijk bij grote valken was er veel discussie of het een ontsnapte vogel en/of een hybride kon zijn. Dat zal verklaren waarom er op zaterdag 20 juli aanvankelijk maar een enkeling aan het zoeken was (in de stromende regen) en er ook nadat het weer was opgeklaard maar weinig vogelaars kwamen kijken. Om 13:07 zag Maurits Martens als eerste van zes vogelaars (Arnoud van den Berg, Dick Groenen-

364 Sakervalk / Saker Falcon *Falco cherrug*, juveniel, Stroe, Wieringen, Noord-Holland, 18 juli 2019
(Johan van der Vegt)

365-367 Sakervalk / Saker Falcon *Falco cherrug*, juveniel, Stroe, Wieringen, Noord-Holland, 18 juli 2019
(Johan van der Vegt)

dijk, Nick van der Ham, Charles Martens, MM en Rob Struyk) de valk vanuit het westen langs de zeedijk oostwaarts vliegen, van Stroe tot aan Den Oever. Om 13:10 reden Ada en ik opnieuw langs de Bierdijk bij Stroe en troffen we de zes enthousiaste vogelaars aan die de valk een paar minuten eerder hadden langs zien vliegen. DG vond hem korte tijd later zittend in het gras op de zeedijkhelling waar hij zich vanuit de auto mooi liet bekijken totdat er een fietser langskwam. Hij liet zich prachtig fotograferen en op de foto's was te zien dat de poten ongeringd waren en dat het verenkleed gaaf en vers was, zoals dat bij een kortgeleden uitgevlogen jong hoort. Hij vloog daarna langs de binnenkant van de dijk oostwaarts tot vlakbij Den Oever. Hier werd hij gezien door Edward van IJzendoorn en Ferry Ossendorp maar voordat anderen arriveerden verdween hij weer. Om 14:20 herhaalde dit patroon zich in omgekeerde richting: de valk kwam uit het zuidoosten aanvliegen bij Stroe en ging korte tijd op een paal op de dijk zitten, en verdween ruim 5 minuten later laag over de dijk in westelijke richting. Op dat moment hadden ruim 30 vogelaars hem gezien.

Op zondagmiddag 21 juli reed ik voor de vierde achtereenvolgende dag langs de Bierdijk. Er stonden nu verbazingwekkend veel vogelaars op de dijk te posten, iemand schatte dat het er 300-400 waren. Het maakte extra duidelijk hoe speciaal deze vogel was maar helaas liet hij zich die dag niet meer zien. Ook de dagen daarna werd hij niet meer gemeld, al was er op 22 juli nog een melding van de noordpunt van Texel; deze bleef echter ongedocumenteerd en zonder vervolg. Op 2 augustus werd nog een gecoördineerde zoekactie op touw gezet om de hoogspanningsmasten in de Kop van Noord-Holland af te zoeken als potentiële slaappleaats maar dit leverde (afgezien van een aantal Slechtvalken *F peregrinus*) niks op.

Ik heb de waarneming in juli ingediend bij de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) en deze is in december 2019 aanvaard als eerste geval van Sakervalk voor Nederland.

Beschrijving

De beschrijving is gebaseerd op aantekeningen van MM en op foto's van onder meer AvdB, Enno Ebels, MM, RS, JvdV en Wim van Zwieten (cf Dutch Birding 41: 261, plaat 343, 293, plaat 401, 361, plaat 492, 2019; 42: 398, plaat 541, 2020; www.dutchbirding.nl, www.waarneming.nl).

GROOTTE & BOUW Grote en robuuste valk, veel groter en zwaarder dan in gebied aanwezige Torenvalken *F tin-*

nunculus en groter overkomend dan Slechtvalk. Staart lang en in zit ruim voorbij vleugelpunt stekend. Buitenste handpen korter dan een-na-buitenste.

KOP Overwegend licht (crèmewit) met smalle donkere baardstreep (niet tot aan snavel reikend) en donkere verticale vlek aan weerszijden van achterkop (bij achter-aanzicht opvallend). Fijne bruine tekening op bovenkop en oorstreek.

BOVENDELEN Egaal chocoladebruin met smalle lichte zomen. Stuitveren donkerbruin met duidelijk lichte zomen.

ONDERDELEN Crèmewitte ondergrond met zware donkerbruine lengtestreping van bovenborst tot anaalstreek. Streping zwaarst op onderbuik. Anaalstreek ongetekend. Bevedering van poot ('broek') licht met fijne donkere lengtestreping.

VLEUGEL Kleine en middelste dekveren chocoladebruin als bovendelen. Rest van bovenzvleugel zeer donkerbruin. Binnenste handpennen met enkele kleine lichte vlekjes op binnenvlag, beste zichtbaar bij spreiden van vleugel. Ondervleugel sterk getekend, dekveren met donkere streping op lichte ondergrond. Op dekveren en okselveren binnenvlag donker en buitenvlag licht, vooral goed zichtbaar op okselveren. Handpennen en armpennen grijs met regelmatige lichte dwarsbandering, niet doorlopend tot veertop (op enkele cm afstand van top stoppend), tekening vager wordend naar lichaam toe en afwezig op c zeven binnenste armpennen. Kleine dekveren en handdekveren crèmekleurig met bruine tekening. Grote ondervleugeldekenveren overwegend donkerbruin met smalle lichte zoom en lichte druppelvormige vlekken.

STAART Bovenstaart chocoladebruin als bovendelen. Centrale staartpennen ongetekend, overige met regelmatige lichte ovaalvormige vlekken. Brede lichte top aan staartpennen, duidelijke lichte eindband vormend en ook op grote afstand opvallend.

NAAKTE DELEN Poot licht blauwgrijs, nagels donker. Snavel licht blauwgrijs, geleidelijk overgaand naar donkergrijze punt. Washuid licht blauwgrijs. Iris donker, oogrand licht grijsblauw. Beide poten ongeringd (op foto's zichtbaar).

RUI & SLEET Verenkleed geheel vers en gaaf, zonder zichtbare rui, sleet of beschadigingen.

GELUID Niet vastgesteld.

GEDRAG Rustige en krachtige vlucht, vaak boven of nabij de dijk. Niet biddend. Af en toe rustend op talud van dijk of paal. Sterke verstoring veroorzakend bij andere vogels.

Determinatie

De determinatie van 'grote valken' is een berucht dossier. Het onderscheid van zuivere vogels kan al lastig zijn en de materie wordt verder gecompliceerd door de vele kruisingen die in gevangenschap worden gekweekt en die met enige regelmatig ontsnappen of worden losgelaten; van dergelijke hybriden zijn er meerdere waarnemingen in Nederland (cf www.waarneming.nl). Belangrijke bronnen voor de determinatie zijn Gantlett &

368-369 Sakervalk / Saker Falcon *Falco cherrug*, juveniel, Stroe, Wieringen, Noord-Holland, 20 juli 2019
(Arnoud B van den Berg)

Millington (1992), Shirihai et al (1998), Ferguson-Lees & Christie (2001), Forsman (2007, 2016), van Duivendijk (2011) en Barthel & Fünfstück (2012).

De blauwgrijze washuid en poten bij de vogel van Stroe duiden op een jonge vogel. Het geheel gave en ongeruide verenkleed duidt eveneens op een vogel in het eerste kalenderjaar, vermoedelijk van een paar maanden oud.

Het grote formaat met relatief lange staart sluit alle 'kleine valken' en Slechtvalk uit. Het bruine verenkleed en de lichte kop (met slechts smalle baardstreep en beperkte tekening op bovenkop en achterkop) wijzen gelijk richting Sakervalk. Ook de vanaf de bovenborst naar beneden in zwaarte/dichtheid toenemende donkere streping en de ovale lichte vlekken op de donkere staartpennen (in plaats van over de gehele veerbreedte doorgaande donker en lichte bandering) passen goed op Sakervalk; de staarttekening is zelfs diagnostisch (Forsman 2007). De contrasterende lichte eindband aan de staart is een kenmerk dat vaak voorkomt bij juveniele Sakervalk. Slechtvalk heeft naast het kleinere formaat en de kortere staart ook een spitsere vorm van de vleugelpunt met een andere vleugelformule omdat de buitenste handpen de langste handpen is, al kan Toendraslechtvalk wat formaat betreft wel in de buurt van Sakervalk komen. Lannervalk *F. biarmicus* is wat slanker gebouwd, is lichter bruingrijs, heeft een andere kop-tekening met meer rossige tinten en een duidelijkere 'pet' en heeft meer regelmatige bandering op de bovenstaart (over de gehele veerbreedte). Giervalk *F. rusticolus* heeft in juveniel kleed een donkerdere kop met een brede en diffuse baardstreep en minder contrasterend met de bovendelen en is afhankelijk van de kleurvorm lichter/witter of

meer grijsbruin gekleurd. Giervalk heeft daarnaast bredere lichte randen aan de veren op de bovendelen en bovenzvleugel, waardoor deze minder egaal overkomen dan bij Sakervalk. Nauwkeurige bestudering van de veerpartijen geeft aan dat deze uitstekend overeenkomen met een juveniele Sakervalk en nergens invloed tonen van eventuele hybridisatie. Deze conclusie werd ondersteund door roofvogelkenner Dick Forsman (in litt): 'This is definitely a juvenile Saker [...]. In fact, I cannot see anything suggesting Gyr in this bird'.

De oostelijke ondersoorten van Sakervalk (zie onder) wijken af van de westelijke ondersoort *F. c. cherrug* door de aanwezigheid van meer lichte tekening in de veren op de bovendelen en in de vleugel; de egale bovendelen en bovenzvleugel met alleen smalle lichte veerranden van de vogel van Stroe duiden derhalve op *F. c. cherrug*, de ondersoort die in West-Europa als dwaalgast is te verwachten

Verspreiding en voorkomen

Sakervalk broedt op grassteppen in heuvelland en hoogvlakten van Oost-Europa (incidenteel in Zuidoost-Duitsland; Augst 2000) tot Zuid-Siberië, Rusland, en Noord-China. De soort overwintert vooral ten zuiden van de broedgebieden en in het Sahelgebied van Oost-Afrika. In Europa is het voornamelijk een standvogel maar met dispersiegedrag van jonge vogels kort na het uitvliegen en van oudere vogels in het trekseizoen. Sommige Siberische vogels trekken naar Soedan en Ethiopië en er zijn dankzij gps-transmitters ook meldingen in bijvoorbeeld Spanje en in westelijk Afrika, van Marokko zuidelijk tot Westelijke Sahara, Mauretanië, Niger en Senegal. Er zijn vier ondersoorten:

F c cherrug broedt van Centraal-Europa tot het zuidelijke deel van Centraal-Siberië en noordelijk Kazachstan; *F c coatsi* broedt van Centraal-Azië tot Zuid-Siberië en Noord-China; *F c hendersoni* broedt in westelijk en zuidelijk Kazachstan en Oezbekistan; en *F c milvipes* broedt van de Himalaya tot Tibet, China (Ferguson-Lees & Christie 2001, Gill et al 2021). Voor informatie over broedpopulaties in Europa en Azië, aantalsontwikkelingen, trekroutes en overwinteringsgebieden, zie, eg, Cramp & Simmons (1980), Gavrilov & Erokhov (1994), Orta (1994), Shirihai (1996), Baumgart & Haraszthy (1997), Eastham et al (2000), Galushin & Moseikin (2000), Ferguson-Lees & Christie (2001), Potapov et al (2002), Karyakin et al (2004, 2005), Dixon (2005), Ragyov & Shishkova (2006), Dixon et al (2009), Beran et al (2012), Corso & Harris (2012), Global Raptor Information Network (2012) en Prommer et al (2012).

Als dwaalgast is de soort in Europa vastgesteld in Wit-Rusland (één), Estland (één; gezenderd), Denemarken (drie), Duitsland (c 55), Finland (vier), Frankrijk (20+), Letland (één; gezenderd), Litouwen (één; gezenderd), Malta (zeldzaam), Polen (145+; waaronder twee broedgevallen), Portugal (een; gezenderd), Slovenië (negen), Spanje (twee; één gezenderd, zelfde vogel als Portugal) en Zwitserland (één). Zes gevallen in Zweden zijn in categorie D geplaatst ('onbekende herkomst') (cf Prommer et al 2012; www.tarsiger.com, <https://birdlife.se/rk/rariteitskatalogen/rovfaglar/tatarfalk/>; Łukasz Ławicki in litt).

Er zijn in Duitsland tot en met 2018 c 55 gevallen aanvaard, waarvan 16 in 2010-19 en 39 uit de periode voor 2010. Deze 16 gevallen komen uit januari (één), april (één), juli (vijf), augustus (vijf), september (twee), oktober (één) en november (één). Vier van de vijf vogels in 2010-18 uit juli zijn in de tweede helft van deze maand waargenomen; een adult vrouwtje met zender werd (al) op 3 juli gezien. De vroegste zwerfende juveniel uit deze periode is op 26 juli gezien in Thüringen. Van 15 vogels is het geslacht en/of de leeftijd bekend: adult vrouwtje (drie), eerste-kalenderjaar (acht), tweede-kalenderjaar (twee), ouder dan tweede-kalenderjaar (één) en tweede- of derde-kalenderjaar (één). Van de 16 vogels werden er zes slechts één dag gezien (één vogel werd op de dag van ontdekking verzwakt opgeraapt); negen vogels die op meerdere dagen bleven, hingen meestal erg lang rond, van acht tot 60 dagen. In 2018 waren er twee gevallen. Een eerstejaars werd op 23 augustus verzwakt gevonden bij Pliehausen, Baden-Württemberg, en op 25 septem-

ber vrijgelaten, voorzien van een gps-zender. Hij vloog direct in zuidwestelijke richting naar Frankrijk en werd daar op 24 oktober dood gevonden (waarschijnlijk geslagen door een Oehoe *Bubo bubo*; Peter de Vries in litt). Een andere eerstejaars van 8 oktober tot 16 november bij Mannheim, Baden-Württemberg, was in mei 2018 geringd als nestjong in Slowakije. Voor 2019 zijn geen gevallen aanvaard. Gevallen zonder fotografische documentatie worden in Duitsland niet aanvaardbaar geacht (Christopher König in litt).

Zenderonderzoek toont aan dat juveniele Sakervalken uit Centraal-Europa al in juli onafhankelijk van hun ouders kunnen zijn en dat sommige grote afstanden afleggen, tot in de Baltische landen. Deze dispersie vindt één tot twee maanden na het uitvliegen plaats en voorafgaand aan het trekseizoen. Er zijn bijvoorbeeld terugmeldingen van een juveniele vogel op 15 juli 1983 in Duitsland die 27 dagen eerder op 964 km afstand was geringd op een nest in Hongarije; een andere juveniel die op 31 mei 1996 was geringd op een nest in Hongarije bevond zich op 26 juli 1996 al op een afstand van 1478 km (Eastham 1998, Gammauf & Dosedel 2012, Prommer et al 2012). Jonge vogels vertoonden de sterkste dispersie in de eerste vijf maanden van hun leven, met verplaatsingen tot bijna 2500 km (en één vogel van 10 maanden en een verplaatsing van meer dan 2500 km); bij vogels ouder dan 10 maanden bleven de verplaatsingen beperkt tot minder dan 500 km (Prommer et al 2012).

De waarneming op Wieringen is aanvaard door de CDNA en betreft het eerste geval voor Nederland; in tegenstelling tot enkele 10-tallen eerdere meldingen van (mogelijk) deze soort in Nederland waren er bij dit geval geen aanwijzingen voor een niet-wilde herkomst of voor hybride-invloeden (zie www.waarneming.nl).

Dankzegging

Wij danken Christopher König (Deutsche Avifaunistische Kommission; DAK) voor informatie over de status in Duitsland.

Summary

SAKER FALCON AT WIERINGEN IN JULY 2019 On 18-21 July 2019, a juvenile Saker Falcon *Falco cherrug* stayed at Wieringen, Noord-Holland, the Netherlands. Despite its three day stay, it was seen only by the two finders on 18-19 July and by just c 30 twitchers on 20 July. It was a juvenile in immaculate plumage and there were no indications in plumage or behaviour of a captive origin. Thanks to the high-quality photographs, other falcon species and large falcon hybrids could be safely excluded. It was accepted by the Dutch rarities committee (CDNA) as the first record.

Verwijzingen

- Augst, U 2000. Remarks on the Saker *Falco cherrug* at its first breeding place in Germany. *Populationsökologie Greifvogel- und Eulenarten* 4: 313-322.
- Barthel, P H & Fünfstück, H-J 2012. Das Problem von Hybriden zwischen Großfalken *Falco* spp. *Limicola* 26: 21-43.
- Baumgart, W & Haraszthy, L 1997. *Falco cherrug* Saker Falcon. In: Hagemajier, W J M & Blair, M J (editors), *The EBCC atlas of European breeding birds: their distribution and abundance*, London, p 190.
- Beran, V, Škorpíková, V, Valášek, M & Horal, D 2012. The breeding population of Saker Falcon (*Falco cherrug*) in the Czech Republic between 1999-2010. *Aquila* 119: 21-30.
- Corso, A & Harris, P 2012. Status of the Saker Falcon (*Falco cherrug*) in Italy: past, present and future. *Aquila* 119: 47-55.
- Cramp, S & Simmons, K E L (editors) 1980. *The birds of the Western Palearctic* 1. Oxford.
- Dixon, A 2005. Saker Falcons in north-east Africa. *Falco* 25/26: 9.
- Dixon, A, Ragyov, D, Ayas, Z, Deli, M, Demerdziew, D, Angelov, I, Kmetova, E & Nedyalkov, N 2009. Population status of breeding saker falcons (*Falco cherrug*) in Turkey. *Avian Biol Res* 2: 213-220.
- van Duivendijk, N 2011. *Advanced bird ID handbook – the Western Palearctic*. London.
- Eastham, C 1998. Satellite tagging sakers in the Russian Altai. *Falco* 12: 10-12.
- Eastham, C P, Quinn, J L & Fox, N C 2000. Saker *Falco cherrug* and Peregrine *Falco peregrinus* Falcons in Asia; determining migration routes and trapping pressure. In: Chancellor, R D & Meyburg, B-U (editors), *Raptors at risk, Proc 5th World Conf Birds of Prey and Owls*, p 247-258.
- Ferguson-Lees, J & Christie, D A 2001. *Raptors of the world*. London.
- Forsman, D 2007. *The raptors of Europe and the Middle East*. London.
- Forsman, D 2016. *Flight identification of raptors of Europe, North Africa and the Middle East*. London.
- Galushin, V & Moseikin, V 2000. The saker falcon in European Russia. In: Chancellor, R D & Meyburg, B-U (editors), *Raptors at risk, Proc 5th World Conf Birds of Prey and Owls*, p 275-278.
- Gamauf, A & Dosedel, R 2012. Satellite telemetry of Saker Falcons (*Falco cherrug*) in Austria: juvenile dispersal at the westernmost distribution limit of the species. *Aquila* 119: 65-78.
- Gantlett, S & Millington, R 1992. Identification forum: large falcons. *Birding World* 5: 101-106.
- Gavrilov, E I & Erokhov, S N 1994. The results of ringing of sakers in Kazakhstan. *Raptor Link* 2: 1.
- Gill, F, Donsker, D & Rasmussen, P (editors) 2021. *IOC world bird list (version 11.1)*. Website: www.world-birdnames.org.
- Global Raptor Information Network 2012. Species account: Saker Falcon *Falco cherrug*. Website: www.globalraptors.org.
- Karyakin, I, Konovalov, L, Moshkin, A, Pazhenkov, A, Smelyanskiy, I & Rybenko, A 2004. Saker falcon (*Falco cherrug*) in Russia. *Falco* 23: 3-9.
- Karyakin, I V, Nikolenko, E G, Potapov, E R & Fox, N 2005. Preliminary results of the project on migration studies of the saker falcon in Russia. *Raptors Conserv* 2: 56-59.
- Orta, J 1994. Saker falcon *Falco cherrug*. In: del Hoyo, J, Elliott, A & Sargatal, J (editors), *Handbook of the birds of the world* 2, Barcelona, p 273-274.
- Potapov, E, Fox, N C, Sumya, D & Gombobaatar, S 2002. Migration studies of the saker falcon. *Falco* 19: 3-4.
- Prommer, M, Bagyura, J, Chavko, J & Uhrin, M 2012. Migratory movements of Central and Eastern European Saker Falcons (*Falco cherrug*) from juvenile dispersal to adulthood. *Aquila* 119: 111-134.
- Ragyov, D & Shishkova, V 2006. Saker falcon in Bulgaria: past, present and future. *Falco* 27: 4-8.
- Shirihai, H 1996. *The birds of Israel*. London.
- Shirihai, H, Forsman, D, Christie, D A & Gale, J 1998. Field identification of large falcons in the West Palearctic. *Br Birds* 91: 12-35.

Johan van der Vegt, Zwing 8, 1771 PL Wieringerwerf, Nederland (ajvegt@quicknet.nl)
Enno B Ebels, Joseph Haydnlaan 4, 3533 AE Utrecht, Nederland (ebels@wxs.nl)

Steppeplevier op Walcheren in augustus 2020

Corstiaan Beeke, Thomas Luiten & Enno B Ebels

In de ochtend van zaterdag 15 augustus 2020 was Marten Peene vogels aan het kijken in het Noordervroon bij Westkapelle op Walcheren, Zeeland. Bij het bekijken van een groep Goudplevieren *Pluvialis apricaria* viel zijn oog om 10:30 op een afwijkende, lichtgekleurde plevier. De combinatie van een zwart borstbandje met daarboven een gedeeltelijk oranje-rode borst en een lichte wenkbrauwstreep deden hem denken aan een ruiende adulte Morinelplevier *Charadrius morinellus*. MP twijfelde over de determinatie omdat hij dacht dat de borstband eigenlijk te hoog zat voor Morinelplevier en de vogel erg hoog op de poten stond. Hij voerde de waarneming via ObsMapp in als Morinelplevier, met daarbij de opmerking: 'bleke vogel, hoog op de poten, maar Morinelplevier de best passende soort'. Een overvliegende Bruine Kiekendief *Circus aeruginosus* zorgde voor paniek onder de steltlopers, waarna hij de plevier niet meer terug kon vinden.

Corstiaan Beeke zag de waarneming online om 11:24 en vroeg per WhatsApp aan MP of hij foto's had. MP stuurde hem twee foto's die CB vervolgens deelde met enkele andere vogelaars en de regionale WhatsApp-groep. Daarop ontstonden verschillende digitale conversaties. Uiteindelijk

werd daarin door les Goedbloed en Thomas Luiten Steppeplevier *Anarhynchus veredus* als meest serieuze optie genoemd. CB en TL spoedden zich snel naar het Noordervroon om de vogel terug te vinden. De groep Goudplevieren was nog aanwezig en prima te bekijken maar van de bewuste plevier ontbrak elk spoor. Terwijl TL door middel van Dutch Bird Alerts om 12:00 de rest van vogelend Nederland op de hoogte bracht arriveerden er meer Walcherse vogelaars. Na een half uur verspreidde de groep waarnemers zich om in de omliggende polders te gaan zoeken. Om 13:01 vond CB de vogel terug in een groep van 80 Goudplevieren 1.5 km oostelijker op een stoppelakker langs de Trommelweg tussen Westkapelle en Domburg. Een kort en krachtig berichtje 'Hier!' en het per WhatsApp delen van exacte locatie waren voldoende om binnen enkele minuten de zoekende vogelaars op de goede plek te krijgen. De plevier zat rustig aan de rand van de groep en liet zich met name het eerste halfuur op c 200 m afstand prima zien, zeker als de felle zon even achter de wolken verdween. Hij foerageerde en poetste wat, liep korte stukjes en maakte een ontspannen indruk.

De vogel oogde van afstand als een lichte grijs-

370 Steppeplevier / Oriental Plover *Anarhynchus veredus*, adult mannetje, met Goudplevier / European Golden Plover *Pluvialis apricaria*, Trommelweg, Domburg, Zeeland, 15 augustus 2020 (Jacob Molenaar)

371 Steppeplevier / Oriental Plover *Anarhynchus veredus*, adult mannetje, met Goudplevier / European Golden Plover *Pluvialis apricaria*, Trommelweg, Domburg, Zeeland, 15 augustus 2020 (Tobi Koppejan)

372 Steppeplevier / Oriental Plover *Anarhynchus veredus*, adult mannetje, Trommelweg, Domburg, Zeeland, 15 augustus 2020 (*Bram Roobol*)

373 Steppeplevier / Oriental Plover *Anarhynchus veredus*, adult mannetje, Trommelweg, Domburg, Zeeland, 15 augustus 2020 (*Arnoud B van den Berg*)

bruine plevier van middelgroot formaat, iets kleiner en langerechter dan de omringende Goudplevieren. De slanke indruk werd versterkt door de lange tibia en de lange vleugels. Het donkere oog in een verder licht gezicht was opvallend. Onder de juiste hoek was een brede donkere borstband te zien, naar de bovenborst en zijborst toe rossig wordend. Mede door snelle research in de (digitaal) beschikbare literatuur (vrijwel iedereen kende de soort immers slechts uit de boeken) kon op basis van deze kenmerken de determinatie als Steppeplevier snel rond worden gemaakt en werd de meest op Steppeplevier lijkende soort, Kaspische Plevier *A asiaticus*, uitgesloten. Onder de snel groeiende groep vogelaars ging gejuich op toen hij voor de eerste maal zijn vleugels strekte en donkere bruingrijze oksels en ondervleugeldeveren liet zien: eveneens een onderscheidend kenmerk. In de loop van de middag werd hij net als de omringende Goudplevieren minder actief. Hij lag geregeld op zijn buik tussen de kluiten en was dan mede door toenemende warmtetrillingen soms nauwelijks zichtbaar. De hele middag bleef hij in gezelschap van de Goudplevieren trouw aan dezelfde locatie, totdat hij om 18:10 na wat zenuwachtige bewegingen zonder directe aanleiding als enige opvloog. Enkele 10-tallen waarnemers zagen hem hard en ver in zuidwestelijke richting wegvliegen. Zoekacties in de rest van de avond en ook de volgende dag leverden niets op – een fikse domper voor de 10-tallen vogelaars die nog onderweg waren. Uiteindelijk hebben zeker 250 vogelaars de Steppeplevier gezien, waaronder twitchers uit België en Duitsland.

Beschrijving

De beschrijving is gebaseerd op foto's van onder meer Garry Bakker, CB, Arnoud van den Berg, Max Berlijn, Jaap Denee, Enno Ebels, MP, Bram Roobol en Lennart Verheul en videobeelden van MB, Arjen van Gilst, Folkert-Jan Hoogstra, Ferry Ossendorp en TL (Dutch Birding 42: 366, plaat 484, 376, plaat 508, 2020; www.dutchbirding.nl, www.waarneming.nl, www.youtube.com).

GROOTTE & BOUW Slanke plevier, iets kleiner dan omringende Goudplevieren maar met langere poten (vooral lange tibia) en smalle en zeer lange vleugels in zit en in vlucht. Snavel recht, slank en vrij kort.

KOP Overwegend licht; donker oog opvallend in verder bleekwit gezicht. Wang, oorstreek, nek en achterhoofd lichtgrijs tot vuilwit, met iets donkerder grijsbruin gevlekte bovenkop; naar achterkop vlekking dichter wordend en aftekenend als grijsbruine pet. Wenkbrauwstreep wit, niet scherp afgetekend en bij felle zonbelichting moeilijk zichtbaar.

BOVENDELEN Vrij licht bruingrijs.

ONDERDELEN Overwegend wit. Op onderste deel van borst horizontale en licht gebogen donkere borstband (centraal deel iets hoger oplopend dan zijkant), naar bovenborst en zijborst overgaand naar vage rossige tot roodbruine borstband.

VLEUGEL Bovenvleugel vrij licht bruingrijs als bovendelen, geen (duidelijke) vleugelstreep aanwezig. Oksel en ondervleugeldeveren donker bruingrijs, rest van ondervleugel grijs.

STAART Bovenstaart licht met vage donkere subterminale band.

NAAKTE DELEN Snavel donker. Oog donker. Poot bleek strogeel tot grijsgeel, bijna zelfde kleur als stoppels op veld.

RUI & SLEET Verenkled gesleten ogend. In beide vleugels korte handpen ter hoogte van vierde handpen vanaf

vleugeltop zichtbaar.

GEDRAG Meeste tijd rustend tussen Goudplevieren. Rustig foeragerend. Krachtige en directe vlucht.

GELUID Niet gehoord.

Determinatie, geslacht en leeftijd

Kaspische Plevier kan worden uitgesloten op grond van het formaat (Kaspische is beduidend kleiner), de lange geelachtige poten (groengrijs bij Kaspische) en de overwegend lichte kop met weinig contrast (donkerder en contrastrijker met scherper afgetekende lichte wenkbrauwstreep bij Kaspische). Ook de donkere bruingrijze oksels en ondervleugeldekveren (bij Kaspische nagenoeg wit) en de borsttekening met beperkte roodbruine tekening (uitgebreidere roodbruine borst bij Kaspische) sluiten Kaspische uit (cf Hayman et al 1986, Chandler 2009, van Duivendijk 2011).

De vogel werd gedetermineerd als mannetje in (gesleten) zomerkleed op grond van de zwarte borstband (deze ontbreekt bij een vrouwtje). Op verschillende foto's is een ruicontrast zichtbaar in de handpennen (p1-3/4 nieuw, p4/5-10 oud); p4 in de linkervleugel was niet geheel volgroeid. Het feit dat hij de slagpenrui had gestart wijst op een adult (ouder dan tweede kalenderjaar). Adulten beginnen direct na het broedseizoen met de slagpenrui. Bij aankomst in de overwinteringsgebieden (augustus-september) wordt de handpenrui onderbroken, waarbij de binnenste vijf tot acht handpennen worden vernieuwd (Marchant & Higgins 1993). Het ruistadium van de vogel van Westkapelle past in dit beeld. Dit verklaart tevens de relatief goede staat van de oude buitenste handpennen, die niet extreem gesleten leken. Van eerste-zomer vogels is te verwachten dat ze extreem gesleten handpennen hebben, aangezien deze pas in oktober van het tweede jaar worden geruid (Branson & Minton 2006, Menkhorst et al 2017). Een andere aanwijzing voor een adult is de compleet ontwikkelde borstband. Mannetjes in eerste zomerkleed hebben doorgaans een minder volledig ontwikkelde borstband, gelijkend op die van adulte vrouwtjes (Marchant & Higgins 1993). Adulte mannetjes in vers zomerkleed (voorjaar) hebben veel meer roodbruine tekening op de borst (bijna tot aan de keel), donkerdere grijsbruine bovendelen en een bijna geheel spierwitte kop. Vrouwtjes missen de zwarte met roodbruine borstband en hebben een gevlekte bleekbruine borsttekening (Prater et al 1977).

Verspreiding en voorkomen

Steppeplevier broedt in droge steppen en woestijnhabitat in zuidelijk Siberië, Rusland (Tuva en

zuidelijk Transbaikalia), via West-, Noord- en Oost-Mongolië oostelijk tot in het noordoosten van China. De soort overwintert voornamelijk in het noorden en midden van Australië, en in kleine aantallen in het zuiden van Australië en Nieuw-Guinea (Ozerskaya & Zabelin 2006, Chandler 2009, Wiersma & Kirwan 2020). In het begin van de 21e eeuw werd de wereldpopulatie geschat op 70 000 exemplaren (Bamford et al 2008). Gebaseerd op één telling van 144 300 exemplaren over een lengte van 75 km bij Eighty Mile Beach in Noordwest-Australië in februari 2010 (Piersma & Hassel 2010) wordt de huidige wereldpopulatie geschat op 160 000 (BirdLife International 2016, Wetlands International 2017). Tijdens de trek van en naar de wintergebieden in Australië duikt de soort in klein aantal op in Oost- en Zuidoost-Azië, de Filipijnen, Nieuw-Guinea, Melanesië en Micronesië. Het lage aantal gevallen tussen China en de wintergebieden suggereert dat er sprake is van non-stop vluchten tussen deze twee gebieden (Wiersma & Kirwan 2020). In Mongolië komen vogels op de broedplaatsen aan vanaf begin mei. Het broedseizoen duurt van mei tot juli en vogels verlaten hun broedlocaties van eind augustus tot begin september (Gombobattar & Monks 2011).

De waarneming bij Westkapelle is aanvaard door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA; www.dutchavifauna.nl/record/68566). Het betreft een nieuwe soort voor Nederland en pas het vierde geval voor Europa en het West-Palearticse gebied. Eerdere gevallen waren in Finland (25 mei 2003), Noorwegen (29 juni tot 1 juli 2017) en Zweden (31 mei tot 1 juni 2020) (Rannila 2003, Haas 2012, Baines & Gundersen 2017; Dutch Birding 42: 277, plaat 344, 2020). Dit laatste geval betrof een volwassen vrouwtje en was dus een andere vogel dan die van Westkapelle. Daarnaast is er een geval in Groenland (23 mei 1948, geschoten; Boertmann 1994). De eerste voor Kazachstan werd vastgesteld op 9 mei 2009 (Wassink et al 2011).

Dankzegging

Marten Peene wordt bedankt voor het ontdekken van de vogel, het snelle doorgeven en zijn hulp bij het tot stand brengen van dit artikel.

Summary

ORIENTAL PLOVER AT WALCHEREN IN AUGUST 2020 On 15 August 2020, a worn adult male Oriental Plover *Anarhynchus veredus* was observed at Westkapelle and Domburg, Walcheren, Zeeland, the Netherlands. Caspian Plover *A asiaticus* was ruled out by size (slightly smaller than accompanying European Golden Plovers *Pluvialis apricaria*), long yellowish legs, narrow dark

breast band bordered above by brownish-rusty band, mostly pale head with diffuse dark cap and dark grey underwing. The bird was present for less than eight hours and seen by several 100s of birders; it departed to the south-west in the early evening. This was the first record for the Netherlands and the fourth for Europe and the Western Palearctic, after birds in Finland (25 May 2003), Norway (29 June to 1 July 2017) and Sweden (31 May to 1 June 2020). In addition, there have been vagrant records in Greenland (23 May 1948) and Kazakhstan (9 May 2009).

Verwijzingen

- Baines, S & Gundersen, G 2017. Oriental Plover on Røst, Norway, in June-July 2017. *Dutch Birding* 39: 326-329.
- Bamford, M J, Watkins, D G, Bancroft, W, Tischler, G & Wahl, J 2008. Migratory shorebirds of the East Asian - Australasian flyway. Population estimates and internationally important sites. Canberra.
- BirdLife International 2016. Oriental Plover *Charadrius veredus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016. Website: www.iucnredlist.org/species/22693872/93428298.
- Boertmann, D 1994. An annotated checklist to the birds of Greenland. Copenhagen.
- Branson, N J B A & Minton, C D J 2006. Measurements, weights and primary wing moult of Oriental Plover from north-west Australia. *Silt* 50: 235-241.
- Chandler, R 2009. Shorebirds of the Northern Hemisphere. London.
- van Duivendijk, N 2011. Advanced bird ID handbook – the Western Palearctic. London.
- Gombobattar, S & Monks, E M (editors) 2011. Mongolian red list of birds. London.
- Haas, M 2012. Extremely rare birds in the Western Palearctic. Barcelona.
- Hayman, P, Marchant, J & Prater, T 1986. Shorebirds: an identification guide to the waders of the world. London.
- Marchant, S & Higgins, P J (editors) 1993. Handbook of Australian, New Zealand and Antarctic birds 2: raptors to lapwings. Melbourne.
- Menkhorst, P, Rogers, D & Clarke, R 2017. The Australian bird guide. Melbourne.
- Ozerskaya, T & Zabelin, V 2006. Breeding of the Oriental Plover *Charadrius veredus* in southern Tuva, Russia. *Wader Study Group Bull* 110: 1-7.
- Piersma, T & Hassell, C 2010. Record numbers of grasshopper-eating waders (Oriental Pratincole, Oriental Plover, Little Curlew) on coastal west-Kimberley grasslands of NW Australia in mid February 2010. *Wader Study Group Bull* 117: 103-108.
- Prater, A J, Marchant, J H & Vuorinen, J 1977. Guide to the identification and ageing of Holarctic waders. Tring.
- Rannila, V-P 2003. The Oriental Plover in Finland – a new Western Palearctic bird. *Birding World* 16: 209.
- Wassink, A, Ahmed, R, Busuttill, S & Salemgareev, A 2011. Oriental Plover, Franklin's Gull, Syrian Woodpecker and Masked Shrike new to Kazakhstan. *Dutch Birding* 33: 239-244.
- Wetlands International 2017. Waterbird population estimates. Website: <http://wpe.wetlands.org>.
- Wiersma, P & Kirwan, G M 2020. Oriental Plover *Charadrius veredus*. In: del Hoyo, J, Elliott, A, Sargatal, A, Christie, D A & de Juana, E (editors), *Birds of the world*, Ithaca. Website: <https://doi.org/10.2173/bow.oripl01.01>.

Corstiaan Beeke, Laan van Wervenhove 13, 4353 BT Serooskerke, Nederland (cbeeke@versatel.nl)
Thomas Luiten, Plein 1940 14, 4331 LH Middelburg, Nederland (thomas.luiten@gmail.com)
Enno B Ebels, Joseph Haydnlaan 4, 3533 AE Utrecht, Nederland (ebels@wxs.nl)

Out of Africa: White-throated Bee-eater, Broad-billed Roller, African Crake and Three-banded Plover in Israel in 2019-20

Gert Ottens & Yoav Perlman

Lying at the crossroads of Africa, Asia and Europe and therefore at the center of a major migratory flyway, Israel is very well placed to receive birds from all points of the compass. It has a reputation for the unexpected to show up, almost unsurpassed in the Western Palearctic (WP). During a period of less than a year, in 2019-20, four African species were found in Israel for the first time; even by Israeli standards, this was quite extraordinary. All four species are extremely rare and interesting in a WP context. In this paper, we document these records and explore potential patterns that led to these occurrences.

White-throated Bee-eater, August-October 2019

In the afternoon of 13 August 2019, Sarah Deutch, volunteer of the Jerusalem Bird Observatory, and Shimon Schiff, volunteer of the International Birding and Research Center at Eilat (IBRCE), observed and photographed an 'odd-looking' bee-eater at K20 area, just north of Eilat, and shared their photographs with local birders on Facebook. It was soon realised that it was a White-throated Bee-eater *Merops albicollis* – the first for Israel! Over the next days, weeks and months many birders came to look for it but it proved to be very elusive at times, usually only being visible for a few hours a day (at most). For some Israeli birders, it took multiple long-distance travels to connect with it. It stayed until 4 October 2019 and shared the same area with a Grey Hypocolius *Hypocolius ampelinus* (the 19th record for Israel, found by a visiting birder the day after the discovery of the bee-eater).

Identification

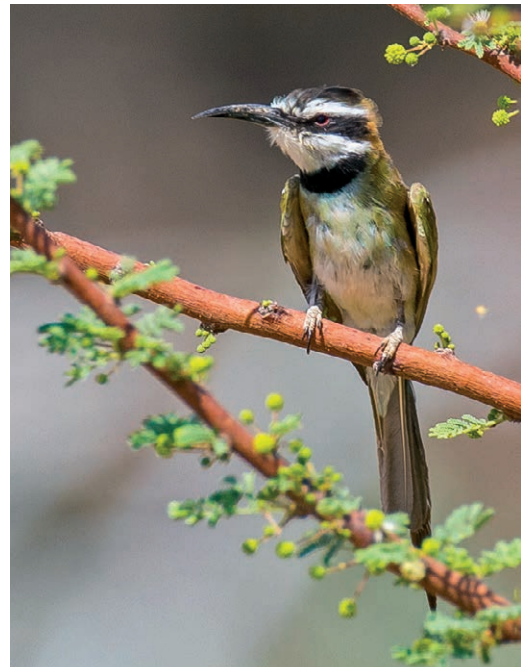
The combination of small size (for a bee-eater), strong bill, striking white throat, broad black band between throat and breast, green upperparts and pale underparts excludes all bee-eaters except White-throated Bee-eater (Fry et al 1992; plate 374; Dutch Birding 41: 352, plate 480, 353, plate 482, 2019). Regarding its age, the bird showed no

signs of immaturity, with clean white throat and bright green and plain upperparts.

Distribution and status in WP

White-throated Bee-eater is restricted to the Sahel region of Africa and breeds from southern Mauritania and Senegal in the west to south-western Saudi Arabia and western Yemen in the east (ie, within the 'greater WP'; del Hoyo et al 2001). Until 2019, two records were accepted for the WP as defined by Cramp & Simmons (1977; 'BWP'), both in Western Sahara, Morocco (5-6 December 2013 and 28 February to 1 May 2017; Jacobs et al

374 White-throated Bee-eater / Witkeelbijeneter *Merops albicollis*, adult, K20, Eilat, Israel, 17 August 2019 (Rony Livne)

375 Broad-billed Roller / Breedbekscharrelaar *Eurystomus glaucurus*, Karmiya, Israel, 13 September 2019 (Yoav Perlman) 376-377 African Crake / Afrikaanse Kwartelkoning *Crecopsis egregia*, adult, IBRCE, Eilat, Israel, 2 January 2020 (Noam Weiss)

2018), with the Israeli record thus being the third. However, perhaps more relevant to the Israeli record are two extralimital records for Oman (two birds at Sultan Qaboos University Garden, Muscat, on 29 September 1989 and one at Qatbit on 26 October 2002) and one from the United Arab Emirates (at Emirates Golf Course, Dubai, on 20 November 1989 and again on 5 March 1990) (Richardson 1990, Eriksen & Victor 2013; www.birdsofoman.com, www.uaebirding.com). White-throated is an intra-African migrant, timing its breeding season with rainfall, and some individuals are expected to move well over 2000 km on migration (Fry et al 1992). Therefore, the species is an expected vagrant far north and south of its range. For example, Jacobs et al (2018) list 19 records for South Africa until 2017.

Broad-billed Roller, September 2019

On 12-17 September 2019, a Broad-billed Roller *Eurystomus glaucurus* was present in kibbutz Karmiya, just south of Ashkelon, near the Mediterranean coast. It was found by Gabriel Levitzky, who spotted an unfamiliar bird inside his kibbutz. He posted a photograph on Facebook for identification. A short while later, the first twitchers started arriving. Eventually, it was visited by many birders over the course of its six-day stay.

Identification

It was a small, dark, rufous-cinnamon roller with a chunky yellow bill and purplish blue flight feathers and azure blue uppertail (plate 375; Dutch Birding 41: 352, plate 479, 353, plate 481, 2019). These unique features allowed for instant and straightforward identification as Broad-billed Roller (Fry et al 1992). Four subspecies are recognised and the Israeli record appears to belong to one of the northern subspecies *E g afer* or *E g aethiopicus*, due to its darker central tail feathers, rather subdued colouration of cinnamon and lilac parts of its plumage (compared with *E g suahelicus* and *E g glaucurus*), and blotchy underparts (Fry et al 1988, 1992).

Distribution and status in WP

Broad-billed Roller is an intra-African migrant. It breeds in sub-Saharan Africa, from Senegal to Eritrea and southwards to northern South Africa and Madagascar (del Hoyo et al 2001). Mainland African populations are wet-season breeding visitors, moving away when rainfall is the largest (Fry et al 1992). Two previous records in the WP 'sensu BWP' involved two birds collected at Cape Verde Islands (a juvenile male on Maio on 22 November

1897 and a female at Praia, Santiago, on 28 April 1924); both were assigned to *E g afer* (Hazevoet 1995, Haas 2012). An adult found dead at Adal Deeb, Gebel Elba, in southern Egypt, on 30 October 2010 was recently accepted as the first for Egypt (Ławicki et al 2020). Its location is just outside the WP 'sensu BWP' but within the 'greater WP' as defined by Dutch Birding and Shirihai & Svensson (2018).

African Crane, January 2020

On 2 January 2020, an African Crane *Crecopsis egregia* was rescued from the claws of a cat at an industrial area in Eilat by Gil Partush, a member of the public. The bird was active but somewhat disheveled. After GP posted a photograph of the bird on Facebook, panic arose in the Israel birding community. The bird was quickly picked up by Noam Weiss of IBRCE and soon taken into care and nursed back to health at Hai-Bar Yotvata nature reserve. On 18 January 2020, it was released at IBRCE in front of a crowd of admirers, where it quickly disappeared into vegetation on the island of lake Anita, never to be seen again.

Identification

Several other crane and rail species have black-and-white bars on the flank, undertail and belly in combination with a grey breast. However, only African Crane has such underparts in combination with a white supercilium and a short, dark bill with red base (Taylor & van Perlo 1998; plate 376-377; Dutch Birding 42: 53, plate 75, 2020). African (formerly placed in the genus *Crex*) differs clearly from the rather similar Corn Crane *Crex crex* in several of the observed characters, such as the clear black and white barring on the underparts and the red-based dark bill (Taylor & van Perlo 1998). The grey breast and pinkish legs indicate that the bird was an adult (Taylor & van Perlo 1998).

Distribution and status in WP

African Crane breeds in suitable habitat in sub-Saharan Africa, from Senegal to Kenya and south to South Africa (del Hoyo et al 1996). It is an intra-African migrant capable of moving over huge distances (Taylor & van Perlo 1998). In the WP, it is a very rare vagrant, with 15 records up to and including 2020: one in Algeria, seven in Canary Islands (most of which relating to birds taken into care), two in Cape Verde Islands, two in Morocco, one in Israel, one in northern Mauritania (see comment concerning another two records in table 1) and one in Spain (Haas 2012, 2017; table 1). Almost all WP records are from November-Febru-

ary, comparable with those of other Afrotropical rails recorded in the WP such as Allen's Gallinule *Porphyrio alleni* and Striped Crake *Aenigmatolimnas marginalis*. This fits well with their intra-African migration patterns (Taylor & van Perlo 1998, Haas 2012).

Three-banded Plover, April 2020 to March 2021

After four long weeks in full Covid-19 lockdown, 12 April 2020 was the first day of birding for Shachar Alterman. He decided to visit the fish ponds of kibbutz Ma'agan Michael on the Mediterranean coast. Birding was rather slow there until he found a drained fish pond, belonging to kibbutz Ma'ayan Tzvi. It was mostly dry but with some shallow waters in the middle, where some waders were flocking closely together. Having scanned the flock SA was about to give up when a small plover demanded immediate attention. The bird left no place for doubt: SA knew it was a first for Israel. So, he took some photographs and called for help. Rami Mizrahi solved the mystery in just one glance: Three-banded Plover *Charadrius tricollaris*, indeed a first for Israel! Many birders came to see it over the next days and weeks. It was last seen there on 25 May 2020; then it started a grand tour

of Israel. It was relocated c 25 km south-east at HaMa'apil fishponds on 7 June, where it stayed until 16 August 2020. It was then seen again on the beach at Ma'ayan Tzvi, close to the original location, on 26 October 2020. On 3 February 2021, it reappeared at northern Hula valley (Bar'am fishponds), more than 100 km to the north, where it was last seen on 17 March 2021. During its stay in HaMa'apil, it was ringed by a local ringing group on 9 June 2020, allowing its tracking.

Identification

Three-banded Plover can only be confused with Forbes' Plover *C forbesi* from western Africa but the latter is larger, has a brown forehead and lacks a white wing-bar (Hayman et al 1986). The bird in Israel (plate 378; Dutch Birding 41: 206, plate 261, 2020) belonged to nominate *C t tricollaris*, occurring throughout the entire range except for Madagascar (del Hoyo et al 1996). The Malagasy subspecies *C t bifrontatus* has a grey band between the bill and the white forehead, and the side of the head is grey (Hayman et al 1986).

Distribution and status in WP

Three-banded Plover breeds in Africa, from Ethio-

378 Three-banded Plover / Driebandplevier *Charadrius tricollaris*, adult, HaMa'apil, Israel, 7 June 2020
(Amir Ben Dov)

TABLE 1 Records of African Crake *Crecopsis egregia* in Western Palearctic ('sensu BWP') / gevallen van Afrikaanse Kwartelkoning *Crecopsis egregia* in West-Palearctische gebied ('sensu BWP') (Chevalier & Bergier 2011, Haas 2012, 2017, Reneerkens 2012, Ławicki & van den Berg 2020, Qninba et al 2020, Haddad et al 2021)

<i>Algeria</i> (1) 27 November 2020, Kerzaz, captured, released on 30 November 2020	12 December 2018 to 11 March 2019, Santa Maria, Sal
<i>Canary Islands</i> (7) 23 November 2001, Paraque García Sanabria, Santa Cruz, Tenerife, adult, taken into care and died next day 15 November 2006, Radazul harbour, El Rosario, Tenerife, adult, taken into care and died 16 November 2006, Almeida, Santa Cruz, Tenerife, adult, taken into care and died 12 January 2007, Telde, La Garita, Gran Canaria, adult, taken into care and released on 24 January 2007 5 January 2011, off Santa Cruz de Tenerife, Tenerife, adult, landed on boat, taken into care and died 26 December 2014, Puerto Rico, Mogán, Gran Canaria 7 December 2018, Famara, Lanzarote, caught by cat, taken into care and released after recovery	<i>Israel</i> (1) 2 January 2020, Eilat, adult, caught by cat, taken into care and released on 18 January 2020 <i>Mauritania</i> (1) 14 January 2020, Serini island, Banc d'Arguin, found dead There are two other records at Banc d'Arguin, in late January 2007 (found exhausted) and on 29 November 2011, but both relate to mainland locations, marginally outside WP boundary (Reneerkens 2012). <i>Morocco</i> (2) c 11-18 December 2009, near Dakhla, Oued Ed-Dahab, Western Sahara 13 February 2019, Sebkhath Skaymate, Dakhla, Oued Ed-Dahab, Western Sahara, found dead
<i>Cape Verde Islands</i> (2) 4 February 2004, Ilhéu dos Passaros, off north-eastern Boavista, adult, found dead	<i>Spain</i> (1) 6 April 2016, Cortijo San Luis, Cantillana, Sevilla

pia through Gabon south to South Africa and Madagascar, extending its range along the Nile north towards southern Egypt (del Hoyo et al 1996). The species is mainly resident but more widespread when not breeding and occasional records in eastern Nigeria suggest that longer movements sometimes occur (Hayman et al 1986). In the WP, it is found regularly only locally in southern Egypt (Aswan and Abu Simbel), where it is breeding annually since first breeding here in 2009 (Haas et al 2010, Haas 2012, 2017, Hering et al 2013, Crochet & Didner 2018). The first for Egypt and the WP was far north at Gebel Asfar near Cairo on 5-26 March 1993 (Hoath 2000). An adult photographed c 1 km from the airport at Borg Al Arab, Alexandria, on 16 June 2020 concerned the northernmost record in Egypt and one was photographed at El Minya on 15 January 2021. So, in total there are three records in Egypt north of the breeding area (Ławicki & van den Berg 2021; Łukasz Ławicki in litt). The Israeli record is the first out of Africa, over 1000 km from the nearest known breeding site.

Conclusion

Four extremely rare Afrotropical bird species being recorded in Israel for the first time in a short time span, may stretch the imagination somewhat but it seems this is part of an emerging pattern of

Afrotropical migrants showing up with greater frequency in Israel and further north. While vagrancy patterns of long-distance boreal migrants have been well-studied (eg, Phillips 2000, Gilroy & Lees 2003), vagrancy patterns of intra-African migrants are understudied. Speculating what environmental conditions affect vagrancy out of Africa might prove challenging, based on current knowledge. Climate changes in Africa, including severe droughts and extreme temperature anomalies, could lead to increased mobility of local species. However, we could not find any published evidence supporting this speculation. Additionally, extended use of social media can provide at least a partial explanation for this increased recording of African vagrants. Three of the four records discussed here were not identified in the field by the finders but after photographs were posted on social media, one of them (African Crake) by a non-birder. With the increased use of social media for birding, this trend is expected to continue.

Acknowledgements

We would like to thank Shachar Alterman, Amir Ben Dov, Pierre-André Crochet, Sarah Deutch, Marcel Gil-Velasco, Klaus Günther, Javier Hernández, Łukasz Ławicki, Shlomi Levi, Gabriel Levitzky, Rony Livne, Jonathan Meyrav, Shimon Shiff and Noam Weiss for their help in writing this paper or otherwise.

Samenvatting

UIT AFRIKA: WITKEELBIJENETER, BREEDBEKSCHARRELAAR, AFRIKAANSE KWARTELKONING EN DRIEBANDPLEVIER IN ISRAËL IN 2019-20 Israël is door de ligging op het snijvlak van Afrika, Azië en Europa en op een belangrijke trekroute perfect gepositioneerd om trekvogels uit alle windrichtingen te verwachten. Het land heeft dan ook een reputatie dat 'alles' er op kan duiken. In 2019-20 werden maar liefst vier nieuwe soorten voor Israël vastgesteld, alle afkomstig uit de Afrotropische regio; zelfs voor Israël is dit heel bijzonder. Het gaat om Witkeelbijeneter *Merops albicollis* (K20, Eilat, 13 augustus tot 4 oktober 2019), Breedbekscharrelaar *Eurystomus glaucurus* (Karmiya, 12-17 september 2019), Afrikaanse Kwartelkoning *Crecopsis egregia* (Eilat, 2 januari 2020; verzwakt gevonden en na herstel losgelaten op 18 januari 2020) en Driebandplevier *Charadrius tricollaris* (Ma'ayan Tzvi, 12 april tot 25 mei 2020 en daarna op verschillende locaties tot 17 maart 2021). Dit artikel beschrijft deze gevallen en plaatst ze in een bredere context van (schijnbaar toenemende aantallen) Afrikaanse dwaalgasten in het West-Palearctische gebied. Om voor dat laatste een eenduidige verklaring te vinden is echter lastig. Klimaatverandering in Afrika, waarbij vaker droogtes en temperatuurafwijkingen optreden, zou de mobiliteit van deze soorten kunnen vergroten maar daarvoor werd geen gepubliceerd bewijs gevonden. Wel spelen sociale media een toenemende rol in de ontdekking van dwaalgasten: drie van de vier besproken gevallen werden niet gedetermineerd door de ontdekkers maar na verspreiding via Facebook.

References

- Chevalier, F & Bergier, P 2011. Notes sur quelques oiseaux observés près de Dakhla, Oued Ad-Deheb. *Go-South Bull* 8: 114-124.
- Cramp, S & Simmons, K E L (editors) 1977. *The birds of the Western Palearctic* 1. Oxford.
- Crochet, P-A & Didner, E 2018. Three-banded Plover breeding at Abu Simbel, Egypt, in May 2011. *Dutch Birding* 40: 36-37.
- Eriksen, J & Victor, R 2013. *Oman bird list: the official list of the birds of the Sultanate of Oman*. Seventh edition. Muscat.
- Fry, C H, Keith, S & Urban, E K (editors) 1988. *The birds of Africa* 3. London.
- Fry, C H, Fry, K & Harris, A 1992. *Kingfishers, bee-eaters & rollers: a handbook*. London.
- Gilroy, J J & Lees, A C 2003. Vagrancy theories: are autumn vagrants really reverse migrants? *Br Birds* 96: 427-438.
- Haas, M 2012. Extremely rare birds in the Western Palearctic. Barcelona.
- Haas, M 2017. Extremely rare birds in the Western Palearctic: update 2009-16. *Dutch Birding* 39: 145-182.
- Haas, M, Legrand, V & Monticelli, D 2010. Three-banded Plovers breeding at Aswan, Egypt, in 2009. *Dutch Birding* 32: 126-128.
- Haddad, K, Zaïdi, H & Achriani, M 2021. African Crake at Kerzaz, Algeria, in November 2020. *Dutch Birding* 43: 287-288.
- Hayman, P, Marchant, J & Prater, T 1986. *Shorebirds: an identification guide to the waders of the world*. London.
- Hazevoet, C J 1995. *The birds of the Cape Verde Islands: an annotated check-list*. BOU Check-list 13. Tring.
- Hering, J, Fuchs, E, Heim, W, Eilts, H-J & Ibrahim, H 2013. New information on Three-banded Plover in Egypt. *Dutch Birding* 35: 23-27.
- Hoath, R 2000. The first Three-banded Plover *Charadrius tricollaris* in Egypt and the Western Palearctic. *Sandgrouse* 22: 67-68.
- del Hoyo, J, Elliott, A & Sargatal, J (editors) 1996, 2001. *Handbook of the birds of the world* 3; 6. Barcelona.
- Jacobs, A, Herman, B & Bertrand, J 2018. White-throated Bee-eaters in Western Sahara, Morocco, in December 2013 and February-May 2017. *Dutch Birding* 40: 29-32.
- Ławicki, Ł & van den Berg, A B 2020, 2021. WP reports. February to late March 2020; February to late March 2021. *Dutch Birding* 42: 122-137; 43: 150-159.
- Ławicki, Ł, Jiguet, F, Baha El Din, S, van den Berg, A B, Corso, A, Crochet, P-A, Habib, M I, Hoath, R, Schweizer, M & Waheed, A 2020. Sixth report of the Egyptian Ornithological Rarities Committee – 2019. Website: http://chn-france.org/eorc/eorc.php?id_content=5.
- Phillips, J 2000. Autumn vagrancy: 'reverse migration' and migratory orientation. *Ringling Migr* 20: 35-38.
- Qninba, A, Thévenot, M, & Bergier, P 2020. Deuxième observation du Râle des prés *Crex egregia* au Sahara Atlantique Marocain. *Go-South Bull* 17: 61-64.
- Reneerkens, J 2012. African Crake at Banc d'Arguin, Mauritania, in November 2011. *Dutch Birding* 34: 95-96.
- Richardson, C 1990. *The birds of the United Arab Emirates*. Dubai.
- Shirihai, H & Svensson, L 2018. *Handbook of Western Palearctic birds 2 – Passerines: flycatchers to buntings*. London.
- Taylor, B & van Perlo, B 1998. *Rails: a guide to the rails, crakes, gallinules and coots of the world*. Mountfield.

Gert Ottens, *Ganzebloem* 14, 3983 CG Odijk, Netherlands (glanskraai@hotmail.com)
Yoav Perlman, *Israel Ornithological Center, Society for the Protection of Nature in Israel*, 2 Hanegev St, 66186 Tel Aviv, Israel (yoav.perlman@gmail.com)

Groene Fitissen in Vlaardingen in juni 2019 en op Texel in juni 2020

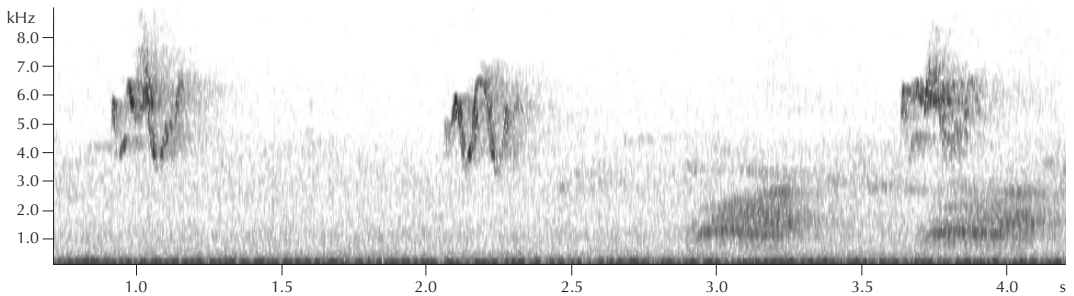
Francien Domenie, Tim Schipper, Roy Slaterus & Enno B Ebels

In juni 2019 en juni 2020 werden de eerste en tweede Groene Fitis *Phylloscopus nitidus* voor Nederland vastgesteld, respectievelijk in Vlaardingen, Zuid-Holland, en op Texel, Noord-Holland. In dit artikel worden beide gevallen behandeld.

Vlaardingen, 24 juni 2019

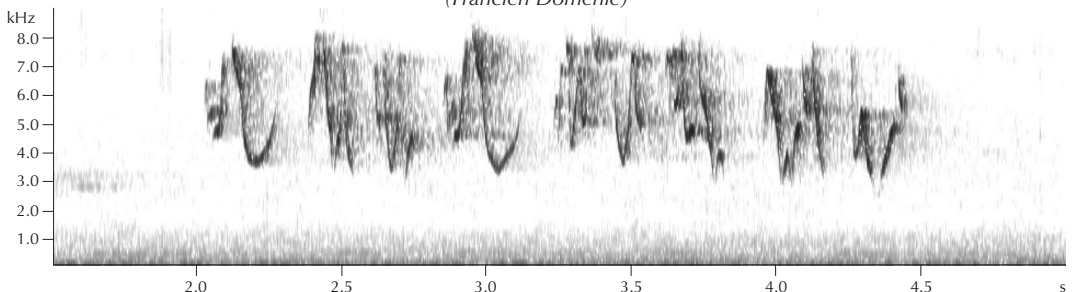
Maandag 24 juni 2019 beloofde een warme dag te worden. Daarom besloot ik (Francien Domenie) al vroeg in de morgen te gaan wandelen met mijn twee honden in de wijk Holy in Vlaardingen. Ik was nog maar net de deur door mijn achtertuin uit toen ik om 07:10 in de groenstrook met hoge bomen achter de Rillandhoeve een prachtig liedje van een vogel hoorde dat ik niet kende. Ik volgde het geluid in de hoop de bewuste vogel te zien. Hoewel ik een paar keer een klein vogeltje heel hoog van boom naar boom zag vliegen bleef het te ver om te zien wat het was. Ik besloot de zang

op te nemen met mijn mobiele telefoon en stuurde een videofragment naar de Facebookpagina Vogelvrienden (<https://tinyurl.com/y7euoa2p>), met de vraag of iemand wist welke soort het was. Ervaren vogelaars meldden dat het om een Grauwe Fitis *P. trochiloides* ging – een soort waar ik nog nooit van had gehoord. Tussen 09:00 en 10:53 werd hij door in totaal acht plaatselijke vogelaars waargenomen, waarbij de zangactiviteit steeds verder afnam. Roy Slaterus was de eerste die op basis van op internet geplaatste geluidsopnamen rond 12:30 opperde dat het waarschijnlijk een Groene Fitis betrof; hij verspreidde het nieuws. Die determinatie verklaarde ook de gele tint op de borst die een aantal vogelaars had waargenomen. Zoekacties na de melding van RS door 10-tallen vogelaars tot aan het donker en vroeg in de volgende ochtend leverden niks meer op. De drie beschikbare foto's van Ad van Benten (www.waarneming.nl) zijn van zeer matige kwaliteit en het is

FIGUUR 1 Groene Fitis / Green Warbler *Phylloscopus nitidus*, roep / call, Vlaardingen, Zuid-Holland, 24 juni 2019 (Karel Hoogteyling)

FIGUUR 2 Groene Fitis / Green Warbler *Phylloscopus nitidus*, zang / song, Vlaardingen, Zuid-Holland, 24 juni 2019 (Francien Domenie)

niet zeker of hierop de bewuste vogel staat; mogelijk betreft het een Tjiftjaf *P collybita*. De determinatie is daarom gebaseerd op de korte beschrijving van het uiterlijk en vooral op de opnames van roep en zang (Slaterus 2019ab).

Beschrijving

De beschrijving is gebaseerd op aantekeningen van Ben Gaxiola, Karel Hoogteyling en Dave van der Spoel (uiterlijk) en geluidsopnamen van FD en KH (figuur 1-2).

GROOTTE & BOUW Typische *Phylloscopus*-zanger.

VERENKLEED Bovendelen groenig. Onderdelen wittig met gele zweem op borst. Koptekening met opvallende lange, lichte wenkbrauwstreep. Bovenvleugel met opvallende lichte vleugelstreep.

NAAKTE DELEN Ondersnavel hoornkleurig, bovensnavel donker.

GEDRAG Als typische *Phylloscopus*-zanger, zenuwachtig bewegend en hoog in bomen zingend; veel gemakkelijker te horen dan te zien.

GELUID Vrij complexe *tjeluie*-roepjes. Zangstrofe vrij kort, niet voorafgegaan door vaste introductienoot en bestaand uit korte reeks van tamelijk complexe elementen. Nauwelijks herhalingen van elementen binnen zelfde strofe.

Texel, 10 juni 2020

In de avond van 9 juni besloot ik (Tim Schipper) om de volgende ochtend een poging te doen om zelf een Struikrietzanger *Acrocephalus dumetorum* te vinden op de noordpunt van Texel; deze soort was de dagen ervoor op verschillende plekken op Texel opgedoken. Net na zonsopkomst op 10 juni vertrok ik op de fiets uit Den Burg en al vogelend ben je dan al snel een uur onderweg. Onderweg was er al wat te merken van aankomst van Bosrietzangers *A palustris* waardoor ik goede moed kreeg. Aangekomen bij De Cocksdorp besloot ik nog 'even' door het Krimbos te fietsen. Om 06:50 hoorde ik al fietsend een zangstrofe die ik meteen herkende als Grauwe Fitis, of in ieder geval die 'hoek'... Ik gaf de vondst direct door in de appgroep Bird Alert Texel met een toelichting dat Groene Fitis nog niet uitgesloten was en stuurde daarbij een matige opname van mijn mobiel mee. De vogel zong erg fanatiek en de zang klonk mij wat vreemd in de oren, duidelijk anders dan de Grauwe Fitis die ik twee weken eerder vond samen met Thomas Avila Lutke Schipholt, Hans van Oosterhout en Koen Stork. De vogel zat vooral boven in de abelen langs het fietspad met een opkomende zon als tegenlicht, wat het niet makkelijker

379 Groene Fitis / Green Warbler *Phylloscopus nitidus*, Krimbos, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 10 juni 2020 (Jeroen de Bruijn)

380 Groene Fitis / Green Warbler *Phylloscopus nitidus*, Krimbos, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 10 juni 2020 (Tim Schipper) **381** Groene Fitis / Green Warbler *Phylloscopus nitidus*, Krimbos, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 10 juni 2020 (Bram Roobol) **382** Groene Fitis / Green Warbler *Phylloscopus nitidus*, Krimbos, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 10 juni 2020 (Julian Bosch)

383 Groene Fitis / Green Warbler *Phylloscopus nitidus*, Krimbos, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 10 juni 2020
(Toy Janssen)

384 Groene Fitis / Green Warbler *Phylloscopus nitidus*, Krimbos, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 10 juni 2020
(Jeroen de Bruijn)

maakte. Op de eerste recordshots viel een gele keel op die doorliep over de borst. Ook leek er wat groengeel in de kop te zitten en dit alles maakte het tot een spannende vogel. De waarneming werd om 07:33 via Dutch Bird Alerts doorgegeven als Grauwe – maar wel met kanttekeningen. Ruud van Beusekom, Job ten Horn en Eric Menkveld waren snel ter plaatse en RvB maakte goede geluidsopnames met zijn parabool van zowel de zang als roep. Diederik Kok belde mij met de mededeling dat hij door de eerste foto's aan Groene dacht en dat hij contact had met RS, die op basis van de eerste opname van de zang ook aan Groene dacht. Ik piepte de vogel om 07:39 door als mogelijke Groene. We stuurden de opnames van RvB in de appgroep waar RS inmiddels aan was toegevoegd; nog geen minuut later reageerde RS met een bevestiging en felicitatie. Om 07:47 piepte ik hem daarom wederom door met het commentaar van RS. Toen er meer Texelse vogelaars aankwamen liet de vogel zich beter zien en ook het uiterlijk klopte goed voor deze soort. Een dik uur na de ontdekking (08:07) piepte ik hem nogmaals door, ditmaal als zeker!

Vooraf van onder vielen de gele keel en borst op en ook de gele wenkbrauwstreep was goed zichtbaar. De kop en bovendelen toonden groenig met een gele zweem en op sommige foto's was de aanzet van een tweede vleugelstreep zichtbaar (iets wat in het veld niet opviel). Daarnaast had de vogel een vrij forse of lange snavel en vrij bleke poten. In loop van de ochtend werd de vogel steeds minder vocaal; wel liet hij nog af en toe een roepje horen. Toen de eerste toestroom van 'de overkant' kwam (met de boot van 09:30 en rond 10:30 op de plek) liet de vogel zich nog met enige regelmaat zien en weinig meer horen, steeds terugkerend naar de berken en abelen langs het fietspad. Ook vogelaars die met de boot van 10:30 en 11:30 kwamen zagen hem nog maar van de vogelaars die met de boot van 12:30 kwamen lukte dat slechts een enkeling; andere mensen die in de middag of avond arriveerden bleven met lege handen achter. De laatste zekere melding was van 13:14. De vogel is tot dat tijdstip in totaal 122 keer ingevoerd op www.waarneming.nl.

Beschrijving

De beschrijving is gebaseerd op geluidsopnames van Arnoud van den Berg, RvB en TS, videobeelden van Leo Boon en foto's van AvdB, RvB, Frank Coenjaerts, Jaap Denee, Toy Janssen, DK, EM en TS en andere fotografen (www.dutchbirding.nl, www.waarneming.nl) (plaat 379-384, figuur 3-4).

GROOTTE & BOUW Typische *Phylloscopus*-zanger. Snavel relatief lang en spits, met klein haakje aan bovensnavel. VERENKLEED Bovendelen groenig met gele zweem. Onderdelen wittig met duidelijke gele tint op borst, afhankelijk van belichting meer of minder opvallend. Koptekening met opvallende lichte wenkbrauwstreep, doorlopend tot aan snavelbasis. Bovenvleugel met smalle lichte witte tot geelwitte vleugelstreep, gevormd door lichte toppen aan grote dekveren. Korte aanzet tot tweede vleugelstreep aan buitenste middelste dekveren.

NAAKTE DELEN Oog donker. Poot bruinachtig, niet donker en soms vrij licht overkomend. Bovensnavel overwegend donker, ondersnavel met lichte oranje basis en donker distaal deel.

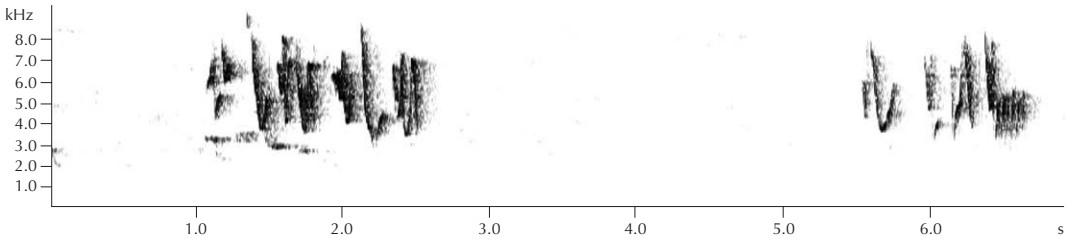
GEDRAG Als typische *Phylloscopus*-zanger, zenuwachtig bewegend en hoog in bomen zingend; aanvankelijk veel gemakkelijker te horen dan te zien. Meestal op 10 m of hoger foeragerend, soms korte tijd lager komend tot enkele meters boven maaiveld.

GELUID Vrij complexe *tjeluie*-roepjes. Zangstrofe vrij kort, niet voorafgegaan door vaste introductienoot en bestaand uit korte reeks van tamelijk complexe elementen. Sommige strofen met halverwege (voor soort) kenmerkend *tjrrr*-element. Nauwelijks herhalingen van elementen binnen zelfde strofe.

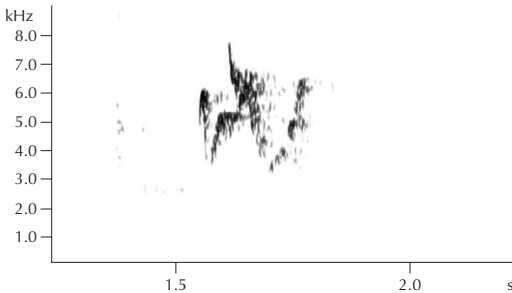
Determinatie

Zowel de roep als de zang van Groene Fitis zijn met enige oefening te onderscheiden van de andere taxa uit het Grauwe Fitis-complex. De wettelijke ondersoort *P t viridanus* van Grauwe, die jaarlijks in klein aantal in Nederland wordt vastgesteld en hier ten minste tweemaal heeft gebroed (beide keren op Schiermonnikoog, Friesland), is vrij eenvoudig uit te sluiten. De roep van dit taxon klinkt tweedelig en gehaast, waarbij het tweede deel sterk daalt. Het sonagram toont daardoor een n-vorm. De zang van *viridanus* start gewoonlijk met een korte introductienoot (*tjiet*) en bestaat uit een snelle reeks van veelal snel dalende elementen. Vaak worden elementen meerdere keren achter elkaar binnen dezelfde strofe gebruikt en zit er een soort slag in de zang, ongeveer zoals bij Vink *Fringilla coelebs*. Groene heeft daarentegen een meer driedelige roep (w-vorm in een sonagram) en een vrij korte zang zonder de introductienoot van *viridanus*. De zangelementen zijn vaak complexer van structuur (dikwijls v- of w-vormig) en herhalingen van dezelfde elementen binnen een zangstrofe komen minder vaak voor. Roep en zang van zowel de vogel in Vlaardingen (cf Slaterus 2019b) als die op Texel komen overeen met Groene en verschillen van Grauwe.

De andere taxa uit het Grauwe Fitis-complex (nominaat *P t trochiloides*, *P t ludlowi*, *P t obscuratus* en Swinhoes Boszanger *P plumbeitarsus*) zijn eveneens uit te sluiten door de combinatie van roep en zang. Swinhoes lijkt qua roep meer op

FIGUUR 3 Groene Fitis / Green Warbler *Phylloscopus nitidus*, Krimbos, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 10 juni 2020 (Arend Wassink). Sonogram van zang.

FIGUUR 4 Groene Fitis / Green Warbler *Phylloscopus nitidus*, Krimbos, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 10 juni 2020 (Arnoud B van den Berg). Sonogram van roep. Let op w-vorm.

Groene Fitis dan op Grauwe Fitis maar de zang verschilt duidelijk. De zang van Swinhoes is langer en melodieuzer (veelal licht golvend), met een snellere opeenvolging van elementen en meer herhalingen; vaak zijn er herhalingen van combinaties van elementen ('song units') binnen dezelfde strofe aanwezig. De drie overige taxa, die in een zone zuidelijk van het Tibetaanse Hoogland broeden, vallen op door korte en eenvoudige zangtypen, met nog markanter herhalingen van zangelementen (meest duidelijk bij nominaat *trochiloides*). Eerdere studies naar de vocalisaties van deze taxa en talloze geluidsopnames op websites geven een goed beeld van de variatie, onder meer van de overgang tussen nominaat *trochiloides*, *ludlowi* en *viridanus* (cf Irwin 2000, Robb et al 2009, Kovylov et al 2012). Voor een uitvoerige bespreking van de geluidskennmerken van de vogel van Vlaardingen en van de verschillen met de andere taxa wordt verwezen naar Slaterus (2019b).

De determinatie van de vogel van Texel verliep, mede dankzij de opgedane kennis na de waarneming in Vlaardingen, een stuk sneller en eenvoudiger dan een jaar eerder. Naast bovengenoemde diagnostische kenmerken van roep en zang toonde deze vogel ook de volledige set van uiterlijke ken-

merken die (alleen) passen op Groene Fitis: **1** duidelijke gele tekening op borst, keel en wenkbrauwstreep (wit tot vuilwit bij Grauwe Fitis en Swinhoes Boszanger); **2** relatief brede lichte vleugelstreep van constante breedte en kleine aanzet voor tweede (bovenste) vleugelstreep (vleugelstreep smaller en meer versmallend bij Grauwe en geen aanzet voor tweede vleugelstreep bij Grauwe); **3** relatief lange snavel (vaak iets korter bij Grauwe) (cf van der Vliet et al 2001, van Duivendijk 2011, Shirihi & Svensson 2018). De 'geelgroene bovendelen' uit de beschrijving passen beter op Groene dan op de meer vaalgroene Grauwe maar doordat de vogel van Texel zich voornamelijk van onder liet bekijken, vaak met tegenlicht en tussen lichtgroene bladeren, was het lastig om de kleur van de bovendelen vast te stellen en de foto's bieden weinig houvast; dit kenmerk is ook onder gunstige waarnemingsomstandigheden van beperkte waarde. De aanzet voor de tweede vleugelstreep was in het veld niet of nauwelijks zichtbaar maar op foto's wel duidelijk.

Verspreiding en voorkomen

Groene Fitis is in het ('grote') West-Palearctische gebied (WP) een broedvogel in Noordoost-Turkije en lokaal verder westelijk in Turkije, de Kaukasus en Noord-Iran. In de WP worden doortrekkers gezien in Oost- en Zuid-Iran en sporadisch in Koeweit en Oman (Mitchell 2017). De soort overwintert op het Indische Subcontinent, zuidelijk tot Sri Lanka, waar hij algemeen is in de winter (Clement & Sharpe 2020). Als dwaalgast is Groene vastgesteld in Bahrein (één), Brittannië (ten minste zes; twee waarnemingen uit juni 2020 en één uit juni 2021 zijn nog niet aanvaard); Denemarken (twee; vangst uit juni 2020 nog niet aanvaard); de Faeröer (één); Finland (één); Duitsland (twee); Griekenland (drie); Israël (c acht); Libanon; Noorwegen (één); Oekraïne (drie); Roemenië (drie); Saoedi-Arabië; Verenigde Arabische Emiraten; en Zweden (één). 2019 en 2020 waren de beste jaren voor deze soort in West-Europa (cf tabel 1). Een aanzienlijk

Groene Fitissen in Vlaardingen in juni 2019 en op Texel in juni 2020

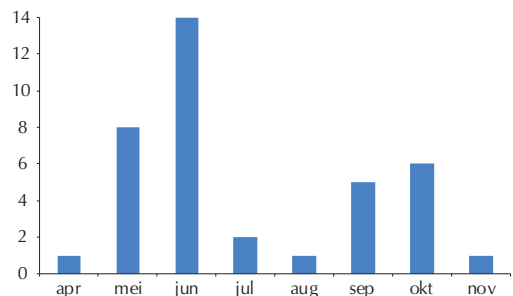
TABEL 1 Gevallen van Groene Fitis *Phylloscopus nitidus* in Europa en Israël (* nog niet aanvaard) / records of Green Warbler *Phylloscopus nitidus* in Europe and Israel (* not yet accepted) (Ross 1983, Sørensen & Jensen 2001, Irwin & Hellström 2007, Hudson 2010, Dierschke et al 2011, Bruun 2013, Pennington 2016ab, Stervander et al 2017, Deutsche Avifaunistische Kommission 2018, Parnaby 2018, Nielsen 2020; Paul Bradbeer in litt, Łukasz Ławicki in litt)

<p>Brittannië (9) 26 september tot 4 oktober 1983, St Mary's, Scilly, Engeland 31 mei tot 4 juni 2014, Foula, Shetland, Schotland 12-15 mei 2016, Unst, Shetland, Schotland (vangst) 4-7 juli 2017, Fair Isle, Shetland, Schotland (vangst) 7 oktober 2018, Lundy, Devon, Engeland 10 juni 2019, The Lizard, Cornwall, Engeland (vangst) * 1-7 juni 2020, North Ronaldsay, Orkney, Schotland (vangst) * 16 juni 2020, Fair Isle, Shetland, Schotland (vangst) * 23 juni 2021, Fair Isle, Shetland, Schotland (vangst)</p>	<p>Israël (8) 27 oktober 1987, Eilat (vangst) 24-30 augustus 2004, Sirin Height 1 mei 2008, Midreshet Ben Gurion (vangst) 14 oktober 2009, Netiv Halamed Hae (vangst) 29 november 2010, Wadi Shanni, Eilat 4 juni 2011, Ashdod (vangst) 2 oktober 2014, Yeruham lake (vangst) 10 juni 2018, Jerusalem (vangst)</p>
<p>Denemarken (2) 27 mei 2015, Blåvand, Vestjylland (vangst) * 27 mei 2020, Ellekrattet, Skagen, Nordjylland</p>	<p>Nederland (2) 24 juni 2019, Holy, Vlaardingen, Zuid-Holland 10 juni 2020, Krimbos, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland</p>
<p>Duitsland (4) 11 oktober 1867, Helgoland, Schleswig-Holstein (verzameld) 8 juni 1997, Helgoland, Schleswig-Holstein 1 juni 1998, Helgoland, Schleswig-Holstein 17 juni 2016, Mellum, Friesland, Niedersachsen</p>	<p>Noorwegen (1) * 8 juni 2020, Jomfruland, Telemark (vangst)</p>
<p>Faeröer (1) 8 juni 1997, Nólsoy (vangst)</p>	<p>Oekraïne (3) 21 april 2004, Tarkhankut peninsula, Crimea (vangst) 20 mei 2004, Tarkhankut peninsula, Crimea (verzameld; balg in Zoological Museum of the National Academy of Sciences, Kiev) 1 juni 2004, Tarkhankut peninsula, Crimea (vangst)</p>
<p>Finland (1) 20 mei 2012, Lågskär, Åland</p>	<p>Roemenië (3) 5-13 oktober 2016, Grindul Chituc, Constanța (vangst) 2-3 september 2018, Grindul Chituc, Constanța (vangst) 30 juli 2020, Grindul Chituc, Constanța (vangst)</p>
<p>Griekenland (3) 18 september 1998, Batoudiana, Antikythira (vangst) 27 september 2000, Neo Horio Kydonias, Hania, Crete * 27 september 2019, Antikythira</p>	<p>Zweden (1) 29 mei 2003, Grönhögen, Öland (vangst)</p>

aandeel van de gevallen in Europa is bevestigd door middel van DNA-analyse, zoals in Brittannië, Denemarken, Faeröer, Noorwegen en Zweden. Gevallen in Europa en Israël komen uit de periode tussen 21 april (Oekraïne) en 29 november (Israël), met pieken in mei-juni en september-oktober (tabel 1, figuur 5).

De waarnemingen van juni 2019 en juni 2020 zijn beide aanvaard door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). De aanvaarding van de Groene Fitis van Vlaardingen was bijzonder omdat de CDNA zelden of nooit een dossier van een nieuwe soort voor Nederland ontvangt waarbij geluid zo een overtuigende rol speelde bij de determinatie. In het dossier werden minutieuze vergelijkingen gepresenteerd van de verschillende elementen van zowel de zang als de

FIGUUR 5 Maandverdeling van gevallen van Groene Fitis *Phylloscopus nitidus* in Europa en Israël naar dag van ontdekking / monthly distribution of records of Green Warbler *Phylloscopus nitidus* in Europe and Israel by date of discovery

roep met verwante taxa. Hoewel de vogel nauwelijks is gezien was deze uitvoerige analyse van de geluiden (ruim) voldoende overtuigend voor aanvaarding (cf <https://tinyurl.com/y8ervmqg>). Bij de vogel van Texel verliep de dossierafhandeling door de veel uitgebreidere documentatie van niet alleen geluiden maar ook uiterlijk een stuk sneller.

Dankzegging

Ben Gaxiola, Karel Hoogteyling en Dave van der Spoel worden bedankt voor hun waardevolle bijdragen aan de documentatie van de vogel van Vlaardingen en Magnus Robb voor het vervaardigen van de sonagrammen. Wij danken Paul Bradbeer, Magnus Corell, Szilárd Daroczi, Jochen Dierschke, Petteri Lehikoinen, Geir Mobakken en József Szabo voor hun informatie over Europese gevallen.

Summary

GREEN WARBLERS AT VLAARDINGEN IN JUNE 2019 AND ON TEXEL IN JUNE 2020 In the morning of 24 June 2019, a Green Warbler *Phylloscopus nitidus* was found in a suburban area at Holy, Vlaardingen, Zuid-Holland, and heard by eight observers. The bird (first reported as Greenish Warbler *P trochiloides*) was identified from recordings of its songs and calls uploaded on the internet. It was not found again in the afternoon. Almost a year later, on 10 June 2020, one was singing at De Cocksdorp on Texel, Noord-Holland. This bird was observed, photographed and sound-recorded by well over 100 birders until early in the afternoon, when it had stopped singing and was lost from view. These sightings concern the first and second record of this species for the Netherlands.

Verwijzingen

Bruun, M 2013. Suomen pinna – kaukasianuunilintu 20.5.2012 Lågskär. Bongari-vuosikirja 2012: 34-35.
Clement, P & Sharpe, C 2020. Green Warbler *Phylloscopus nitidus*. In: del Hoyo, J, Elliott, A, Sargatal, J, Christie, D A & de Juana, E (editors), Birds of the world, Ithaca. Website: <https://doi.org/10.2173/bow.grnwar1.01>.
Deutsche Avifaunistische Kommission 2018. Seltene Vögel in Deutschland 2016. Münster.
Dierschke, J, Dierschke, V, Hüppop K, Hüppop, O & Jachmann, K F 2011. Die Vogelwelt der Insel Helgoland. Helgoland.
van Duivendijk, N 2011. Advanced bird ID handbook – the Western Palearctic. London.

Hudson, N 2010. Green Warbler on Scilly: new to Britain. Br Birds 103: 93-99.
Irwin, D E 2000. Song variation in an avian ring species. Evolution 54: 998-1010.
Irwin, D E & Hellström, M 2007. Green Warbler *Phylloscopus (trochiloides) nitidus* recorded at Ottenby, Öland: the first record for Scandinavia. Ornis Svec 17: 75-80.
Kovylov, N S, Marova, I M & Ivanitskii, V V 2012. Variation of song and plumage in the Western (*Phylloscopus trochiloides viridanus*) and Eastern (*Phylloscopus trochiloides plumbeitarsus*) forms of the Greenish Warbler in a sympatry zone: is the hypothesis of ring speciation true? Biol Bull 91: 702-713.
Mitchell, D 2017. Birds of Europe, North Africa and the Middle East: an annotated checklist. Barcelona.
Nielsen, H H 2020. Grøn Sanger i Skagen. Website: <https://tinyurl.com/ybbhgjij>.
Parnaby, D 2018. Green Warbler, Fair Isle, Shetland, 4-7 July 2017 – first for Fair Isle. Scott Birds 38: 174-175.
Pennington, M 2016a. Rarity finders: Green Warbler on Unst. Website: <https://tinyurl.com/ybwm45mg>.
Pennington, M 2016b. Green Warbler at Baltasound, Shetland, 12-15 May 2016 – first record for Scotland. Scott Birds 36: 264-268.
Robb, M S, van Loon, A J & van den Berg, A B 2009. Identification of Two-barred, Greenish, Bright-green and Arctic Warblers. Website: <https://tinyurl.com/y2rdtbat>.
Ross, J H 1983. Detailed descriptions of selected rarities: Green Warbler *Phylloscopus nitidus*. Isles of Scilly Bird Rep 1983: 63-64.
Shirihai, H & Svensson, L 2018. Handbook of Western Palearctic birds 1 – Passerines: larks to *Phylloscopus* warblers. London.
Slaterus, R 2019a. DB Actueel: Groene Fitis zoek in Vlaardingen. Dutch Birding 41: 291-292.
Slaterus, R 2019b. Song and call identification of the first Green Warbler for the Netherlands. Website: <https://tinyurl.com/yaarx9jl>.
Sørensen, S & Jensen, J-K 2001. Rare birds in the Faeroe Islands in 1997-2000. Dansk Ornitolog Foren Tidsskr 95: 44-50. [In Danish, with English summary.]
Stervander, M, Knudsen, H & Kristensen, H B 2017. Green Warbler *Phylloscopus nitidus* ringed at Blåvand: molecular confirmation of a Danish first and European eighth vagrant record. Ornis Svec 27: 121-131.
van der Vliet, R E, Kennerley, P R & Small, B J 2001. Identification of Two-barred, Greenish, Bright-green and Arctic Warblers. Dutch Birding 23: 175-191.

Francien Domenie, Ruurlohoeve 14, 3137 RD Vlaardingen, Nederland (franciendomenie@gmail.com)
Tim Schipper, Duindoornstraat 123, 9741 PM Groningen, Nederland (schippertim52@gmail.com)
Roy Slaterus, Elspeterbos 75, 2134 LB Hoofddorp, Nederland (roy.slaterus@gmail.com)
Enno B Ebels, Joseph Haydnlaan 4, 3533 AE Utrecht, Nederland (ebels@wxs.nl)

African Crake at Kerzaz, Algeria, in November 2020

In the early morning of 27 November 2020, Mabrouk Achrini, as usually, visited his agricultural farm in a large oasis not far from the town centre of Kerzaz, Béchar, Algeria. He encountered an unknown bird, looking somewhat like a chicken but with a very different plumage. It walked and did not fly, so MA caught it by hand. It appeared healthy and without injuries. Possibly, weakness and lack of energy had not allowed it to fly. MA took the bird home to take care of it and gave it food (cereals, seeds) and water but it did not take anything that day. The next day, it again refused to eat. MA decided to take a series of souvenir photographs. On 29 November, he gave it the same food with worms added but unfortunately it still refused to eat anything. MA decided to leave him with his domestic hens but his family members persuaded him to release it into the wild because it would otherwise probably starve to death. On 30 November, it was released into the wild close to where it had been found and was not seen again. The observation site (29°27'32.5"N, 1°26'35.0"W) is located 252 km in a straight line west of the closest border with Morocco and 595 km north of the border with Mauritania and Mali. The site is a private agricultural garden in a large oasis at an altitude of 380 m with a 1 ha area of abundant vegetation and a madjen (traditional basin) for irrigation. Kerzaz lies in the Saoura valley along the N6 road, on the left (north-east) bank of the Oued Saoura. The Grand Erg Occidental, a large area of continuous sand dunes, lies to the east and the rocky Ougarta range rise to the west.

A large lake (Sebkhet el-Melah) lies nearby and vast areas of desert stretch in all directions.

MA decided to send the photographs to friends to identify the bird. On 1 December 2020, Ali Berboucha, a nature enthusiast, sent an e-mail with photographs to the secretary of ÉcoCirta de Constantine, a new and growing environmental association that in the past two years was instrumental in the discovery of rare or even new species for Algeria, such as Jacobin Cuckoo *Clamator jacobinus*, Blue-naped Mousebird *Urocolius macrourus*, Rüppell's Warbler *Sylvia ruppelli* and Moltoni's Warbler *S. subalpina* (Haddad & Afoutni 2019, 2020abc, Viechec & Haddad 2019, Haddad et al 2020, Haddad & Bekkouche 2021). After some discussion, David Bismuth (in litt) confirmed that the bird concerned the first African Crake *Crecopsis egregia* for Algeria (cf Isenmann & Moali 2000).

Description and identification

The identification as African Crake was straightforward. Several other rails and crakes have black-and-white bars on the flank, undertail and belly (and onto the underwing) in combination with a grey breast. However, African Crake is the only species with such underparts in combination with a white supercilium and dark bill with pinkish base (Taylor & van Perlo 1998; plate 385-386). African Crake clearly differs from the rather similarly looking Corn Crake *Crex crex* in the clear black-and-white barring on the underparts and the pink-based dark bill (Taylor & van Perlo 1998, Borrow & Demey 2001). The grey breast and pinkish legs indicate that the bird was an adult (Taylor & van Perlo 1998).

385-386 African Crake / Afrikaanse Kwartelkoning *Crecopsis egregia*, adult (taken into care on 27 November 2020), Kerzaz, Béchar, Algeria, 28 November 2020 (Mabrouk Achrini)

Distribution and vagrancy in the WP

African Crane is a widespread and locally common species of moist to dry grasslands in Africa south of the Sahara, except for the arid regions in the south and south-west of Africa (Taylor & van Perlo 1998, Borrow & Demey 2001). It seasonally migrates away from the equator in northerly and southerly directions to breed during wet periods (Taylor & van Perlo 1998). Fossils dating from the Holocene suggest that the species was once more widespread in North Africa before the Sahara became a huge arid desert (Gautier 1998, Peter & Pöllath 2006). In summer and autumn 2020, there had been much more rainfall in western Africa than usual (<https://tinyurl.com/25f5kkdw>). Possibly, this has affected the migratory behaviour of the species and moved birds further north (and south) than usually.

African Crane is a rare vagrant in the Western Palearctic (WP). Most records concern birds found weakened or dead, with most in the winter period (Haas 2012, 2017, Ottens & Perlman 2021). The species has been recorded in the Canary Islands (seven; three in November, two in December and two in January); Cape Verde Islands (two; February and December); Western Sahara (two; February and December); and mainland Spain (one; April). There have been several records in Mauritania, of which one in January was (just) within the limits of the WP ('sensu BWP'). The first for the Middle East was found weakened and later released at Eilat, Israel, in January 2020. Ottens & Perlman (2021) listed all previous WP records.

Acknowledgements

Our thanks go to David Bismuth for confirming the identification.

References

- Borrow, N & Demey, R 2001. Birds of Western Africa. London.
- Gautier, A 1998. Animals and people in the Holocene of North Africa. *ArchaeoZool* 9: 1-181.
- Haas, M 2012. Extremely rare birds in the Western Palearctic. Barcelona.
- Haas, M 2017. Extremely rare birds in the Western Palearctic: update 2009-16. *Dutch Birding* 39: 145-182.
- Haddad, K & Afoutni, L 2019. Première observation documentée d'une Fauvette de Rüppell *Sylvia ruppeli* en Algérie. *Alauda* 87: 165.
- Haddad, K & Afoutni, L 2020a. Première observation du Coucou jacobin *Clamator jacobinus* en Afrique du Nord. *Alauda* 88: 71-72.
- Haddad, K & Afoutni, L 2020b. Nouvelles localités et répartition du Capucin bec-d'argent *Euodice cantans* dans le sud de l'Algérie. *Alauda* 88: 144-146.
- Haddad, K & Afoutni, L 2020c. Oiseaux rares récemment observés en Algérie. *Alauda* 88: 307-310.
- Haddad, K & Bekkouch, S 2021. Blue-naped Mousebird and Black Scrub Robin at Tamanrasset, Algeria, in 2018-19. *Dutch Birding* 43: 147-149.
- Haddad, K, Afoutni, L & Mebarki, M-T 2020. Répartition actuellement connue du Moineau doré *Passer luteus* dans le Sud de l'Algérie. *Alauda* 88: 226-228.
- Isenmann, P & Moali, A 2000. Oiseaux d'Algérie / Birds of Algeria. Paris.
- Ottens, G & Perlman, Y 2021. Out of Africa: White-throated Bee-eater, Broad-billed Roller, African Crane and Three-banded Plover in Israel in 2019-20. *Dutch Birding* 43: 273-278.
- Peter, J & Pöllath, N 2006. Holocene faunas of the Eastern Sahara: zoogeographical and palaeoecological aspects. In: Maltby, M (editor), Proceedings of the 9th Conference of the International Council of Archaeozoology, Durham, August 2002, p 34-51.
- Taylor, B & van Perlo, B 1998. Rails: a guide to the rails, cranes, gallinules and coots of the world. Mountfield.
- Viechec, A & Haddad, K 2019. Première observation d'une Fauvette de Moltoni *Sylvia subalpina* en Algérie. *Alauda* 87: 346-347.

Karim Haddad, Association environnementale ÉcoCirta, Cité Boussouf 154 IgtS CNEP, Bt 07 Appt 71, Constantine, Algeria (karim241267@yahoo.fr)

Hamid Zaïdi, Circonscription des forêts d'Abadla 08003, wilaya de Béchar, Algeria (mouceif12@yahoo.fr)

Mabrouk Achri, 10 Rue Larbi Ben M'Hidi, Kerzaz centre, wilaya de Béchar, Algeria (katjikab@gmail.com)

White-breasted Waterhen at Jahra pools reserve, Kuwait, in December 2019

Jahra pools reserve (JPR) is the most biodiverse hotspot in Kuwait and also one of the top sites in the Middle East, so there are always high expectations for good birds to be found here at all times of the year. During renovations since the summer of 2019, due to damage to the roads caused by apocalyptic rains in December 2018, improvements had been made by cutting reeds to provide better visibility over some of the pools and by ameliorating water flow and circulation.

After JPR had re-opened, I visited it on a mild winter's morning on 14 December 2019. After c two hours of watching, I drove to explore one of the quieter roads. This road was bordered by tall reeds on either side, crossing a no-entry road with a barricade tape. Right on this junction, I noticed a dark medium-sized moorhen-like bird standing quietly in a small pool of water just behind the tape and facing away from me. My first thought was that the bill seemed too long for a Common Moorhen *Gallinula chloropus* and, as I slowed my

car to a stop, the bird turned around and showed its white face and underparts. Immediately, I knew it was a White-breasted Waterhen *Amaurornis phoenicurus*, a species that I had seen in India and Sri Lanka. I quickly released the news about this magnificent first for Kuwait and the WP 'sensu BWP' to our local WhatsApp group. Many others could connect with the bird already on the first and the next day. It remained until 22 December 2019. Since there was a second rare species for the WP to be seen at the same time (Purple Sunbird *Cinnyris asiaticus*), quite a few international birders arrived within days, with some lucky enough to connect with both birds.

White-breasted Waterhen is unmistakable, with slaty grey-brown upperparts, white face and underparts, and distinctive chestnut flanks, vent and undertail-coverts (cf Taylor & van Perlo 1998, del Hoyo & Collar 2014).

Distribution, movements and vagrancy

Presumably the Kuwait bird concerned the migratory nominate subspecies *A p phoenicurus* which occurs from Pakistan into India, Maldives and Sri Lanka east to China, Taiwan, Ryukyu Islands, Bonin Islands and Japan, and south

387 White-breasted Waterhen / Witborstwaterhoen *Amaurornis phoenicurus*, Jahra pools reserve, Kuwait, 14 December 2019 (Mike Pope)

388 White-breasted Waterhen / Witborstwaterhoen *Amaurornis phoenicurus*, Jahra pools reserve, Kuwait, 14 December 2019 (Mike Pope)

through south-eastern Asia and Philippines to Greater Sundas, Christmas Island and Cocos (Keeling) Islands. Northern populations winter to the south, ranging west to the Arabian Peninsula. In recent years, White-breasted Waterhen is expanding its range northward into Japan and Korea, and eastward into Micronesia (Buden & Retogral 2010, del Hoyo & Collar 2014). Examples of long-distance spring dispersal or vagrancy of this species include, eg, several records in the Russian Far East, one in Siberia (two birds in the Dauriskiy State Nature Biosphere reserve, Zabaykalskiy region, on 3-29 June 2018) and three in Mongolia (8 May 2004, 2 June 2004 and 1 May 2013) (Arhipov & Goroshko 2019, Gombobaatar & Leahy 2019).

The first record of White-breasted Waterhen in the 'greater WP' was in Oman at Umm al Ghawarif sewage works, Salalah, Dhofar, on 29 November 1977 (Gallagher & Rogers 1980). It is now an uncommon migrant and winter visitor in this country from late October to mid-June, with 117 records until 2013 (Eriksen & Victor 2013). In the United Arab Emirates, the species formerly had the status of vagrant (first record was in November-December 1992), but it is now con-

sidered a rare winter visitor with over 30 records (Pedersen et al 2020). In Iran, there were at least 10 records of 11 individuals (11 December 2010, 27 December 2013, November 2015, 5 August 2016, December 2017, 8 February 2018 (two), 16 April 2019, December 2019, 28 October 2020 and 10 February 2021; Stalling et al 2015, Khaleghizadeh et al 2017; Abolghasem Khaleghizadeh in litt). Single records are known from Qatar (10 February 2007; Qatar Bird Records Committee 2020), Saudi Arabia (30 October 2009; Lobley & Roberts 2010) and Yemen (29 March 1993; Kirwan 1994).

After this first White-breasted Waterhen for Kuwait on 14-22 December 2019, the second for the country stayed at Jahra East Outfall from 25 November to 10 December 2020 (cf Dutch Birding 43: plate 74, 57, 2021). This site is only c 3 km from the observation site in 2019. It cannot be ruled out that both records refer to the same returning individual.

Acknowledgements

I am grateful to Jem Babbington, Jens Eriksen, Ian Harrison, Mike Jennings, Abolghasem Khaleghizadeh, Richard Porter and Effie Warr for information on the Middle Eastern records.

References

- Arkhipov, V Yu & Goroshko, O A 2019. [First record of White-breasted Waterhen in Siberia.] Fauna of the Urals and Siberia 1: 121-123. [In Russian.]
- Buden, D W & Retogal, S 2010. Range expansion of the White-breasted Waterhen (*Amaurornis phoenicurus*) into Micronesia. Wilson J Ornithol 122: 784-788.
- Eriksen, J & Victor, R 2013. Oman bird list: the official list of the birds of the Sultanate of Oman. Seventh edition. Muscat.
- Gallagher, M D & Rogers, T D 1980. On some birds of Dhofar and other parts of Oman. J Oman Stud, Special Rep 2: 347-385.
- Gombobaatar, S & Leahy, C 2019. Birds of Mongolia. London.
- del Hoyo, J & Collar, N J 2014. HBW and BirdLife International illustrated checklist of the birds of the world 1: non-passerines. Barcelona.
- Khaleghizadeh, A, Roselaar, K, Scott, D A, Tohidifar, M, Mlikovský, J, Blair, M & Kwartalnov, P 2017. Birds of Iran: an annotated checklist of the species and subspecies. Tehran.
- Kirwan, G 1994. First record of White-breasted Waterhen *Amaurornis phoenicurus* in Yemen. Sandgrouse 16: 55.
- Lobley, G R & Roberts, P 2010. First record of White-breasted Waterhen *Amaurornis phoenicurus* in Saudi Arabia. Sandgrouse 32: 55-56.
- Pedersen, T, Smiles, M, Campbell, O & Aspinall, S (editors) 2020. EBRC annotated checklist of the birds of the United Arab Emirates. Website: www.uaebirding.com/bird-checklists.
- Qatar Bird Records Committee 2020. Qatar bird list. Website: www.qatarbirds.org/qatar-bird-list.
- Stalling, T, Aye, R & Roth, T 2015. The first record of the White-breasted Waterhen, *Amaurornis phoenicurus*, in Iran (Aves: Rallidae). Zool Middle East 61: 184-185.
- Taylor, B & van Perlo, B 1998. Rails: a guide to the rails, crakes, gallinules and coots of the world. Mountfield.

Mike Pope, PO Box 10431, Vorna Valley, 1686 Midrand, South Africa (mikeinq8@gmail.com)

Pale Crag Martin at Qammieh, Malta, in November-December 2020

On 23 and 24 November 2020, Denis Cachia briefly observed and distantly photographed a bird initially identified as Eurasian Crag Martin *Ptyonoprogne rupestris* along the cliffs at Qammieh, north-western Malta. In the morning of 25 November, Edward Bonavia tried to find it, as Eurasian Crag is a scarce and irregular autumn migrant in Malta. After observing the martin briefly for a couple of times, EB noted that the plumage was paler than in typical Eurasian Crag. It had only pale to moderate grey upperparts (not brownish grey as in Eurasian Crag), a pale throat and breast (unlike Eurasian Crag) and an underwing only showing a dark carpal patch (no dark axillaries as in Eurasian Crag). EB had seen many Eurasian Crag in various countries in Europe and observed quite a few in Malta but had never seen one as pale and grey as this bird. EB then started to consider that it could be a Pale Crag Martin *P. obsoleta*, a species he knew from the United Arab Emirates. He called Nicholas Galea asking to send a photograph of the plate of Pale Crag in Svenson et al (2015). The plate and text in this field guide seemed to confirm the identification as Pale Crag. EB also heard a flight call but comparing calls of Eurasian Crag and Pale Crag on www.xeno-canto.org did not help much, especially since there were only a few recordings of Pale Crag available.

EB then asked DC to send him all the photographs he took on 23-24 November. DC's images looked spot-on for Pale Crag Martin. The only two features that EB was not sure of at the time were the dark vent and the size of the white mirrors on the tail which were quite prominent in the photographs but not noticed in the field whilst observing the bird. Further investigation and discussion, with positive feedback from Patrick Bergier, Oscar Campbell, Hadoram Shirihi, Lars Svensson and Noam Weiss, ascertained EB's identification.

Fortunately, the bird stayed in the area until the morning of 1 December and many birders and photographers managed to see this unexpected species. On 26 November, DC took much better photographs than previously, which showed all key characters of Pale Crag Martin. The record was accepted by the Malta Rarities and Records Committee as the first for Malta.

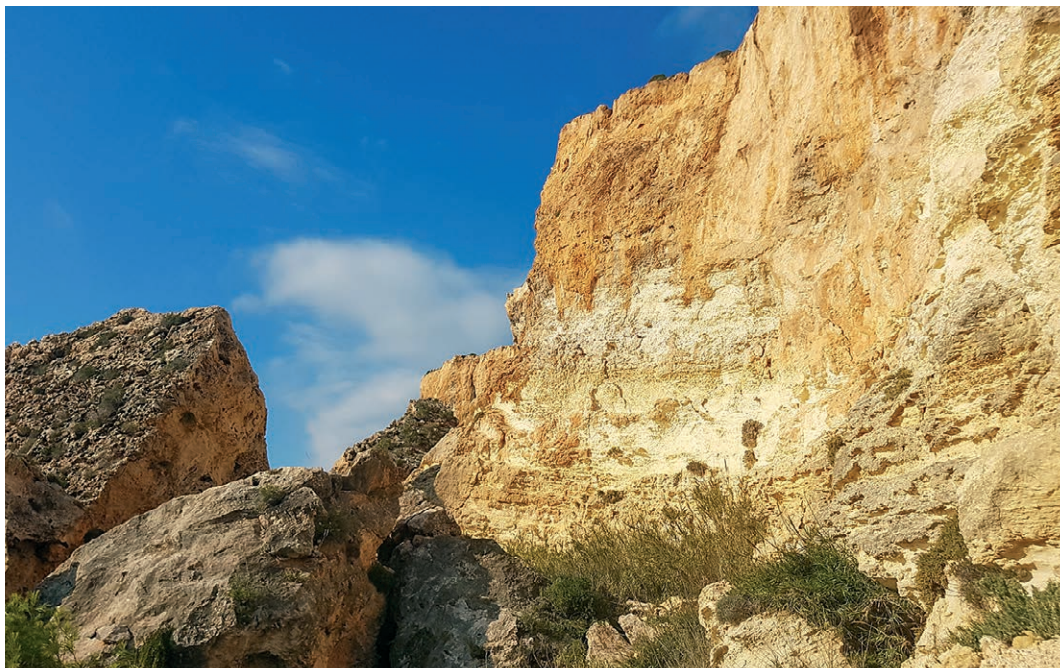
Description

The description is based on field observations together with photographs taken by DC and Aron Tanti.

SIZE Similar to Eurasian Crag Martin in structure and flight but giving smaller impression (no direct comparison with other hirundine species possible).

HEAD Pale whitish throat contrasting with darker mask and upperhead.

UPPERPARTS Pale to moderate grey mantle, back and rump when seen in optimal light conditions. In bad light conditions, looking grey-brown.

389 Cliffs at Qammieh, Malta, where Pale Crag Martin *Ptyonoprogne obsoleta* was observed, 26 November 2020
(*Denis Cachia*)

390 Pale Crag Martin / Vale Rotszwaluw *Ptyonoprogne obsoleta*, first calendar-year, Qammieh, Malta,
26 November 2020 (*Denis Cachia*)

391 Pale Crag Martin / Vale Rotszwaluw *Ptyonoprogne obsoleta*, first calendar-year, Qammieh, Malta, 26 November 2020 (Denis Cachia)

392 Pale Crag Martin / Vale Rotszwaluw *Ptyonoprogne obsoleta*, first calendar-year, Qammieh, Malta, 27 November 2020 (Aron Tanti)

UNDERPARTS Off-white with pale pink buff wash on breast and dusky brown vent.

WING Upperwing-coverts pale to moderate grey. Primaries and secondaries darker brown. Off-white feather-fringes on upperwing-coverts and back. Underwing showing dark carpal area.

TAIL Dusky brown undertail. Small white spot on inner web of all but central and outermost rectrices, only visible on underside of tail.

VOICE Flight call heard few times and once recorded on smartphone by NG (figure 1). Sounding like *preet-preet*, in between Common House Martin *Delichon urbicum* and Eurasian Crag Martin.

BEHAVIOUR Mostly seen flying beneath cliff edge. On few occasions, observed low over garrigue habitat and also along coast. Once photographed while perching at side of cliff.

Ageing and identification

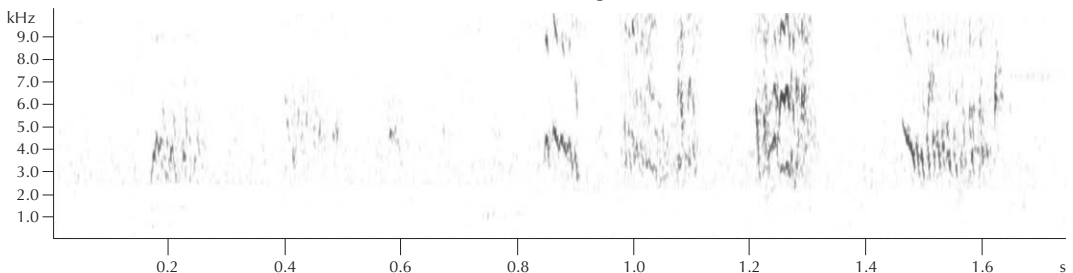
The off-white feather-fringes on the upperwing-coverts and back indicate that this was a first calendar-year bird. Eurasian Crag Martin was ruled out because the bird had paler and greyer upper-

parts, less contrasting underwing-coverts as only the carpal area was dark (axillaries were same colour as underwing), pale unstreaked chin and throat contrasting with the black-brown lores and brown head-cap unlike the faint diffused streaking of Eurasian Crag, and tail-spots less obvious than in Eurasian Crag, visible from above only when tail fully spread (cf Shirihai & Svensson 2018). For more information about the identification of Pale Crag Martin and why it is often confused with Eurasian Crag, see Bergier (2007).

The recording of a call in flight by NG was sent to Magnus Robb who concluded that it sounded promising for Pale Crag Martin as it seemed lower pitched in comparison with Eurasian Crag Martin. For recordings of flight calls of both Eurasian Crag and Moroccan Pale Crag Martin *P o presaharica*, see van den Berg & The Sound Approach (2020).

Pale Crag Martin differs from most Rock Martin *P fuligula* subspecies (from central and southern Africa) by: **1** smaller size; **2** higher-pitched voice;

FIGURE 1 Pale Crag Martin / Vale Rotszwaluw *Ptyonoprogne obsoleta*, Qammieh, Malta, 25 November 2020 (Nicholas Galea). Flight call.

3 considerably paler pinkish-grey belly; and **4** slightly paler upperparts. Red-throated Rock Martin *P f rufigula* from the eastern half of Africa differs from Pale Crag by: **1** smaller size; **2** stronger, darker pink-tinged throat; **3** breast and belly with dusky grey shading gently to mid-grey on lower belly; and **4** sooty-grey upperparts (del Hoyo & Collar 2016).

Taxonomy, distribution and movements

Dutch Birding, HBW and BirdLife International (del Hoyo & Collar 2016), IOC (Gill et al 2021) and Dickinson & Christidis (2014) treat Pale Crag Martin as a species. However, it is treated as a subspecies of Rock Martin, *P f obsoleta*, by the eBird/Clements checklist of the birds of the world (del Hoyo et al 2020).

Pale Crag Martin resides in dry mountainous regions, preferring gorges and ravines in deserts, from Morocco to Egypt, through the southern Levant, Arabia and Iran into Pakistan (Shirihai & Svensson 2018). Del Hoyo & Collar (2016) mention eight subspecies: **1** *P o arabica* (north-eastern Chad (Massif Ennedi), northern Sudan, south-western Arabia, Eritrea, northern Somalia and Socotra); **2** *P o buchanani* (Niger); **3** *P o obsoleta* (Egypt east to northern, central and eastern Arabia and Iran); **4** *P o pallida* (southern and eastern Iran, south-western and south-eastern Afghanistan and Pakistan); **5** *P o perpallida* (southern Iraq and north-eastern Saudi Arabia); **6** *P o presaharica* (southern Morocco and Western Sahara, northern Mauritania, and parts of Algeria); **7** *P o pusilla* (southern Mali east to northern and central Ethiopia and western Eritrea); and **8** *P o spatzi* (southern Algeria, south-western Libya and northern Chad). It is impossible to say with certainty which subspecies was involved in Malta but the ranges of *presaharica* and *spatzi* are nearest.

Pale Crag Martin is known as a resident species but seasonal movements occur. For example, there are 11 records in Kuwait (involving 20 birds; all between 5 December and 23 May; Al-Sirhan 2020). Cramp (1988) mentions that local changes in numbers occur in northern Africa, particularly in October-January, which coincides with the occurrence of the bird in Malta. The only record in the Cape Verde Islands concerned a bird photographed on Sal on 8 January 2008 (Hazevoet

2014). There are no records of Pale Crag outside the breeding areas in northern Africa, not even in Tunisia (Isenmann et al 2005), and the bird in Malta constituted the first record for Europe.

Acknowledgements

We thank Patrick Bergier, Oscar Campbell, Hadoram Shirihai, Lars Svensson and Noam Weiss for discussions on the identification. We would also like to thank Nicholas Galea for taking a sound-recording of a flight call and to Magnus Robb for analysing this call and preparing the sonagram. Thanks also go to Raymond Galea who sent the photographs to LS who in turn sent them to HS, and to the Malta Rarities and Records Committee for the interesting discussions.

References

- Al-Sirhan, A 2020. Kuwait Ornithological Rarities Committee annotated checklist of birds. Website: www.birdsofkuwait.com/kuwait_bird_list.
- van den Berg, A B & The Sound Approach 2020. Morocco: sharing the birds. Poole.
- Bergier, P 2007. L'Hirondelle isabelline *Ptyonoprogne fuligula* au Maroc. *Go-South Bull* 4: 6-25.
- Cramp, S (editor) 1988. The birds of the Western Palearctic 5. Oxford.
- Dickinson, E C & Christidis, L (editors) 2014. The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world. Fourth edition, vol 2: Passerines. Eastbourne.
- Gill, F, Donsker, D & Rasmussen, P (editors) 2021. IOC world bird list (version 11.1). Website: www.world-birdnames.org.
- Hazevoet, C J 2014. Eighth report on birds from the Cape Verde Islands, including records of nine taxa new to the archipelago. *Zool Caboverdiana* 5: 29-56.
- del Hoyo, J & Collar, N J 2016. HBW and BirdLife International illustrated checklist of the birds of the world 2: passerines. Barcelona.
- del Hoyo, J, Turner, A, Kirwan, G M & Collar, N 2020. Rock Martin *Ptyonoprogne fuligula*. In: Billerman, S M, Keeney, B K, Rodewald, P G & Schulenberg, T S (editors), *Birds of the world*, Ithaca. Website: <https://doi.org/10.2173/bow.rocmar2.01>.
- Isenmann, P, Gaultier, T, El Hili, A, Azafaf, H, Dlensi, H & Smart, M 2005. *Oiseaux de Tunisie / Birds of Tunisia*. Paris.
- Shirihai, H & Svensson, L 2018. Handbook of Western Palearctic birds 1 – Passerines: larks to *Phylloscopus* warblers. London.
- Svensson, L, Grant, P J, Mullarney, K & Zetterström, D 2015. *Collins bird guide*. Second edition (revised). London.

Edward Bonavia, 12 Dar Il-Poeta, Triq Hal Xluq, Siggiewi, Malta (edwardbonavia@gmail.com)
Denis Cachia, 17 Triq il-Gardenja, Santa Lucija, Malta (deniscachia474@gmail.com)

Trends in systematics

Taxonomy of *Pica* magpies: the puzzle solved?

In 2003, I published a paper discussing the systematics of the *Pica* magpies (Ebels 2003). Around the turn of the 21st century, research had led to proposed separate species status for the two North American taxa, Black-billed Magpie *P. hudsonia* (western Canada and USA) and Yellow-billed Magpie *P. nuttalli* (California, USA), mainly based on vocal differences with (some of) the Palearctic taxa (eg, Banks et al 2000; see Ebels 2003 and references therein). Based on these splits, my paper highlighted vocal and morphological differences between several of the Palearctic taxa that should also be considered for splitting. At that point, retaining them in one Palearctic species with a large number of subspecies did not seem to be sustainable, although further genetic and acoustic studies were needed to substantiate splits.

Here, I summarise the progress made since 2003, culminating in recent proposals to grant species status to several Palearctic taxa, leading to the recognition of seven *Pica* species worldwide (table 1). Redactie Dutch Birding (2008) already adopted species status (in addition to the two Nearctic taxa) for Maghreb Magpie *P. mauritanica* and Asir Magpie *P. asirensis*. These were the 'easy' splits, because both taxa show marked differences in morphology and vocalisations, as well as in genetics. Both are clearly allopatric, ie, separated in breeding areas from other taxa (*asirensis* extremely so). The highly threatened status of *asirensis* may have helped to speed up the recognition as separate species. Boesman (2016a) published a short note about the vocalisations of *asirensis* compared with Eurasian Magpie *P. pica*, supporting the presence of strong vocal differences between these taxa. Over the years, these splits of *mauritanica* and *asirensis* were adopted by most checklists and taxonomic bodies (for an overview of treatments in different checklists, see <https://avibase.bsc-eoc.org/avibase>). Most recently, del Hoyo & Collar (2016) (see also online in Madge & Kirwan 2020), treating *asirensis* as a full species, commented: 'Often treated as conspecific with *P. pica*, but differs in its blackish vs strong bluish gloss on wings and vs strong blue-green gloss on tail; reduced white on wing-coverts; browner-tinged body plumage; smaller and buffier belly patch; considerably larger bill (mean of three females 47.7 mm,

whereas no female of any race of *P. pica* >42); shorter tail; and probably distinctive vocalization (sole recording matched only once in 290 recordings of *P. pica*, suggesting that present species is derived from *P. p. bactriana*'. The vocal differences of the two Nearctic taxa were discussed by Boesman (2016b), concluding: 'These [vocalisations of *nuttalli*] can be immediately recognized as the two homologous vocalizations in comparison with Black-billed Magpie, and thus voice of these two taxa is closer to each other, than any of the two is in comparison with *Pica pica*'.

More complex was the question of possible species-level divergence within the more or less continuous group of taxa in Eurasia, breeding from western Europe east to Kamchatka, Russia, and south-east to Vietnam. Recent studies, however, have investigated this group and have helped to further unravel its taxonomy.

Overview of recent studies

Lee et al (2003) stated: 'We investigated the phylogenetic relationships of species and subspecies of the cosmopolitan genus *Pica* using 813 bp of the mitochondrial genome [...]. The phylogenetic relationships within the genus *Pica* revealed in our molecular analyses can be summarized as follows:

TABLE 1 Species recognised within *Pica* magpies, following Song et al (2018) and Gill et al (2021). ¹Including 'hemileucoptera'; ²Arabian Magpie in, eg, Babbington (2016) and Blair et al (2020); ³*sericea* in, eg, Ebels (2003), Lee et al (2003) and Redactie Dutch Birding (2008); ⁴synonym for *jankowskii* (cf Song et al 2018); ⁵Red'kin et al (2021) treat *anderssoni* as synonym of [nominale] *serica* and birds from Gobi and Alashan deserts as *alashanica* and from Amur basin as *jankowskii*; ⁶Himalayan Magpie in Ebels (2003) and Redactie Dutch Birding (2008, 2018); ⁷formerly *P. nuttalli*.

Eurasian Magpie / Ekster *Pica pica* (subspecies *pica*, *melanotos*, *fennorum*, *leucoptera*, *bactriana*¹, *camtschatica*)

Maghreb Magpie / Maghrebekster *Pica mauritanica*

Asir Magpie² / **Asirekster** *Pica asirensis*

Oriental Magpie / Oosterse Ekster *Pica serica* (subspecies *serica*³, *anderssoni*^{4,5})

Black-rumped Magpie⁶ / **Himalaya-ekster** *Pica bottanensis*

Black-billed Magpie / Amerikaanse Ekster *Pica hudsonia*

Yellow-billed Magpie / Geelsnavelekster *Pica nuttalli*⁷

393 Asir Magpie / Asirekster *Pica asirensis*, Tanoumah, Asir, Saudi Arabia, summer 2018
(Jem Babbington)

394 Asir Magpies / Asireksters *Pica asirensis*, Sallal Al Dahna, Asir, Saudi Arabia, 5 July 2013
(Jem Babbington)

395 Black-rumped Magpie / Himalaya-ekster *Pica bottanensis*, Mumthang, Bhutan, March 2017
(Dibyendu Ash)

396 Black-rumped Magpie / Himalaya-ekster *Pica bottanensis*, Qinghai, China, 31 December 2019
(Robert Tizard)

1 the Korean magpie (*Pica pica sericea*) appears basal within the genus *Pica*; **2** the European magpie (*Pica pica pica*) shows a close relationship to the Kamchatkan magpie (*Pica pica camtschatica*); **3** two North American species (*Pica hudsonia* and *Pica nuttalli*) shows a sister-group relationship; **4** most importantly, the European and Kamchatkan clade appears more closely related to the North American clade than to Korean magpies. Based on these results and genetic distance data, it is possible that members of an ancestral magpie lineage in East Asia initially moved north to form Kamchatkan magpies and then crossed the Bering land bridge to found North American taxa'.

An important finding of this study was that *sericea* (now *serica*, including *jankowskii/anderssoni*) was well separated from the other Palearctic taxa. It also underlined that *camtschatica* was more closely related to the northern Eurasian taxa than to the *serica* group.

Haring et al (2016) reported: 'The complete mitochondrial (mt) control region was sequenced in 109 individuals representing nine subspecies. Deep genetic divergence between four lineages was found: **1** a European-Siberian group; **2** a South-Far-Eastern group; **3** *P. p. mauritanica*; and **4** *P. p. hudsonia* [*asirensis* and *nuttalli* were not part of this study]. These lineages show a clear geographic pattern and clearly correspond to single subspecies or groups of subspecies. The differentiation within the European-Siberian group (clade West) covering a huge range is rather small implying fast recent expansion [see also Zhang et al 2012]. A somewhat separated lineage was detected in Kamchatka. This population, which shows clear affinity to the European-Siberian group, is very homogeneous which indicates a bottleneck/founder effect'.

Again, the separate position of *serica* ('South-Far-Eastern group') was presented, as well as the small differentiation among the northern Eurasian taxa, albeit with a slightly stronger differentiation for *camtschatica*. The position of *bottanensis* from the Tibetan plateau in Bhutan and China was not explicitly treated in this study.

Another year later, Kryukov et al (2017) concluded: 'Splitting *Pica pica* into several species would eliminate this paraphyly [ie, when the Nearctic taxa are elevated to species level but the Palearctic taxa are still treated as one polytypic species] and could thus be a formally suitable solution. Indeed, there are four allopatric lineages that proved to be distinct in morphology, mtDNA and bioacoustics: clade West, clade East, *mauritanica*, and *hudsonia* [*asirensis*, *bottanensis* and *nuttalli* were not part of this study]. First hints on

reproductive isolation between the two clades (West/East) can be considered as a further argument in the frame of the biological species concept. Thus, dividing *Pica* into the species *P. pica*, *P. serica*, *P. mauritanica* and *P. hudsonia* would appear as a sound taxonomic solution. *Pica pica* and *P. serica*, in turn, would be subdivided into several subspecies. For *P. pica*, these comprise at least the subspecies *pica*, *melanotos*, *fennorum*, *bactriana*, *hemileucoptera*, *leucoptera* and *camtschatica*, and for *P. serica*, the subspecies *serica* and *jankowskii*'.

In line with the studies mentioned above, again the differentiation between the northern Eurasian taxa ('clade West') on one hand and the *serica*-group ('clade East') on the other was stressed, strongly questioning the treatment of both clades as part of a single polytypic species. Like in previous studies, however, the position of *bottanensis* was left untouched. Kryukov et al (2017) hesitated to formally propose these taxonomic changes, before the assignment or relationships of the remaining Palearctic subspecies were investigated.

Yet one year later, an extensive study by Song et al (2018) analyzed two mitochondrial genes and two nuclear introns for all taxa of *Pica* to investigate which Earth history factors have shaped the lineage divergence, and whether different geographical populations were differently affected by the Pleistocene climatic changes. Their mitochondrial tree recovered three widespread lineages, **1** in eastern Asia, **2** across northern Eurasia, and **3** in North America, respectively, with three isolated lineages in north-western Africa, Arabia and the Qinghai-Tibet Plateau, respectively. Song et al (2018) stated: 'Our results do not support the classification of *Pica* as three (*P. pica*, *P. hudsonia* and *P. nuttalli*; Dickinson & Christidis 2014, Gill & Donsker 2017), four (also *P. asirensis*; Madge 2009), or five (also *P. mauritanica*; del Hoyo & Collar 2016) species, as all of these treatments are inconsistent with the mtDNA tree. The six primary clades in our mtDNA tree have been separated for considerable time (1.4-3.1 Ma). In contrast, the TMRCA [time to most recent ancestor] of the North American clade (0.2 Ma), which includes *P. hudsonia* and *P. nuttalli*, is actually younger than the divergences within three of the other primary clades'. [...] *Pica nuttalli* has long been considered a distinct species because of its morphological distinctness (mainly yellow bill and facial skin), whereas *P. hudsonia* was only rather recently split from *P. pica* based on morphological, behavioural and mitochondrial restriction fragment profiles (Banks et al 2000). According to our mtDNA data, *P. hudsonia* and *P. nuttalli* are not clearly separa-

ble, although the mtDNA indicates some differentiation between them. [...] The east Asian clade, comprising *P. p. serica* and *P. p. anderssoni*, is highly distinct from the other taxa in the mtDNA tree, in agreement with previous studies (Lee et al 2003, Haring et al 2007, Zhang et al 2012, Kryukov et al 2017; though Haring et al 2007 and Kryukov et al 2017 used the name *jankowskii* for the population we referred to as *anderssoni*). We found no evidence of genetic differentiation between *P. p. serica* and *P. p. anderssoni*, which differ from each other in average size and colour hues (Madge 2009), while these two have been found to differ vocally from the others (Kryukov et al 2017) as well as in plumage and structure (Madge 2009). [...] Also the Qinghai-Tibet clade, which comprises only *P. p. bottanensis*, represents a rather anciently diverged lineage. Both the mtDNA and nuclear introns data support that it is highly distinct from the geographically adjacent east Asia clade (*P. p. serica*), from which it also differs morphologically (Madge 2009) and vocally (Kryukov et al 2017). The six subspecies in the north Eurasian clade were not significantly differentiated according to the data, except for marginal divergence of the geographically and morphologically distinct *P. p. melanotos* and *P. p. camtschatica* (cf Madge 2009, del Hoyo & Collar 2016). This was partly in agreement with Kryukov et al (2017).

With this study, the results from the earlier studies discussed here were all confirmed and, as a final part of the *Pica* puzzle, the status of *bottanensis* was clarified, with this taxon deserving specific status, apart from all other Eurasian taxa. *Bottanensis* (Black-rumped Magpie) differs from other magpies by its black rump, relatively short tail, strong bill and reduced gloss in the plumage.

Based on their study, Song et al (2018) came to the following conclusion, which can be regarded as the best current knowledge about the speciation (applying an integrative taxonomic approach towards species delimitation) within *Pica* magpies and which has now been adopted by Gill et al (2021) and other authors: 'In summary, we advocate the following revised taxonomy: **1** *Pica pica* (Linnaeus, 1758) *sensu stricto* (comprising the six subspecies in the north Eurasian clade) [Eurasian Magpie]; **2** *P. mauritanica* Malherbe, 1845 (monotypic) [Maghreb Magpie]; **3** *P. asirensis* Bates, 1936 [Asir Magpie]; **4** *P. bottanensis* Delessert, 1840 (monotypic) [Black-rumped Magpie]; **5** *P. serica* Gould, 1845 (with subspecies *P. s. serica* and *P. s. anderssoni* Lönnberg, 1923) [Oriental Magpie]; **6** *P. hudsonia* (Sabine, 1823) [Black-billed Magpie]; and **7** *P. nuttalli* (Audubon, 1837) [Yel-

low-billed Magpie]' (see also Alström & Song 2018). Table 1 gives an overview of the species and subspecies.

Vocalisations

Vocalisations play an important role in the recognition and identification of different species within the *Pica* magpies, especially since morphological and biometric differences between the species appear rather small. All *Pica* species have a dry chatter call but the (mean) number of elements per second differs strongly, from between four and five in Oriental Magpie (the slowest) to more than eight (*P. p. bactriana*) to 12 (*P. p. fennorum*) in Eurasian Magpie (the fastest). Black-rumped Magpie and Black-billed Magpie fall in between these extremes, with a little under six chatters per second (see figure 5 in Kryukov et al 2017; Asir, Maghreb and Yellow-billed Magpie were not included in this study). Contrary to the situation described in 2003 (see references to several CD publications in Ebels 2003), sound-recordings of all species, including the difficult-to-reach Asir and Black-rumped, can now easily be found online, eg, at www.xeno-canto.org and Maghreb Magpie also in van den Berg & The Sound Approach (2020). For more information about vocalisations, see also Boesman (2016ab). Based on recordings and sonagrams on www.xeno-canto.org, Asir (six recordings) is very slow, with three to four elements per second, whereas Maghreb (nine records) is on the very fast side, with 12 or more elements per second.

Distribution and status

Eurasian, Oriental and Black-billed Magpie are all common and widespread within (most) of their extensive breeding ranges, and are not known to be under any threat. The other four species, however, are more localised and some have a very restricted range and are vulnerable or even highly threatened.

Asir Magpie is restricted to high mountains in the Asir region in south-western Saudi Arabia, occurring at 1850-3000 m above sea level (cf Yahya & Salamah 1996, Yahya 1998). It is listed as 'endangered' (BirdLife International 2017, 2020a). Five surveys from February 1995 to July 1996 resulted in 147 sightings of 90 birds in the area between Taif and Abha. Jennings (2010) estimated the world population at 135 pairs. Jennings et al (2010) stated: 'The results of this short Magpie survey with records of small numbers from four widely separated locations presents a picture of a taxon in decline, it is certainly much less numerous than

in previous years and probably the estimate of total world population of 135 pairs contained in Jennings (2010) may actually be on the high side rather than the low side'. The decline is most clearly shown by the recent lack of records from Jebel Soudah area near Abha, where during surveys on 4-17 July 2010, no birds were recorded. Interestingly, most of the recent sightings have been below the altitude zone 2400-3000 m, mentioned in Madge & Kirwan (2020) and some birds have been associated with feeding on human leftovers (Babbington 2016). Estimated numbers have now decreased to just 100 breeding pairs (cf Boland & Burwell 2020; <https://tinyurl.com/jfzst3fy>) or 270 mature individuals (BirdLife International 2020a). The Asir Magpie research project (an initiative of the Saudi Wildlife Authority, Smithsonian Institution and Saudi Aramco) commenced a research study in summer 2018 to estimate population size, density, habitat use and distribution, which started with the capture and immediate release of 12 magpies fitted with satellite trackers to map their movements. Habitat fragmentation is probably the main cause for its dramatic decline (Boland & Burwell 2020).

Maghreb Magpie is patchily distributed in low densities in Morocco. It occurs locally in the north and is especially numerous along the Atlantic coast south of Kénitra and in areas around Marrakech; in the south-west, it is common in the Souss valley, around Agadir and at the Souss-Massa national park. Further to the south, it reaches the extreme northern part of Western Sahara (Thévenot et al 2003, Bergier et al 2017). In contrast, it is very rare and localised in Algeria (Isenmann 2000) and now occurs at only three different sites and in very low breeding numbers (Karim Haddad pers comm). It is now also 'rare and local' in Tunisia and has disappeared from many areas where it still occurred in the early 20th century (Isenmann et al 2005). It is classified as 'least concern' (BirdLife International 2020b).

Black-rumped Magpie is restricted to central Bhutan and parts of western and central China. Its (former) occurrence in Sikkim, India (based on three specimens of obscure origin), is doubtful (cf Prŷs-Jones & Rasmussen 2018). Population numbers and trends are unknown.

Yellow-billed Magpie is an endemic resident confined to a small part of California, west of the Sierra Nevada mountains. It is listed as 'vulnerable' (BirdLife International 2018). The world population is estimated at 50 000-100 000 individuals (BirdLife International 2020c). It breeds in the Sacramento and San Joaquin valleys and adjacent foothills,

and in valleys among coastal mountain ranges south-east of San Francisco bay. Although the species has persisted in areas of heavy human settlement, range retractions have occurred locally. Removal of oak (*Quercus*) savanna for housing and agricultural development has decimated some populations in Monterey county, while other local declines have been noted without apparent cause. The species persists in high densities in Sacramento valley with heavy settlement and agriculture but has declined along the southern coast in several areas where formerly common (Koenig & Reynolds 2020). In 2003-08, the species underwent a rapid population decline due to mortality caused by West Nile Virus. The decline appears to have slowed down and the species may even be recovering (BirdLife International 2020c).

Further reading

Additional references relating to the taxonomy of *Pica* magpies are Kryukov et al (2004; studying synchronic east-west divergence in azure-winged magpies *Cyanopica cyanus/cooki* and *Pica* magpies across Eurasia); Humphries & Winker (2011; comparing species pairs between north-eastern Asia and north-western America divided by the Bering Strait); Saitoh et al (2014; showing there is no genetic divergence between Oriental Magpies in Japan compared with continental birds); and Lee et al (2016; discussing the subspecies of Eurasian Magpie occurring in Norway). Kryukov et al (2020) determined the complete mitochondrial genomes of five *Pica* subspecies across Eurasia for the first time. The phylogenetic tree showed a deep divergence of the two groups of subspecies, supporting the recognition of the Eurasian *pica* group and *serica* as separate species. Red'kin et al (2021) investigated the taxonomy and nomenclature of *Pica* taxa in the Far East, concluding that the name '*anderssoni*' is synonymous with *serica* and that magpies from the Gobi and Alashan deserts should be called *alashanica*, and from the northern populations, confined mainly to the Amur basin, *jankowskii*.

References

- Alström, P & Song, G 2018. More species of Magpie than previously thought? Website: <https://tinyurl.com/ybev3z6d>.
- Babbington, J 2016. Update on the status and occurrence of Arabian Magpie *Pica pica asirensis* in Saudi Arabia. *Sandgrouse* 38: 146-151.
- Banks, R C, Cicero, C, Dunn, J L, Kratter, A W, Ouellet, H, Rasmussen, P C, Remsen, J V Jr, Rising, J A & Stotz, D F 2000. Forty-second supplement to the American Ornithologists' Union check-list of North American

- birds. *Auk* 117: 847-858.
- van den Berg, A B & The Sound Approach 2020. Morocco: sharing the birds. Poole.
- Bergier, P, Thévenot, M, Qninba, A & Houllier, J-R 2017. Oiseaux du Sahara Atlantique Marocain. Paris.
- BirdLife International 2017. Asir Magpie *Pica asirensis* (amended version of 2017 assessment). Website: <https://tinyurl.com/dx7k4udc>. [Accessed 11 May 2020.]
- BirdLife International 2018. Yellow-billed Magpie *Pica nuttalli*. The IUCN Red List of Threatened Species 2018. Website: <https://tinyurl.com/3vpah8zr>. [Accessed 16 May 2020.]
- BirdLife International 2020a. Asir Magpie *Pica asirensis*. Website: <https://tinyurl.com/y4awjrbv>. [Accessed 16 May 2020.]
- BirdLife International 2020b. Maghreb Magpie *Pica mauritanica*. Website: <https://tinyurl.com/39d8fzyd>. [Accessed 16 May 2020.]
- BirdLife International 2020c. Yellow-billed Magpie *Pica nuttalli*. Website: <https://tinyurl.com/p6yke9kw>. [Accessed 16 May 2020.]
- Blair, M, Preddy, S & Al-Sirhan, A 2020. OSME region list of bird taxa. 5.2. Website: www.osme.org/ORL.
- Boesman, P F D 2016a. Notes on the vocalizations of Arabian Magpie (*Pica asirensis*). In: del Hoyo, J, Elliott, A, Sargatal, J, Christie, D A & de Juana, E (editors), *Birds of the world*, Ithaca. Website: <https://birdsoftheworld.org/bow/ornith-notes/JN100206>.
- Boesman, P F D 2016b. Notes on the vocalizations of Black-billed Magpie (*Pica hudsonia*) and Yellow-billed Magpie (*Pica nuttalli*). In: del Hoyo, J, Elliott, A, Sargatal, J, Christie, D A & de Juana, E (editors), *Birds of the world*, Ithaca. Website: <https://birdsoftheworld.org/bow/ornith-notes/JN100207>.
- Boland, C R J & Burwell, B O 2020. Habitat modelling reveals extreme habitat fragmentation in the endangered and declining Asir Magpie, *Pica asirensis*, Saudi Arabia's only endemic bird (Aves: Passeriformes). *Zool Middle East* 66: 283-294.
- Dickinson, E C & Christidis, L (editors) 2014. The Howard and Moore complete checklist of the birds of the world. Fourth edition, vol 2: Passerines. Eastbourne.
- Ebels, E B 2003. Trends in systematics: Speciation in *Pica* magpies. *Dutch Birding* 25: 103-116
- Gill, F & Donsker, D (editors) 2017. IOC world bird list (version 7.3). Website: www.worldbirdnames.org/ioc-lists/crossref.
- Gill, F, Donsker, D & Rasmussen, P (editors) 2021. IOC world bird list (version 11.1). Website: www.world-birdnames.org.
- Haring, E, Gamauf, A, & Kryukov, A 2007. Phylogeographic patterns in widespread corvid birds. *Mol Phylogen Evol* 45: 840-862.
- Haring, E, Spiridonova, L, Mori, S, Arkhipov, V Y, Redkin, Y, Goroshko, O, Lobkov, E & Kryukov, A 2016. Phylogeography and historical range shifts in Magpie (*Pica pica*): insights from genetic and bioacoustic data. *Principy èkologii* 5: 51.
- del Hoyo, J & Collar, N J 2016. *HBW and BirdLife International illustrated checklist of the birds of the world 2: passerines*. Barcelona.
- Humphries, E M & Winker, K 2011. Discord reigns among nuclear, mitochondrial and phenotypic estimates of divergence in nine lineages of Trans-Beringian birds. *Mol Ecol* 20: 573-583.
- Isenmann, P & Moali, A 2000. *Oiseaux d'Algérie / Birds of Algeria*. Paris.
- Isenmann, P, Gaultier, T, El Hili, A, Azafzaf, H, Dlensi, H & Smart, M 2005. *Oiseaux de Tunisie / Birds of Tunisia*. Paris.
- Jennings, M C 2010. *Atlas of the breeding birds of Arabia*. Fauna of Arabia 25. Riyadh.
- Jennings, M C, Al-Momen, A R H & Haresi, J S Y 2010. The birds of the highlands of south-west Saudi-Arabia and adjacent parts of the Tihama. ABBA survey 42. Website: <https://core.ac.uk/download/pdf/14521921.pdf>.
- Koenig, W F & Reynolds, M D 2020. Yellow-billed Magpie *Pica nuttalli*. Version 1.0. In: del Hoyo, J, Elliott, A, Sargatal, J, Christie, D A & de Juana, E (editors), *Birds of the world*, Ithaca. Website: <https://doi.org/10.2173/bow.yebmag.01>.
- Kryukov, A, Iwasa, M A, Kakizawa, R, Suzuki, H, Pinsker, H & Haring, E 2004. Synchronic east-west divergence in *Cyanopica cyanus* and *Pica pica*. *J Zool Syst Evol Res* 42: 342-351.
- Kryukov, A P, Spiridonova, L N, Mori, S, Arkhipov, V Y, Red'kin, Y A, Goroshko, O A, Lobkov, E G & Haring, E 2017. Deep phylogeographic breaks in Magpie *Pica pica* across the Holarctic: concordance with bioacoustics and phenotypes. *Zool Sci* 34: 185-200.
- Kryukov, A P, Spiridonova, L N, Tyunin, A P, Kryukov, K A & Dorda, B A 2020. Complete mitochondrial genomes of five subspecies of the Eurasian magpie *Pica pica*, obtained with Oxford Nanopore MinION, and their interpretation regarding intraspecific taxonomy. *Mitoch DNA Part B* 5: 3810-3811.
- Lee, S, Parr, C S, Hwanga, Y, Mindell, D P & Choe, J C 2003. Phylogeny of magpies (genus *Pica*) inferred from mtDNA data. *Mol Phylogen Evol* 29: 250-257.
- Lee, S, Kim, W, Choe, J C & Husby, M 2016. Genetic assessment of the subspecies status of Eurasian Magpie (*Pica pica*) in Norway. *Ornis Fenn* 93: 146-158.
- Madge, S 2009. Common Magpie *Pica pica*. In: del Hoyo, J, Elliott, A, Sargatal, J, Christie, D A & de Juana, E (editors), *Handbook of the birds of the world* 14, Barcelona, p 604-605.
- Madge, S & Kirwan, G M 2020. Asir Magpie *Pica asirensis*. Version 1.0. In: del Hoyo, J, Elliott, A, Sargatal, J, Christie, D A & de Juana, E (editors), *Birds of the world*, Ithaca. Website: <https://doi.org/10.2173/bow.eurmag5.01>.
- Prýs-Jones, R P & Rasmussen, P C 2018. The status of the Black-rumped Magpie *Pica (pica) bottanensis* in India. *Indian Birds* 14 (3): 71-73.
- Red'kin, Y A, Arkhipov, V Y & Zhigir, D R 2021. [On subspecies taxonomy and nomenclature of Far Eastern subspecies of magpie *Pica pica* Linnaeus, 1758 of the group 'serica'. *Russ J Ornithol* 30: 1535-1544. [In Russian, English summary.]
- Redactie Dutch Birding 2008, 2018. Naamgeving van taxa in Dutch Birding. *Dutch Birding* 30: 20-22; 40: 40-44.

- Saitoh, T, Sugita, N, Someya, S, Iwami, Y, Kobayashi, S, Kamigaichi, H, Higuchi, A, Asai, S, Yamamoto, Y & Nishiimi, I 2014. DNA barcoding reveals 24 distinct lineages as cryptic bird species candidates in and around the Japanese Archipelago. *Mol Ecol Res* 15: 1-10.
- Song, G, Zhang, R, Alström, P, Irestedt, M, Cai, T, Qu, Y, Ericson, P G P, Fjeldså, J & Lei, F 2018. Complete taxon sampling of the avian genus *Pica* (magpies) reveals ancient relictual populations and synchronous Late-Pleistocene demographic expansion across the Northern Hemisphere. *J Avian Biol* 49: <https://doi.org/10.1111/jav.01612>.
- Thévenot, M, Vernon, R & Bergier, P 2003. The birds of Morocco. An annotated checklist. BOU Checklist 20. Tring.
- Yahya, H S A 1998. Ecology, status and behaviour of Asir Magpie *Pica pica asirensis* in Asir region of Saudi Arabia. *Ostrich* 69: 357-358.
- Yahya, H S A & Salamah, M 1996. The Asir Magpie: results of recent field surveys. *Phoenix* 13: 13-14.
- Zhang, R, Song, G, Qu, Y, Alström, P, Ramos, R, Xing, X, Ericson, P G P, Fjeldså, J, Wang, H, Yang, X, Kristin, A, Shestopalov, A M, Choe, J C & Lei, F 2012. Comparative phylogeography of two widespread magpies: importance of habitat preference and breeding behavior on genetic structure in China. *Mol Phylogenet Evol* 65: 562-572.

Enno B Ebels, Joseph Haydnlaan 4, 3533 AE Utrecht, Netherlands (ebels@wxs.nl)

WP reports

This review lists rare and interesting Western Palearctic birds reported mainly from **June to late July 2021**. The reports are largely unchecked and their publication here does not imply future acceptance by a rarities committee. Observers are requested to submit their records to each country's rarities committee. Corrections are welcome and will be published.

GEESE TO DUCKS Two **Ross's Geese** *Anser rossii* at Vatnsoyyar, Vágur, on 1 June concerned the second record for the Faeroes. A pair of **Greater White-fronted Goose** *A albifrons* with two young at Varangerbotn, Finnmark, on 30 June constituted the first breeding for Norway. A presumed hybrid **Velvet x Stejneger's Scoter** *Melanitta fusca x stejnegeri* was reported on Lågskär, Åland, Finland, on 26 May. The long-staying male **White-winged Scoter** *M deglandi* at Keflavík, Iceland, remained until 9 June. In June-July, adult males **Black Scoter** *M americana* were present in Aberdeenshire, Scotland, and at Þvotárskríður, Iceland. In Norway, adult males **Harlequin Duck** *Histrionicus histrionicus* stayed at Sjøtun, Tromsø, Troms, on 22-30 May and at Bjørndalen, Svalbard, on 29-30 June. The first confirmed breeding of **Marbled Duck** *Marmaronetta angustirostris* for Portugal concerned a female (from a reintroduction project in Spain) with six young at Evoa, Vila Franca de Xira, Lisbon, this summer. The first **Lesser Scaup** *Aythya affinis* for Madeira was photographed at Tanque reservoir, Porto Santo, on 27 December 2020 (*Bol Mus Hist Nat Funchal* 71: 5-20, 2021). The sixth **American Black Duck** *Anas rubripes* for the Faeroes was reported at Söltuvík, Sandoy, on 25 May.

GREBES TO CUCKOOS The long-staying adult male **Pied-billed Grebe** *Podilymbus podiceps* at Loch Feorlin, Argyll and Bute, Scotland, remained into July. In Iran, a **Yellow-eyed Pigeon** *Columba eversmanni* was seen at

Shahdad, Kerman, on 30 May and four were photographed at Mashhad, Khorasan-e Razavi, on 11 June. A **Rufous Turtle Dove** *Streptopelia orientalis meena* was found at Easington, East Yorkshire, England, on 2-6 July. A **Red Turtle Dove** *S tranquebarica* at Shahdad, Kerman, Iran, from 15 May was still present on 13 June. If accepted, a male **Namaqua Dove** *Oena capensis* on the Black Sea coast at Cape Maslen Nos, Primorsko, on 5 July will be the first for Bulgaria. On 20 June, the first **White-throated Needletail** *Hirundapus caudacutus* for Iceland was photographed at Látrabjarg. The first breeding of **Alpine Swift** *Tachymarptis melba* for mainland Ukraine (ie, outside Crimea) concerned 15-20 pairs at Kosiv in 2020-21 and several pairs at Kolomyia, Ivano-Frankivsk, this summer. A **Pacific Swift** *Apus pacificus* was seen at East Chevington, Northumberland, England, on 12 June. The second for Germany was photographed on the Greifswalder Oie, Mecklenburg-Vorpommern, on 17 June and the first for Wales was discovered at Fall Bay, Glamorgan, on 27 June. In Cornwall, England, **Little Swifts** *A affinis* were seen in Scilly on St Mary's on 2 June and next day on St Agnes, and at Rosewall Hill, Saint Ives, on 13 June. If accepted, one reported at Mandelsloh, Niedersachsen, on 22 June will be the fourth for Germany. A **Great Spotted Cuckoo** *Clamator glandarius* at Ponta dos Rosais, São Jorge, on 21 July was the first for the Azores.

RAILS TO CRANES A singing male **Little Crake** *Zapornia parva* at Sorgenfrigropa, Østfold, from 31 May to 20 June was (only) the second for Norway. This spring, a specific search proved that, although rare, **Baillon's Crake** *Z pusilla* is more commonly distributed in France than previously thought; for example, some were singing up to 1000 m above sea level in Massif Central. Four found in Lubelskie on 24 May concerned (only) the first records for Poland since 1928 and a nest with five eggs discover-

397 Western Reef Heron / Westelijke Rirfreiger *Egretta gularis*, Ulcinj, Montenegro, 24 May 2021
(Milos Mitkic)

398 Harlequin Duck / Harlekijneend *Histrionicus histrionicus*, adult male, Sjøtun, Tromsø, Troms, Norway,
24 May 2021 (Tone Malm & Stein Ø Nilsen/tromsofoto.net)

399 Pacific Swift / Siberische Gierzwaluw *Apus pacificus*, Greifswalder Oie, Mecklenburg-Vorpommern, Germany, 17 June 2021 (Jonas Baudson) **400** White-throated Needletail / Stekelstaartgierzwaluw *Hirundapus caudacutus*, Látrabjarg, Iceland, 20 June 2021 (Hans-Peter Will) **401** Amur Falcon / Amoerrootpootvalk *Falco amurensis*, adult female, Puçol, València, Spain, 13 June 2021 (Ana Abad Franch) **402** Oriental Pratincole / Oosterse Vorkstaartplevier *Glareola maldivarum*, Videåslusen, Sønderjylland, Denmark, 5 July 2021 (Tim Hesselballe Hansen)

ed here on 20 June constituted the first confirmed breeding record. A male sound-recorded at Buckronej, Wicklow, on 24 June was the fourth for Ireland. In Switzerland, a **Western Swamphe**n *Porphyrio porphyrio* was observed at Gletterens, Fribourg, on 28 June. The **Sandhill Crane** *Antigone canadensis* that moved back and forth between Sweden and Denmark from 13 October 2020 to 13 May was found as the second for Norway at Gednje, Finnmark, on 1-4 June and then at Lakselv on 13-14 July (second record). There are now five records of **Demoiselle Crane** *Grus virgo* in Norway (not two; contra Dutch Birding 43: 224, 2021).

TUBENOSES An adult **Black-browed Albatross** *Thalassarche melanophris* turned up at Bempton cliffs, East Yorkshire, England, on 28 June and remained through at least late July. The first **Atlantic Yellow-nosed Albatross**

T. chlororhynchos for Italy was photographed off Ostia, Roma, Lazio, on 11 May and then probably the same individual was seen off Varazze, Liguria, on 12 June. In England, a videoed **Soft-plumaged Petrel** *Pterodroma mollis* first seen (but not yet fully identified) flying north at Flamborough Head, Yorkshire, on 1 July was then logged at 11 other sites in nine hours before finally passing Bamburgh, Northumberland; if accepted, it concerns the third for the WP, with previous records in Aqaba bay, Israel and Jordan, on 25 March 1997 and at Nesseby, Finnmark, Norway, on 6 June 2009. The first **Tahiti Petrel** *Pseudobulweria rostrata* for Japan was photographed off Torishima, Izu Islands, on 19 May. Recently, a **White-chinned Petrel** *Procellaria aequinoctialis* at Scapa Flow, Orkney, Scotland, on 25 May 2020 was accepted as the first for Britain and the WP. A **Wedge-tailed Shearwater** *Ardenna pacifica* photographed c 55 km off Hatteras,

403 Atlantic Yellow-nosed Albatross / Atlantische Geelneusalbatros *Thalassarche chlororhynchos*, off Ostia, Roma, Lazio, Italy, 11 May 2021 (*Luca Demartini*) **404** Soft-plumaged Petrel / Donsstormvogel *Pterodroma mollis*, Newbiggin-by-the-Sea, Northumberland, England, 1 July 2021 (*John Graham*) **405** Presumed hybrid Little Egret x Western Reef Heron / vermoedelijke hybride Kleine Zilverreiger x Westelijke Rifreiger *Egretta garzetta x gularis*, Völkermarkter Stausee, Kärnten, Austria, 5 May 2021 (*Philipp Rauscher*) **406** Thick-billed Murre / Kortbekzeekeoet *Uria lomvia*, c 22 km off Genoa, Liguria, Italy, 9 June 2021 (*Giovanni Lucchi*)

North Carolina, USA, on 22 May was the first for North America and the North Atlantic. The third **Sooty Shearwater** *A grisea* for Iran was found dead on Nakhilu, Bushehr, on 21 June.

STORKS TO CORMORANTS A flock of 36 **Yellow-billed Storks** *Mycteria ibis* was seen at Aswan reservoir, Egypt, on 15 June. An **Indian Pond Heron** *Ardeola grayii* of 'unknown origin' was observed along the Saale river near Schöps, Thüringen, Germany, on 2 June. In the Azores, a **Great Blue Heron** *Ardea herodias* was found at Praia da Vitória, Terceira, on 1 July. A presumed hybrid **Little x Western Reef Heron** *Egretta garzetta x gularis* was photographed at Völkermarkter Stausee, Kärnten, Austria, on 4-8 May. A **Western Reef Heron** at Ulcinj on 24 May was the second for Montenegro. A male **Lesser Frigatebird** *Fregata ariel* was reported at Khawr Januf, Dhofar, Oman,

on 19-24 July. In the United Arab Emirates, **Red-footed Boobies** *Sula sula* were seen 11 km north of Barakah on 20 May (adult) and off Abu Dhabi on 24-25 May (immature). A **Brown Booby** *S leucogaster* flew past Cabo Silleiro, Baiona, Galicia, Spain, on 6 July. The second **Masked Booby** *S dactylatra* for Kuwait was photographed on 31 May. A **Pygmy Cormorant** *Microcarbo pygmaeus* near Enschede, Overijssel, on 23-25 June and then at Everdingen, Utrecht, on 1-4 July and Laagraven, Utrecht, from 16 July onwards was the eighth for the Netherlands since 1999. There were also two reports in Vlaanderen, Belgium. Two photographed at Uostadvaris reserve, Rusnė island, on 3 July constituted the third record for Lithuania. The second **Mediterranean Shag** *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* for Israel off Carmel coast, between Ma'agan Michael and Caesarea, from 22 March remained until at least 10 July.

WADERS The first **Eurasian Stone-curlew** *Burhinus oedicnemus* for the Faeroes was photographed on Svínoy on 2 June. The third **American Golden Plover** *Pluvialis dominica* for Belgium was found at Het Zwin, Knokke, West-Vlaanderen, on 22 May. The first **Pacific Golden Plover** *P. fulva* for Czechia was photographed at Ržovák, Eastern Bohemia, on 24 July. A **Semipalmated Plover** *Charadrius semipalmatus* was sound-recorded at Lissagriffin, Cork, on 2 July. In mid-May, the second **Spur-winged Lapwing** *Vanellus spinosus* for Croatia was discovered at Mirna river mouth, Istra peninsula, and one stayed at Vadu, Constanța, Romania, from 29 June to 2 July. A **White-tailed Lapwing** *V. leucurus* was reported at Stodmarsh, Kent, England, on 2 June. In Finland, others were seen at Friskalanlahti, Turku, on 4 June and at Otämäki, Kajaani, on 28-29 June. If accepted, a **Caspian Plover** *Anarhynchus asiaticus* near Gdańsk, Pomerania, on 7 June will be the second for Poland. The first **Great Knot** *Calidris tenuirostris* for Norway was photographed on Øksningen, Frosta, Nord-Trøndelag, on 29 May. If accepted, a **Stilt Sandpiper** *C. himantopus* at Twisk, Noord-Holland, from 27 June to 10 July was the sixth for the Netherlands; the bird provoked discussion about a possible hybrid origin as it showed some anomalous features such as short legs. A **Red-necked Stint** *C. ruficollis* at Blyth, Northumberland, England, on 5-7 June was the eighth for Britain. In Norway, the second **White-rumped Sandpiper** *C. fuscicollis* for Jan Mayen turned up on 1 July and the third **Pectoral Sandpiper** *C. melanotos* on 28 June. A **Short-billed Dowitcher**

Limnodromus griseus at Clonakilty, Cork, on 3-12 July was the fifth for Ireland. Data-loggers showed that adult males **Great Snipe** *Gallinago media* from breeding grounds at Storulvån, Jämtland, Sweden, migrated between Sweden and sub-Saharan Africa in non-stop flights of 60-90 h over 4000-7000 km (Lindström et al 2021); during their flights, they repeatedly changed altitudes around dawn and dusk, from averagedly c 2000 m at night to c 4000 m during daytime. Most individuals regularly flew up to 6000 m high, with one even reaching 8700 m, possibly the highest altitude ever recorded for an identified migrating bird (Curr Biol: <https://tinyurl.com/2t5j6hr>). A **Solitary Snipe** *G. solitaria* photographed at Kiasar, Mazandaran, on 7 December 2011 was the second for Iran since 65 years. In Norway, the **Oriental Pratincole** *Clareola maldivarum* at Orrevatnet, Rogaland, on 3-13 June was probably the same individual as the one in April-May (cf Dutch Birding 43: 227, 2021); on 4-8 July, it was re-found at Videåslusen, Sønderjylland, Denmark (second record).

AUKS TO GULLS The first **Thick-billed Murre** *Uria lomvia* for Italy was swimming c 22 km off Genoa, Liguria, on 9 June. The first **Parasitic Jaeger** *Stercorarius parasiticus* for Luxembourg was seen at Hesperange on 15 July. In Norway, an adult **Ivory Gull** *Pagophila eburnea* flew past Slettnes, Finnmark, on 21 May. The first **Bonaparte's Gull** *Chroicocephalus philadelphia* for Jan Mayen was found on 11 July. The second **Laughing Gull** *Larus atricilla* for

407 Short-tailed Shearwater / Dunbekpijstormvogel *Ardenna tenuirostris*, Kuwait bay, Kuwait, 25 May 2014 (Omar Al Shaheen) cf Dutch Birding 43: 194, 224, 2021

408 Least Tern / Amerikaanse Dwergstern *Sternula antillarum*, adult, Portrane Point, Dublin, Ireland, 19 June 2021 (Killian Mullarney) **409** Black-browed Albatross / Wenkbrauwalbatros *Thalassarche melanophris*, adult, Bempton cliffs, East Yorkshire, England, 30 June 2021 (Tony Davison) **410** Black-browed Albatross / Wenkbrauwalbatros *Thalassarche melanophris*, adult, Bempton cliffs, East Yorkshire, England, 9 July 2021 (Graham P Catley)

411 Sandhill Crane / Canadese Kraanvogel *Antigone canadensis*, with Short-eared Owl / Velduil *Asio flammeus*, Gednje, Finnmark, Norway, 1 June 2021 (Øystein Hauge)

412 Great Knot / Grote Kanoet *Calidris tenuirostris*, Øksningen, Frosta, Nord-Trøndelag, Norway, 29 May 2021 (Terje Kolaas)

Svalbard was an adult on Prins Karls Forland on 6 June. Litwiniak et al (2021) described a breeding range expansion of the central and western European population of **Caspian Gull** *L. cachinnans*. The total estimate in 2019-20 was at least 7600 pairs, of which 3000-3500 were in Poland, more than 2000 in Belarus, 750-1000 in Germany, 700-800 in both Lithuania and Slovakia, c 250 in Czechia, 100-160 in Hungary and 42-45 in the Netherlands. Moreover, single pairs were recorded in Austria (in 2020); in Belgium (mixed pair with European Herring Gull *L. argentatus* in Wallonia in 2015); and France (a male Caspian attempting to breed with a female Yellow-legged Gull *L. michahellis* in Paris in 2018) (Br Birds 114: 331-340, 2021).

TERNs A **Sooty Tern** *Onychoprion fuscatus* was reported south-east off Madeira on 4 July. In the Azores, a **Bridled Tern** *O. anaethetus* was seen on Graciosa on 5 June. An adult **Least Tern** *Sternula antillarum* in the Little Tern *S. albibrons* colony at Portrane Point, Dublin, from 19 June onwards was the first for Ireland and the second for the WP (the first concerned a bird that spent nearly 10 summers in East Sussex and Essex, England, in 1983-92). This year, the only central European colony of **Gull-billed Tern** *Gelochelidon nilotica* at the Elbe mouth in Dithmarschen, Schleswig-Holstein, Germany, had the highest breeding success since at least 2011 with 42 pairs producing 54 chicks. In France, a presumed hybrid juvenile **White-winged x Black Tern** *Chlidonias leucopterus x niger* was photographed at Rochefort, Charente-Maritime, on 7 September 2019 (Br Birds 114: 360-361, 2021); this spring, one in a Black Tern colony at Brière, Loire-Atlantique, was the first hybrid of this type in adult plumage. This summer, the breeding population of **Roseate Tern** *Sterna dougallii* on Rockabill, Dublin, reached a record high of 1704 nests, surpassing the previous high of 1642 nests in 2018. The fifth for Denmark turned up at Grenen, Skagen, Nordjylland, on 26 June. In Galway, Ireland, an adult **Forster's Tern** *S. forsteri* was observed at Newtownlynch on 24 June and at Inishroo on 27 June. A **Lesser Crested Tern** *S. bengalensis* on Euboea on 23 July was the fifth for Greece. This summer, a pair of **Elegant Tern** *S. elegans* raised two young in the Sandwich Tern *S. sandvicensis* colony at Polder de Sébastopol, Noirmoutier, Vendée, France. An adult stayed at Cemlyn Bay, Anglesey, Wales, from 4 July onwards. A **West African Crested Tern** *S. albididorsalis* was photographed at Cabo Raso, Cascais, Portugal, on 18 July.

RAPTORS The first Moroccan government sponsored survey of 'rock breeding' raptors in Morocco in 2019 (mostly north of the High Atlas) resulted in eight occupied territories of **Western Osprey** *Pandion haliaetus*, at least three of **Bearded Vulture** *Gypaetus barbatus*, seven of **Egyptian Vulture** *Neophron percnopterus*, 39 of **Golden Eagle** *Aquila chrysaetos*, 140 of **Bonelli's Eagle** *A. fasciata* and 119 of **North African Buzzard** *Buteo cirrinctus* but there were no nesting **Rüppell's Vulture** *Gyps rueppelli* or **Griffon Vulture** *G. fulvus* (Natur.oriolus 87: 38-39, 2021); thanks to a reintroduction program, a pair of Griffon bred this spring at Jbel Moussa after 40-year ab-

sence. A second calendar-year **Bearded Vulture** 'Angèle' released in a reintroduction project in Baronnies, Rhône-Alpes, France, on 28 May 2020 was killed by a wind turbine at Wieringerwerf, Noord-Holland, Netherlands, on 26 May. Since the late 1990s, more than 70 mostly in second or third calendar-year occurred in northern France, Channel Islands, England, Belgium, Netherlands (more than 18, c nine unmarked), Germany, Denmark and Poland mostly in March-July (cf Br Birds 112: 26-34, 2019). In Poland, the ones in Pieniny mountains on 12 June 2017 and Tatra mountains on 4 July 2018 have been accepted as the second and third in category A for Poland (the first was shot in 1885/86). One of this year's largest **Griffon Vulture** spring flocks in the Benelux were 45 flying south-east over Geetbets, Vlaams-Brabant, Belgium, on 19 June. An **Egyptian Vulture** photographed on Scilly on St Mary's on 14 June (third for Britain and first since 1868) was photographed again a month later on 14 July as the first for Ireland at Dunfanaghy, Donegal, where it stayed for at least a week. The second **White-backed Vulture** *G. africanus* for Israel was filmed on a webcam of a vulture feeding station in the Judean desert on 23-24 June. On 19-20 June, a **Cinereous Vulture** *Aegypius monachus* colour-ringed in France was seen together with 11 Griffons over Scherpenheuvel, Vlaams-Brabant, on 19 June and photographed in the Netherlands at several sites south-east of Amsterdam, Noord-Holland, on 19-20 June, spending the night at Breukelen, Utrecht. In Poland, one was resting at Wyspy Świdzkie reserve, Vistula river, Warsaw, on 22 June. Between 21 April and 10 June, a total of up to six **Lesser Spotted Eagles** *Clanga pomarina* was photographed in the Netherlands; there were (only) 15 previous records. The seventh **Tawny Eagle** *A. rapax* for Israel stayed at Bet El on 10-13 June. Photographs show that a **Steller's Sea Eagle** *Haliaeetus pelagicus* first seen near Denali, Alaska, USA, in August 2020 was the same individual as the one in New Brunswick, Canada, on 9 July and also almost certainly the same one photographed in Texas, USA, in March.

OWLS TO FALCONS A long-term population monitoring of **Eurasian Scops Owl** *Otus scops* in a landscape with agricultural abandonment in western France showed a large increase from 68 to 523 territorial males in 1981-2019 (Ibis: <https://tinyurl.com/52dm8c8a>). In May-June, c 10 individuals were reported in Belgium, England, Germany, Ireland, Netherlands, Scotland and Poland; a male singing in a neighbourhood of Delft, Zuid-Holland, Netherlands, from 18 May to 12 June and trapped on 8 June had been ringed as a first calendar-year in Italy at a distance of 827 km on the Trentino and Lombardia border on 15 August 2020. The first confirmed breeding for Belarus concerned a pair in a nest box in Kamenets district in June. An **Omani Owl** *Strix butleri* photographed at Nehbandan, Iran, on 12 June was the first for South Khorasan province. In Scotland, a female **Snowy Owl** *Bubo scandiacus* on St Kilda, Outer Hebrides, from 23 March remained into mid-July and others were reported in Shetland at Crussa Field, Unst, on 18-19 June and Ronas Hill on 22-26 June. A flock of seven **Blue-cheeked Bee-eaters** *Merops persicus* photographed on Værøy,

Nordland, on 4 June concerned the third record for Norway. Based on significant differences in morphology and voice, **African Green Bee-eater** *M viridissimus* and **Arabian Green Bee-eater** *M cyanophrys* have been split from **Asian Green Bee-eater** *M orientalis* by Gill et al (2021; www.worldbirdnames.org). A pair of **Pied Kingfisher** *Ceryle rudis* raising three young at Kouris Dam on 26 June concerned the second breeding for Cyprus (the previous was in 1996). The first **Grey-headed Kingfisher** *Halcyon leucocephala* for Iran was photographed at Jask, Hormozgan, from 27 May to 1 June. A male **Syrian Woodpecker** *Dendrocopos syriacus* staying at Sugenheim, Bayern, from 26 December 2019 to 1 March 2020 was the second for Germany (the previous one was also in Bayern from November 2015 to March 2016). A survey of 'rock breeding' falcons in Morocco in 2019 resulted in 16 occupied colonies of **Lesser Kestrel** *Falco naumanni*, 130 territories of **Lanner Falcon** *F biarmicus* and 116 pairs of **Barbary/Peregrine Falcon** *F p peregrinoides/peregrinus* (Natuur.oriolus 87: 38-39, 2021). The first **Amur Falcon** *Falco amurensis* for Spain was photographed at Puçol, València, on 13 June. If accepted, a **Sooty Falcon** *F concolor* at Milleyha, Samandag, Hatay, on 23 July will be the second for Turkey; the first concerned two individuals at Birecik on 24 May 1973.

TYRANT-FLYCATCHERS TO SWALLOWS The **Yellow-bellied Flycatcher** *Empidonax flaviventris* at Balephuil, Tiree, Argyll, Scotland, on 15-23 September 2020 was recently accepted as the first for the WP. The first **Red-tailed Shrike** *Lanius phoenicuroides* for Italy was photographed at San Filippo del Mela, Milazzo, Sicily, on 16-17 May. A mixed pair of **Azure Tit** *Cyanistes cyanus* and **Eurasian Blue Tit** *C caeruleus* with a nest and young near Saligorsk in May-June concerned the first confirmed mixed breeding for Belarus. If accepted, a **Shorelark** *Eremophila flava* (apparently not an **American Horned Lark** *E alpestris*) at Mira, Coimbra, on 13-14 June was the first for Portugal. The fifth **Bimaculated Lark** *Melanocorypha bimaculata* for Finland was photographed at Morgonlandet, Kemiö, on 21-22 June. **Calandra Larks** *M calandra* were seen on Fair Isle, Shetland, between 8 May and 11 June (two); in Bayern, Germany, on 15-17 May; in Hessen, Germany, on 21 May; and at Björkö, Bohuslän, Sweden, on 25 May. In the 10 years since 2008, **Dupont's Lark** *Chersophilus duponti* nearly got extinct in Andalucía, southern Spain, suffering a decline of 86%, with only 10 territories found at three sites (two in Almería and one in Granada); primary causes of decline include, eg, habitat loss to wind farms, solar farms, reforestation and abandonment of extensive livestock farming. If accepted, a very worn **White-throated Swallow** *Hirundo albigularis* at Sakaka, Al-Jouf, Saudi Arabia, from 24 June to 3 July will be the first for the WP. Based on morphological and vocal differences and syntopic nesting, **Siberian House Martin** *Delichon lagopodum* has been split from Common House Martin *D urbicum* by Gill et al (2021; www.worldbirdnames.org; cf Br Birds 111: 72-96, 2021, Dutch Birding 43: 115, 2021). A pair of **Red-rumped Swallow** *Cecropis daurica* east of Tabarka in 2019-20 concerned the first breeding for Tunisia (Ornis Hung 29:

186-191, 2021). An **Asian Red-rumped Swallow** *C d daurica/japonica* at Nevlungstranda, Vestfold, on 23 May was the fifth for Norway. The first for Denmark was photographed at Grenen, Skagen, on 2 June.

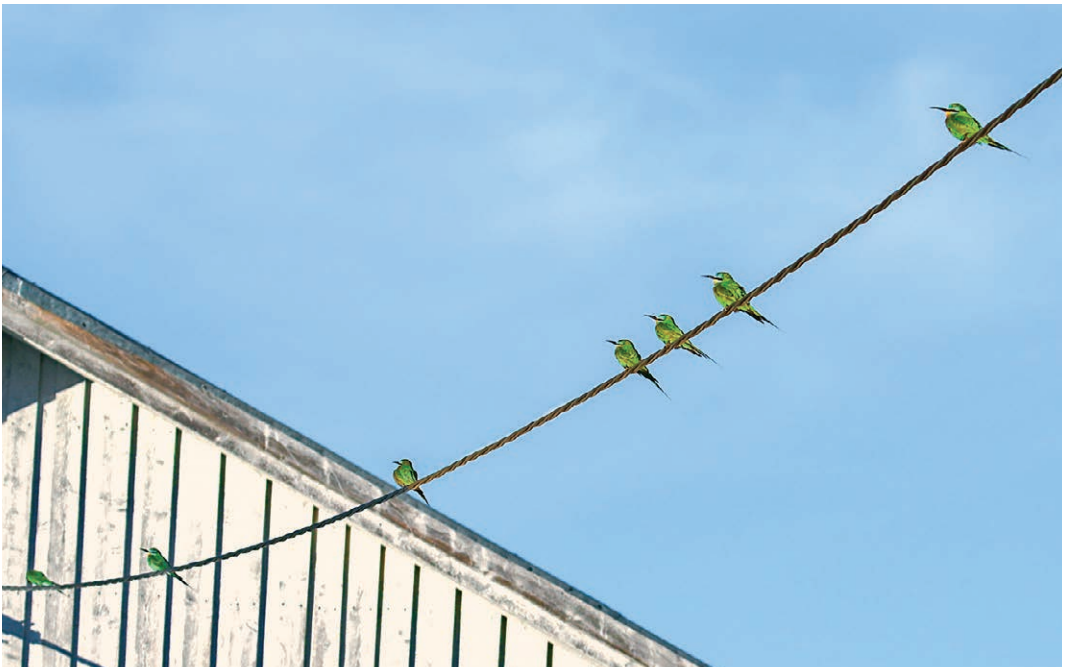
LEAF WARBLERS TO STARLINGS The ninth **Green Warbler** *Phylloscopus nitidus* for Britain was trapped on Fair Isle on 23 June. If accepted, a presumed **Kamchatka Warbler** *P examinandus* singing, sound-recorded, photographed and trapped at Kilpisjärvi, Enontekiö, Lapland, Finland, on 18 July will be the first for the WP. A singing **Sulphurbellied Warbler** *P griseolus* at Millcombe Valley, Lundy, Devon, England, on 8 June was the first for Britain and the second for the WP (the first was on Christiansø, Denmark, in May-June 2016; cf Dutch Birding 41: 175-179, 2019). The first **Eastern Bonelli's Warbler** *P orientalis* for the Faeroes was found at Eiði on 8-9 June. The first **Lesser whitethroat** sensu lato' *Sylvia althaea/curruca* for South Africa was present at Marloth Park, Mpumalanga, from 19 June. **Sardinian Warblers** *S melanocephala* were present on Helgoland, Schleswig-Holstein, on 19 May, at Sumburgh, Shetland, from 29 May to 1 June and at Schoten, Antwerpen, Belgium, on 7 July. This summer, a pair of **Blyth's Reed Warbler** *Acrocephalus dumetorum* on Utsira, Rogaland, constituted the most westerly breeding record for Norway, and a pair with eggs near Dąbrowa Białostocka, Podlaskie, the second confirmed breeding for Poland. An influx of c 300 **Rosy Starlings** *Pastor roseus* occurred in northern Spain between 28 May and 10 June; in the same period, 100s were noted in southern France and Italy. In Iran, a male and female **Somali Starling** *Onychognathus blythii* of 'unknown origin' were photographed on Qeshm, Hormozgan, on 29-30 May; there are no previous records in the WP.

THRUSHES TO ACCENTORS A singing male **White's Thrush** *Zoothera aurea* sound-recorded at Pörkenäs, Pietarsaari, on 13 June was the seventh for Finland. The second **White-throated Robin** *Irania gutturalis* for Finland was trapped at Korsören, Mustasaari, on 30 May; the first was photographed at Finnhova, Kemiö, on 15 May. Between 18 April and 15 June, 1180 territories of **Red-flanked Bluetail** *Tarsiger cyanurus* were counted in the east and north-east of Finland. An 'unseasonal' adult male was photographed near Blakeney, Norfolk, England, on 21 June. The first **Common Rock Thrush** *Monticola saxatilis* for North America was photographed at North Slope, Alaska, on 24 June. A **Blue Rock Thrush** *M solitaria* flying past De Vulkan, The Hague, Zuid-Holland, on 2 June was the third for the Netherlands. The first **Hume's Wheatear** *Oenanthe albonigra* for Georgia was videoed at Kolkheti national park on 7 June. Based on allopatric distribution, unique habitat and distinctive plumage, **Basalt Wheatear** *O warriar* has been split from Eastern Mourning Wheatear *O lugens* by Gill et al (2021; www.worldbirdnames.org). Based on genetic, morphological and vocalisation analyses, Pavia et al (2021) have elevated two **Dunnock** *Prunella modularis* subspecies to species rank: **Iberian Dunnock** *P mabbotti* from the Iberian Peninsula and French Pyrenees and **Caucasian Dunnock**

413 Elegant Tern / Sierlijke Stern *Sterna elegans*, adult, Cemlyn Bay, Anglesey, Wales, 17 July 2021
(Will Howell)

414 Blue-cheeked Bee-eaters / Groene Bijeneters *Merops persicus*, Værøy, Nordland, Norway, 4 June 2021
(John Alsvik)

415 White-throated Swallow / Witkeelzwaluw *Hirundo albicularis*, Sakaka, Al-Jouf, Saudi Arabia, 24 June 2021 (Nader Fahd) **416** Sulphur-bellied Warbler / Steenboszanger *Phylloscopus griseolus*, Millcombe valley, Lundy, Devon, England, 8 June 2021 (Ashley Howe) **417** Presumed Kamchatka Leaf Warbler / vermoedelijke Kamtsjatkaboszanger *Phylloscopus examinandus*, Kilpisjärvi, Enontekiö, Lapland, Finland, 18 July 2021 (Petteri Lehtikoinen)

418 Hume's Wheatear / Humes Tapuit *Oenanthe albonigra*, Kolkheti national park, Georgia, 7 June 2021 (*Mohamed Shah*) **419** White-throated Robin / Perzische Roodborst *Irania gutturalis*, first-summer male, Korsören, Mustasaari, Finland, 30 May 2021 (*Pekka Peura*) **420** Red-winged Blackbird / Epauletspreeuw *Agelaius phoeniceus*, first-summer male, Annagh Marsh reserve, Mayo, Ireland, 21 June 2021 (*Dave Suddaby*)

421 Red-tailed Shrike / Turkestaanse Klauwier *Lanius phoenicuroides*, adult male, San Filippo del Mela, Milazzo, Sicily, Italy, 16 May 2021 (Pierluigi Vinci)

422 Trumpeter Finch / Woestijnvink *Bucanetes githagineus*, Jurmo, Korppoo, Finland, 3 June 2021 (Mika Bruun)

423 Black-and-white Warbler / Bonte Zanger *Mniotilta varia*, male, Syðra-Lágafell, Vesturland, Iceland, 11 June 2021 (Yann Kolbeinsson)

424 Baltimore Oriole / Baltimoretroepiaal *Icterus galbula*, first-summer male, Talaván, Extremadura, Spain, 3 June 2021 (Diego Cerro)

425 Great Spotted Cuckoo / Kuifkoekoek *Clamator glandarius*, juvenile, Ponta dos Rosais, São Jorge, Azores, 21 July 2021 (Olivier Coucelos)

426 Black-faced Bunting / Maskergors *Emberiza spodocephala*, male, Hel, Pomerania, Poland, 29 May 2021 (Michał Baran)

P. obscura from north-eastern Turkey and northern Iran (Bull Br Ornithol Club 141: 199-210, 2021).

FINCHES TO AMERICAN WARBLERS In Georgia, a flock of at least 20 **Pale Rockfinches** *Carpospiza brachydactyla* was found at Teleti, Kvemo, on 8 June; also, a large influx was reported in Turkey in June. Four **Trumpeter Finches** *Bucanetes githagineus* in France this spring were at Saintes-Maries-de-la-Mer, Bouches-du-Rhône, on 3 May; Beaumont-du-Ventoux, Vaucluse, on 27 May; Cornillon-en-Trièves, Isère, on 3 June; and Labenne, Landes, on 9 June. If accepted, one reported at Sörve, Saaremaa, on 31 May will be the second for Estonia. The fifth for Finland stayed at Jurmo, Korppoo, on 2-3 June. The third **White-winged Crossbill** *Loxia leucoptera leucoptera* for Iceland was a male photographed on Surtsey on 13 July. A **White-throated Sparrow** *Zonotrichia albicollis* was seen on a vessel, 'Vos Faithful', c 200 km east of Peterhead, Aberdeenshire, Scotland, on 28 May. In Norway, one remained aboard the 'Edda Flora', first at the Johan Sverdrup oil-field 140 km west of Stavanger and then sailing across the North Sea past Utsira to Peterhead on 4-8 June. A **Dark-eyed Junco** *Junco hyemalis* was reported in Lothian, Scotland, on 31 May. If accepted, one seen at Esbjerg, Syddanmark, on 16 June may be the second for Denmark. The first **Black-faced Bunting** *Emberiza spodocephala* for Poland was photographed at Hel, Pomerania, on 29 May. The first **Baltimore Oriole** *Icterus galbula* for Spain was discovered at Talaván, Extremadura, on 3 June. If accepted, a **Red-winged Blackbird** *Agelaius phoeniceus* photographed at Castleconnor, Sligo, on 11 June and then re-found at Annagh Marsh reserve,

Mayo, on 21 June will be the first for Ireland and the second for the WP (the first was on North Ronaldsay, Orkney, in April-May 2017; there are also still quite a few listed as 'of unknown origin' or escape; cf Br Birds 112: 211-216, 2019). The fourth **Black-and-white Warbler** *Mniotilta varia* for Iceland was singing at Syðra-Lágafell, Vesturland, from 11 June to at least 12 July.

For a number of reports Birdwatch, British Birds, Global Rare Bird Alert Facebook, Sovon-nieuws, www.birdguides.com, www.clanga.com, www.dutchavifauna.nl, www.go-south.org, www.magornitho.org, www.rarebirdalder.co.uk, www.tarsiger.com, www.waarneming.nl and many others were consulted. We wish to thank Ana Abad Franch, Ross Ahmed, Omar Al Shaheen, AbdulRahman Al-Sirhan, John Alsvik, Dániel Balla, Michał Baran, Jonas Baudson, Will Bowell, Paul Bradbeer, Mika Bruun, Graham Catley, Diego Cerro, José Luis Copete, Catarina Correia-Fagundes, Magnus Corell, Andrea Corso, Olivier Coucelos, Tony Davison, Luca Demartini, Jochen Dierschke, Philippe Dubois, Nils van Duivendijk, Jon Dunn, Enno Ebels, Derk Ehlert, Nader Fahd, Guðmundur Falk, Raymond Galea, Martin Gottschling, John Graham, Raúl Granados, Ricard Gutiérrez, Øystein Hauge, Tim Hesselballe Hansen, Ashley Howe, Harry Hussey, Tine Jensen, Josh Jones, Zbigniew Kajzer, Abolghasem Khaleghizadeh, Leander Khil, Terje Kolaas, Yann Kolbeinsson, Christopher König, Richard Kvetko, Jan van der Laan, Petteri Lehikoinen, André van Loon, Giovanni Lucchi, Tone Malm, Lionel Maumary, Milos Mitkic, Geir Mobakken, Killian Mullaney, Stein Nilsen, Yoav Perlman, Pekka Peura, René Pop, Nikos Probonas, Pedro Ramalho, Philipp Rauscher, Colin Richardson, Magnus Robb, Mohamed Shah, Jiri Sirek, Andrej Sovinc, Rasmus Strack, Dave Suddaby, Ehsan Talebi, André Vieira, Sam Viles, Pierluigi Vinci, Fred Visscher, Roland van der Vliet, Peter de Vries and Hans-Peter Will for their help in compiling this review.

Lukasz Ławicki, Pionierów 1/1, 74-100 Gryfino, Poland (izuz@interia.pl)
 Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands
 (arnoud.b.vandenberg@gmail.com)

Recente meldingen

Dit overzicht van recente meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland beslaat voornamelijk de periode **mei-juni 2021**. De vermelde gevallen zijn deels niet geverifieerd en het overzicht is niet volledig.

GANZEN TOT EENDEN Het aantal pleisterende **Witbuikrotganzen** *Branta hrota* nam langzaam af, met nog meldingen in 34 uurhokken, met name in het Waddengebied. Het hoogste aantal betrof vier op 17 mei op Terschelling, Friesland. Er werden vijf trekkers langs telposten gezien. **Zwarte Rotgans** *B nigricans* toonde wat verspreiding betreft hetzelfde beeld. Op meerdere plekken op Texel, Noord-Holland, en op Ameland, Friesland, werden er twee gezien. Op 20 mei trok een exemplaar langs telpost Camperduin, Noord-Holland. Bewezen escapes niet meegeteld, werden **Roodhalsganzen** *B ruficollis* op c 15 locaties gezien. De grootste groep, acht exemplaren, liep op Ameland. Op 8 mei vloog er één langs telpost De Pijp bij Elst, Gelderland. Een ongeringde **Ross' Gans** *Anser rossii* werd op 15 juni waargenomen in het Volkerakmeer, Zuid-Holland. Op 30 mei werd een trekker gezien langs telpost Lauwersmeer Kustweg, Groningen. Onbekend is of deze geringd was of niet. Op 6 mei vloog een mannetje **Ijseend** *Clangula hyemalis* in zomerkleed langs Terschelling en vermoedelijk hetzelfde paartje dat op

7 juni voor de kust van Egmond aan Zee, Noord-Holland, zwom, passeerde op 9 juni telpost Camperduin. Waarnemingen van pleisterende vogels waren, zoals gewoonlijk, schaars in deze periode. Een baltsend paartje werd de hele periode gezien nabij Lienden, Gelderland, maar een eventuele broedpoging kon niet worden bevestigd. Ditzelfde gold voor het paartje dat beide maanden vertoefde op de Marker Wadden, Flevoland. Een eenzaam vrouwtje bracht deze periode door rond de Krammersluizen in Zeeland. Van 7 mei tot 7 juni was een ongeringd mannetje **Kokardezaagbek** *Lophodytes cucullatus* aanwezig in de Zouweboezem bij Ameide, Utrecht. Hij werd hier vorig jaar op 20 maart voor het eerst gemeld, waarna mogelijk hetzelfde mannetje werd gezien van 16 tot 31 januari bij Lopik, Utrecht, en van 12 tot 17 februari bij Groot-Ammers, Zuid-Holland. Beide plekken zijn nog geen 10 km verwijderd van Ameide en er zijn geen overlappende data. Het mannetje **Ringsnaveleend** *Aythya collaris* in Groningen werd voor het laatst gemeld op 2 mei op één van zijn populaire plasjes in Appingedam. Verder werd op 5 mei een mannetje gefotografeerd in het Twiske bij Oostzaan, Noord-Holland. Op 7 mei werd een mannetje **Kleine Topper** *A affinis* waargenomen bij Tiengemeten, Zuid-Holland. Mogelijk betrof dit hetzelfde mannetje dat in april aanwezig was bij Zuidland,

427 Mogelijke Steltstrandloper / possible Stilt Sandpiper *Calidris himantopus*, tweede-kalenderjaar, met Kemphaan / Ruff *C pugnax*, Twisk, Noord-Holland, 27 juni 2021 (Edial Dekker)

Recente meldingen

428 Blonde Ruitersandpiper / Buff-breasted Sandpiper *Calidris subruficollis*, Broekhuizenwors, Limburg, 12 mei 2021 (*David Spelt*) **429** Rosse Franjepoot / Red Phalarope *Phalaropus fulicarius*, adult-zomer vrouwtje, Waddenzee, Bantpolder, Friesland, 13 mei 2021 (*Martijn Bot*) **430** Jufferkraanvogel / Demoiselle Crane *Grus virgo*, adult, Voorst, Gelderland, 5 mei 2021 (*Dirk Vogt*)

431 Dwergooruil / Eurasian Scops Owl *Otus scops*, Delft, Zuid-Holland, 27 mei 2021 (Eduard Sangster)

432 Huisgierzwaluw / Little Swift *Apus affinis*, Westkapelle, Zeeland, 18 mei 2021 (Garry Bakker)

Zuid-Holland, op hemelsbreed c 10 km afstand. Het terugkerende vrouwtje in het Nijkerkernauw, Gelderland, werd voor het laatst gemeld op 8 mei. Het mannetje **Siberische Taling** *Sibirionetta formosa* was nog tot minstens 7 mei aanwezig in de Groene Jonker bij Zevenhoven, Zuid-Holland. Een melding kwam door op 11 mei van een onvolwassen mannetje in het Zwarte Water bij Hasselt, Overijssel. Met de huidige omgekeerde bewijslast zal dit geval waarschijnlijk niet in aanmerking komen voor aanvaarding. Deze periode bevatte vier **Amerikaanse Wintertalingen** *Anas carolinensis*: één was nog aanwezig tot 4 mei in de Brabantse Biesbosch, Noord-Brabant; één op 1 en 2 mei in de Beningerwaard bij Zuidland; één van 5 tot 7 mei in het Jaap Deensgat in het Lauwersmeer, Groningen; en één van 6 tot 8 mei bij Leiderdorp, Zuid-Holland.

GIERZWALUWEN TOT AALSCHOLVERS **Alpengierzwaluwen** *Tachymarptis melba* werden op 9 mei op maar liefst drie plaatsen gezien: om 08:30 in zuidelijke richting over telpost Berkheide bij Wassenaar, Zuid-Holland; om 11:30 in noordoostelijke richting over de Prunje-polder bij Kerkwerpe, Zeeland; en om 12:15 langs de Rijn bij Wageningen, Gelderland. Daarnaast waren er meldingen op 29 mei over Utrecht, Utrecht, en op 19 juni over de Beekse Bergen bij Hilvarenbeek, Noord-Brabant. De lang gehoopte twitchbare **Huisgierzwaluw** *Apus affinis* werd eindelijk een feit. In de ochtend van 18 mei foerageerde een exemplaar tussen Gierzwaluwen

A apus langs de dijk bij Westkapelle, Zeeland. Hij leek aan het begin van de middag te zijn verdwenen, tot teleurstelling van te laat gearriveerde vogelaars. Er kwam echter onverwacht een herkansing, toen de vogel 's avonds weer op dezelfde plek opdook en tot laat in de avond werd gezien. Het is het vierde geval en alweer het tweede in ruim een half jaar. De Weerribben, Overijssel, was 'the place to be' om **Kleine Waterhoenders** *Zapornia parva* te horen. Op zeker twee plekken langs de Wetering-West werden er tussen 9 mei en 19 juni maximaal vijf en drie gehoord. Daarnaast zong tussen 2 en 9 mei een exemplaar in de Rijnstrangen bij Zevenaar, Gelderland, en op exacte dezelfde dagen in de Ooijpolder, Gelderland, en verbleef minimaal één zingend vrouwtje in de Onnerpolder bij Onnen, Groningen. Roepende **Kleinste Waterhoenders** *Z pusilla* werden waargenomen van 9 mei tot 7 juni langs de Wetering-West in de Weerribben, en op 28 en 29 mei noordelijker in de Weerribben; op 18 en 20 mei bij Eastermar, Friesland; op 19 mei (twee vrouwtjes) in het Dannemeer, Groningen en bij Woudbloem, Groningen; op 23 mei bij De Leien, Friesland; op 24 mei bij Breukeleveen, Noord-Holland; van 4 tot 12 juni in de Reeuwijkse Plassen, Zuid-Holland; en op 10 juni in het Zuidlaardermeergebied, Groningen. Een roepend, overvliegend exemplaar werd in de vroege uren van 29 juni opgenomen op de nachtelijke geluidsopname-site Mortel in Mook, Limburg. Een ongeringde **Jufferkraanvogel** *Grus virgo* werd waargenomen van 2 tot 6 mei bij Voorst, Gelderland. Mogelijk dezelfde

433 Schreeuwarend / Lesser Spotted Eagle *Clanga pomarina*, tweede-kalenderjaar, Finsterwolde, Groningen, 4 juni 2021 (*Koos Dijksterhuis*) **434** Dwergaalscholver / Pygmy Cormorant *Microcarbo pygmaeus*, Enschede, Overijssel, 24 juni 2021 (*Thijs Glastra*) **435** Kleine Topper / Lesser Scaup *Aythya affinis*, vrouwtje, Nijkerkernauw, Nijkerk, Gelderland, 26 maart 2021 (*Jorrit Vlot*) **436** Witvleugelstern / White-winged Tern *Chlidonias leucopterus*, adult-zomer, Zuidlaardermeer, Groningen, 23 May 2021 (*Rob Halff*)

werd op 3 april gefotografeerd bij Hattem, Gelderland. Er is slechts één aanvaard geval; van een overtrekkende eerstejaars op 9 oktober 2010 over telpost DeVulkaan bij Den Haag, Zuid-Holland; het aantal bewezen escapes loopt in de 10-tallen. De enige waarneming van **Ijsduiker** *Gavia immer* kwam van een trekker in zomerkleed op 8 mei langs telpost Bloemendaal aan Zee, Noord-Holland. In vergelijking met de vorige periode was het een fractie van 21 **Noordse Stormvogels** *Fulmarus glacialis* die langs de telposten vloog. Ook werden er exemplaren gezien tijdens surveys op de Noordzee boven de Waddeneilanden. Begin en eind mei vlogen er in totaal zeven **Noordse Pijlstormvogels** *Puffinus puffinus* langs de telposten Camperduin, Bloemendaal aan Zee en De Marlijn, Schiermonnikoog, Friesland. **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra* werden op veel plekken gezien, namelijk in 224 uurhokken. Op diverse plekken ging het om maximaal vier exemplaren. Het was een uitzonderlijk

goed voorjaar voor **Ralreiger** *Ardeola ralloides* met meldingen van maar liefst 11 plekken. De eerste werd gefotografeerd op 24 mei in De Deel bij Aldeboarn (Oldeboorn), Friesland. De volgende werd waargenomen van 26 tot 28 mei bij Bussum, Noord-Holland. In juni volgde de rest: op 4 juni bij Wervershoof, Noord-Holland; van 5 tot 7 juni op verschillende locaties op Texel; op 5 juni bij de Zevenhuizerplas, Zuid-Holland; van 6 tot 13 en op 29 juni in de Brabantse Biesbosch; op 7 juni bij Veendam, Groningen; op 9 juni in de Oostvaardersplassen, Flevoland; op 16 juni in de Ooijpolder; op 17 juni in de Kroonspolders op Vlieland, Friesland; en op 29 juni bij Markenbinnen, Noord-Holland. **Koereigers** *Bubulcus ibis* waren present in 102 uurhokken, iets meer dan in de vorige periode, met de grootste groepen van acht bij Steenwijk, Overijssel, en 11 in de Sliedrechtse Biesbosch, Zuid-Holland, en de Brabantse Biesbosch. Solitaire **Zwarte Ibsen** *Plegadis falcinellus* werden in 15

uurhokken gemeld (tegen één in de vorige periode), alhoewel hier waarschijnlijk enkele dubbel tellingen bij zaten. Van 23 tot 25 juni werd een **Dwergaalscholver** *Microcarbo pygmaeus* gezien en veelvuldig getwicht bij Enschede, Overijssel. Dezelfde vogel werd begin juli gezien langs de Lek bij Everdingen, Utrecht. Indien aavaard betreft dit het achtste geval.

STELTLOPERS Met vier **Grielen** *Burhinus oedicnemus* was het een goede periode voor deze soort: op 4 mei bij Maashorst, Noord-Brabant; van 20 tot 23 mei bij Oldemarkt, Overijssel; op 2 juni bij Kortgene, Zeeland; en op 14 juni 's avonds roepend over de binnenstad van Vlissingen, Zeeland, en daarna mogelijk ook gehoord boven Oost-Souburg, Zeeland. **Steltkluten** *Himantopus himantopus* waren met 525 exemplaren in 151 uurhokken nog talrijker dan in de vorige periode. De grootste groepen bevonden zich in de Groene Jonker (maximaal 26); op de Marker Wadden (24); in het Lauwersmeergebied, Friesland (24); en in het Hunzedal bij Osbroeken, Drenthe (16). Op meer dan 10 locaties zijn nesten vastgesteld. Op telposten werden 15 **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* geteld, waarvan het overgrote deel langs telpost Eemshaven, Groningen. In totaal waren er waarnemingen in 30 uurhokken. Aan de grond werden 'Morinellen' vooral gezien op bekende plekken als Texel, de noordelijke Friese en Groningse polders en enkele Zeeuwse polders. Het maximale aantal betrof maar liefst 46 op 15 mei in de Emmapolder, Groningen. Noemenswaardig was een late melding van een 's nachts roepende vogel op 3 juni over Laren, Noord-Holland. Buiten de Top-of-Holland werden **Breedbekstrandlopers** *Calidris falcinellus* waargenomen op 6 mei in de Nieuwe Driemanspolder bij Zoetermeer, Zuid-Holland, en op 18 mei in de Yerseke Moer bij Yerseke, Zeeland. Op 27 juni werd een mogelijke **Steltstrandloper** *C. himantopus* gevonden in de waterberging bij Twisk, Noord-Holland. Er ontstond discussie over de determinatie, aangezien een aantal kenmerken niet paste binnen de bekende variatie. De vogel bleef tot ver in juli. Op 4 en 5 mei verbleef een **Blonde Ruiter** *C. subruficollis* in de Anjumer- en Lioesenserpolder bij Anjum, Friesland. Ook werd er eentje waargenomen van 8 tot 13 mei in de Broekhuizenvorst bij Ooijen, Limburg. Dit betreft het eerste geval voor deze provincie. Tevens kwam er melding van Engelsmanplaat, Friesland, op 15 mei. Op zes locaties werd een **Gestreepte Strandloper** *C. melanotos* waargenomen en op de Bochtjesplaat in het Lauwersmeergebied, Friesland, zelfs twee. **Rosse Franjepoten** *Phalaropus fulicarius* werden op drie plekken gezien in mei, waaronder een populair, fraai, adult vrouwtje in zomerkleed buitendijks bij de Bantpolder, Friesland, van 13 tot 21 mei. De andere twee bevonden zich in de Grevelingen, Zuid-Holland, op 13 mei en in de Zwanewaterduinen op Ameland op 28 mei. Bovendien was er nog een claim op 12 juni op het wad bij Ferwert (Ferwerd), Friesland. Op vier plekken werden **Terekruiters** *Xenus cinereus* waargenomen, alle in het noorden: op 21 mei in de Breebaartpolder bij Termunten, Groningen; op 22 en 23 mei buitendijks bij Lauwersmeer Kustweg; op 23 mei op 't Schoor bij Ternaard, Friesland; en er was een melding

op 29 mei bij Wieringen, Noord-Holland. Alleen de reeds aanwezige **Poelruiters** *Tringa stagnatilis* werden waargenomen, tot 3 mei bij Elst en tot 7 mei in de Ezumakeeg, Friesland. Er werden drie **Poelsnippen** *Gallinago media* gemeld: één op 6 mei bij Zuiddorpe, Zeeland; een stilgehouden, baltsend exemplaar rond 15 mei in Noord-Brabant; en één op 27 mei bij Wognum, Noord-Holland. Op 29 mei was er kort een **Steppevorkstaartplevier** *Glaucolonia nordmanni* aanwezig in de Woudse Polder bij 't Woudt, Zuid-Holland. Het betreft de vierde waarneming in mei. Op 28 mei trok een **Vorkstaartplevier** *G. pratincola* over telpost Beskens, Zeeland. Dit was de tweede waarneming op deze telpost, na die van 9 mei 1998. Daarnaast kwam er een melding op 18 juni van een niet nader gedetermineerde **vorkstaartplevier** *G. maldivarum/nordmanni/pratincola* op de Marker Wadden.

ALKEN TOT STERNS De long-stayer tweede-kalenderjaar **Zwarte Zeekoet** *Cephus grylle* langs de oostkust van Texel bleef aanwezig tot zeker 24 mei. Op telposten werden twee **Kleinste Stercorarius** *longicaudus*, 74 **Kleine** *S. parasiticus*, één **Middelste** *S. pomarinus* en negen **Grote Jagers** *S. skua* geteld. Op 17 mei vloog een adulte Kleinste over Wijk bij Duurstede, Utrecht. Beide tweede-kalenderjaar **Ross' Meeuwen** *Rhodostethia rosea* uit de vorige periode haalden het net tot in deze. De vogel van IJmuiden, Noord-Holland, werd nog gezien op 1 en 2 mei. De vogel van Scheveningen, Zuid-Holland, werd daar in de ochtend van 2 mei voor het laatst gezien. Diezelfde middag dook hij nog even op in de Putten bij Camperduin om daarna voorgoed te verdwijnen. Het aantal broedparen **Pontische Meeuw** *Larus cachinnans* in de kolonies bij Lelystad, Flevoland, en op De Kreupel in het IJsselmeer, Noord-Holland is, inclusief gemengde broedparen met Zilvermeeuw *L. argentatus* en onbekende hybriden, inmiddels opgelopen tot bijna 100. Tweede-kalenderjaar **Kleine Burgemeesters** *L. glaucooides* werden nog waargenomen tot 5 mei bij Almere, Flevoland, en op 13 mei langs telpost Parnassia bij Bloemendaal aan Zee, en kort daarna langs telpost IJmuiden aan Zee. De vierde-kalenderjaar **Grote Burgemeester** *L. hyperboreus* van de Binnenhaven van Vlissingen werd tot 30 mei gemeld, ook in de ruime omgeving, getuige de waarnemingen op 9 mei op telpost Breskens, en op 30 mei bij Westkapelle. Op 1 mei vloog een tweede-kalenderjaar over de noordpunt van Texel en op 17 mei eveneens een tweede-kalenderjaar langs telpost Camperduin. Naast vijf **Lachsterns** *Gelochelidon nilotica* op telposten kwamen nog tot 4 juni waarnemingen van trekkers elders. Op 28 juni verschenen alweer drie adulte in de Workumerwaard bij Workum, Friesland. **Reuzensterms** *Hydroprogne caspia* werden waargenomen in 53 uurhokken, met in totaal 93 vogels. De grootste groep (10) stond eind juni in de Workumerwaard. Op telposten werden er acht gezien. **Witwangsterms** *Chlidonias hybrida* zullen ongetwijfeld weer in groten getale zijn gaan broeden in het Zuidlaardermeergebied, geleet op de maximaal 70 die op 24 mei werden gezien. Ook van veel andere plekken, met name in een zone van zuidwest naar noordoost over ons land, kwamen waarnemingen. Op telposten werden er 11 geteld. Minimaal één paar **Witvleugelsterms** *C. leu-*

copterus nestelde in het Zuidlaardermeergebied, terwijl een ander paar ook enige tijd rondhing. Over broedsucces is (nog) niets bekend. In de Zouweboezem bij Ameide nestelde ook een paar, met op 11 juni in ieder geval drie eieren en beide vogels nog aanwezig. Verder waren er waarnemingen uit 25 uurhokken, met onder andere meerdere in de Weerribben (vijf); bij Eastermar (vier); en in het Bargerveen bij Klazienaveen, Drenthe (vier). Op telposten werden er zes geteld. **Dougalls Sterns** *Sterna dougallii* worden de laatste jaren steeds vaker gezien en ook deze periode waren er meerdere. Zeker drie verschillende werden waargenomen tussen 6 en 14 juni in de Putten bij Camperduin. Op Texel werden exemplaren gezien op 5 mei in Ottersaat en op 7 juni in Nieuw Buitenheim. Verder stond er één op het strand bij de Zuidpier van Ijmuiden op 9, 11 en 12 juni.

ROOFVOGELS TOT VALKEN Deze periode werden twee **Grijze Wouwen** *Elanus caeruleus* waargenomen. Van 6 tot 8 mei liet een exemplaar zich fraai bekijken in Diependal, Drenthe, en op 23 mei werd er één gezien bij Achmaal, Noord-Brabant. Samen met een exemplaar in juli komt het jaartotaal al op zeven waarmee dit jaar, na het fenomenale jaar 2020, het laatste zal zijn waarin waarnemingen van deze soort door de CDNA worden beoordeeld. Deze periode waren twee onvolwassen, gezenderde **Lammergieren** *Gypaetus barbatus* uit herintroductie-projecten aanwezig. Op 1 mei vloog 'Eglazine' over de Kampina bij Bostel, Noord-Brabant, naar noord en werd vervolgens op diverse plekken gezien. Eglazine werd in juni 2020 losgelaten in de Grands Causses, Frankrijk. Van 2 tot 5 mei verbleef ze op de Oldebroeksche Heide bij 't Harde, Gelderland; en van 5 tot 9 mei rond de Lemelerberg bij Lemele, Gelderland. Hierna zette ze op 9 mei koers naar het noorden en verscheen tot 12 mei op verschillende plaatsen in Friesland (Ferwert, Zwarte Haan, Fochteloërveen), Groningen (Haren) en Drenthe (Bunne, Onlanden, Veenhuizen), om op 12 mei weer terug te keren op de Lemelerberg, tot 20 mei. Daarna waren er enige tijd geen veldwaarnemingen tot ze op 1 juni weer werd waargenomen op het Aekingerzand bij Appelscha, Friesland, en boven Holtinge, Drenthe. Van 4 tot 7 juni zat ze opnieuw op de Lemelerberg, en vervolgens vanaf 10 juni in een enorm gebied op de zuidelijke Veluwe, Gelderland, onder andere het Deelensche Veld en Planken Wambuis. De andere introductievogel, 'Angèle', kende een veel kortere verblijfsduur met bovenal een fatale afloop. Ze was in 2020 geboren in de Liberec Zoo in Tsjechië en op 17 juni 2020 losgelaten in de Baronnie, Rhône-Alpes, Frankrijk. Op 23 mei overnachtte ze bij Dreischor, Zeeland, en op 24 mei bij Ouddorp, Zuid-Holland, om in de ochtend van 25 mei een flink stuk noordwaarts te vliegen, onderweg nog waargenomen boven Oegstgeest, Zuid-Holland, naar het Robbenoordbos bij Wieringerwerf, Noord-Holland. De Wieringermeer heeft een hoge dichtheid aan windmolens en daarom werd de producent van het park nabij de overnachtingsplek verzocht om de molens de volgende dag, 26 mei, stil te zetten. Hier werd gehoor aan gegeven maar tragisch genoeg vloog Angèle zich in het volgende windpark dood tegen een draaiende windmolen. Hier-

mee is ze de eerste Lammergier die slachtoffer werd van een windmolen. Opmerkelijk is voorts de melding van een adult overvliegend naar west over de Dollard, Groningen, op 6 mei. Er zijn geen vervolgwarnemingen. Na enkele claims werd de eerste **Slangenarend** *Circaetus gallicus* van het jaar op 23 mei gefotografeerd bij Vught, Noord-Brabant. Op 29 mei werd de volgende gezien boven het Fochteloërveen. In juni volgden waarnemingen op het Dwingelderveld, Drenthe, over Schagen, Noord-Holland, en op de Strabrechtse Heide, Noord-Brabant, waar vanaf 29 juni zelfs twee exemplaren verbleven. Het betrof telkens jonge vogels. Enkele warme voorjaarsdagen waren goed voor een groot aantal **Vale Gieren** *Gyps fulvus*, met waarnemingen in maar liefst 58 uurhokken. De eerste betrof een solitaire vogel op 9 mei over Handel, Noord-Brabant, gevolgd door een individu op 13 mei over Weesp, Noord-Holland. Het echte geweld begon echter pas half juni, toen op 15 juni de eerste groep in Noord-Brabant het land binnenkwam. Deze bestond uit 12 exemplaren en werd de volgende dag nog veelvuldig gezien doordat de slaapplek bekend was. Daarnaast vloog er die dag een groep van zes over het Dwingelderveld. Op 18 juni vloog de grootste groep van 20 over Maastricht, Limburg. Het is niet zeker hoeveel verschillende groepen er vlogen op 18 juni maar de volgende aantallen, naast de groep van Maastricht, kwamen door: acht over Wiesel, Gelderland; 15 over Rotterdam en Capelle aan de IJssel, Zuid-Holland, waarbij deze groep zich waarschijnlijk splitste en resulteerde in veel waarnemingen (ook de volgende dagen) in vooral Utrecht en Gelderland met wisselende aantallen; en 15 over Uden, Noord-Brabant. Op 19 juni vlogen er 11 door Overijssel (onder andere langs telpost Oelemars bij Losser) en zeven door Limburg. De dag erna was Noord-Brabant een hotspot met twee verschillende groepen (zeven en 12); ook was een groep van vier ter plaatse bij Spaubeek, Limburg. Ten slotte vloog een exemplaar op 23 juni over Zetten, Gelderland, en Wageningen. Op 18 juni werd een tweede-kalenderjaar **Monnikgier** *Aegypius monachus* gefotografeerd boven Lexmond, Utrecht. Een dag later, op 19 juni, vloog deze over Abcoude en Nigtevecht, Utrecht, en even later ook over het zuidoosten van Amsterdam, Noord-Holland. Aan het eind van de middag werd hij uiteindelijk aan de grond gevonden vlakbij Breukelen, Utrecht, waar hij bleef zitten tot de volgende morgen en door veel vogelaars kon worden bekeken. Aan het eind van de ochtend steeg hij op en werd hij voor het laatst gezien boven het Eemmeer, Utrecht. De vogel droeg een witte ring met zwarte inscriptie. Het bleek te gaan om 'Garrigues', een jong van 'wild-born' ouders dat in 2020 uit het ei kroop in de Baronnie, Frankrijk. De vogel werd eind juni weer in de Baronnie gezien. Indien aanvaard is dit het vijfde geval. Er werden maximaal zes **Schreeuwarenden** *Clanga pomarina* gezien maar het is nog onduidelijk om hoeveel exemplaren het precies ging. Op 1 juni vloog er één over Griendtsveen, Noord-Brabant, en Leende, Noord-Brabant, en de dag erna over Soerendonk, Noord-Brabant. Op 3 juni werd een exemplaar gezien vanaf telpost Uiterwaarden Tichelgaten bij Windesheim, Overijssel. Later die dag is deze boven Zwolle, Overijssel, gezien.

437 Grijze Wouw / Black-winged Kite *Elanus caeruleus*, Diependal, Drenthe, 8 mei 2021 (*Thijs Glastra*)
438 Monniksgier / Cinereous Vulture *Aegypius monachus*, tweede-kalenderjaar, met Buizerd / Common Buzzard *Buteo buteo*, Breukelen, Utrecht, 20 juni 2021 (*Martin van der Schalk*) 439 Lammergier / Bearded Vulture *Gypaetus barbatus*, tweede-kalenderjaar, Lemelerberg, Overijssel, 9 mei 2021 (*Frits Hoogeveen*)

Recente meldingen

Vervolgens was er een waarneming op 4 juni bij Finsterwolde, Groningen, en op 10 juni werd een geringde (metalen ring en kleuring) gefotografeerd boven Arcen, Limburg. Op 1 mei werd een **Dwergarend** *Aquila pennata* gemeld bij vliegveld Deelen, Gelderland. Een lichte vorm trok op 9 mei zowel over telpost Loozerheide bij Weert, Limburg, als over telpost De Pijp. Op 20 juni werd een donkere vorm boven Luttenburg, Overijssel, opgemerkt. De derde-kalenderjaar **Steenarend** *A chrysaetos* die in februari werd ontdekt, verbleef de gehele periode 'verstopt' op de Veluwe maar werd met enige regelmaat toch door waarnemers gezien. Bijna alle waarnemingen werden gedaan in de driehoek Ede-Hoenderloo-Arnhem, Gelderland. **Steppiekendieven** *Circus macrourus* waren met waarnemingen in 14 uurhokken (tegen 38 in de vorige periode) vrij dun gezaaid. Mogelijk twee roepende **Dwerguilen** *Glaucidium passerinum* werden gehoord nabij Beekbergen, Gelderland, in april. In mei werd nog maar één exemplaar sporadisch waargenomen, voor het laatst op 29 mei. Van 8 tot 17 juni werd waarschijnlijk een exemplaar gehoord op een camping bij Oostkapelle, Zeeland. Het is de vraag of andere soorten afdoende zijn uitgesloten voor aanvaarding door de CDNA. Een geringde **Dwergooruil** *Otus scops* verbleef langdurig in Delft, Zuid-Holland, en werd massaal bezocht. Op 23 mei werd de eerste geluidsopname gemaakt maar volgens omwonenden was hij al op 18 mei aanwezig. Op 8 juni werd hij gevangen in een mistnet

440 Kortteenleeuwerik / Greater Short-toed Lark
Calandrella brachydactyla, Ameland, Friesland,
6 mei 2021 (Martijn Bot)

om zijn herkomst te kunnen achterhalen. Het bleek te gaan om een tweedejaars die op 15 augustus 2020 op de grens van Trentino en Lombardije, Italië, was geringd (op 827 km van Delft). De laatste waarneming was op 13 juni en indien aanvaard is dit het 13e geval. Met name in het zuidoosten werden **Hoppen** *Upupa epops* waargenomen, waarbij het lange verblijf van 9 mei tot 24 juni van twee in het gebied de Plateaux, ten zuiden van Valkenswaard, Noord-Brabant, intrigerend is, ook omdat ze regelmatig zongen. **Bijeneters** *Merops apiaster* werden opgemerkt in 106 uurhokken, met in totaal 294 exemplaren. De grootste groepen werden op 21 mei gezien; 20 over Zelhem, Gelderland, en 22 bij Nieuw-Millingen, Gelderland. Er was geen influx van **Roodpootvalk** *Falco vespertinus* dit voorjaar maar er waren niettemin waarnemingen uit 40 uurhokken, allemaal van solitaire vogels. Alleen het tweede-kalenderjaar vrouwtje van het Bargerveen bleef langdurig, van 2 tot 13 mei.

KLAUWIEREN TOT GRASZANGERS Op 14 mei werd een **Kleine Klapekster** *Lanius minor* gevonden langs het Trekvogelpad bij de Lepelaarplassen, Flevoland. 's Avonds schoof hij op richting bedrijventerrein De Vaart bij Almere. **Roodkopklauwieren** *L senator* bleven onder de grote rivieren met waarnemingen van 2 tot 7 mei in de Groote Peel ten noorden van Ospel, Limburg; op 13 en 14 mei bij Kerkwerve; op 2 juni in de Beningerslikken bij Zuidland; en van 3 tot 6 juni bij Maashorst. Opvallend

441 Kleine Klapekster / Lesser Grey Shrike *Lanius minor*, mannetje, Lepelaarplassen, Almere, Flevoland,
14 mei 2021 (Karel A Mauer)

442 Withalsvliegenvanger / Collared Flycatcher *Ficedula albicollis*, tweede-kalenderjaar mannetje, Gasterse Duinen, Drenthe, 30 mei 2021 (*Thijs Glastra*) **443** Orpheusspotvogel / Melodious Warbler *Hippolais polyglotta*, Berkheide, Zuid-Holland, 6 juni 2021 (*René van Rossum*) **444** Balkanbaardgrasmus / Eastern Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*, tweede-kalenderjaar mannetje, De Tuintjes, Texel, Noord-Holland, 11 mei 2021 (*Jeroen de Bruijn*)

445 Bergfluitier / Western Bonelli's Warbler *Phylloscopus bonelli*, Nieuw-Milligen, Gelderland, 25 mei 2021
(Thijs Glastra)

446 Iberische Tjiftjaf / Iberian Chiffchaff *Phylloscopus ibericus*, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 6 mei 2021
(René Pop)

447 Krekelzanger / River Warbler *Locustella fluviatilis*, Nieuwemolen, Zeeland, 17 juni 2021 (Paul van Tuil)
448 Struikrietzanger / Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*, De Tuintjes, Texel, Noord-Holland, 13 juni 2021 (Jeroen de Bruijn) 449 Struikrietzanger / Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*, Waddinxveen, Zuid-Holland, 19 juni 2021 (Johannes Luiten)

was het late voorkomen van **Bonte Kraai** *Corvus cornix* in het noordoosten (aan de foto's te zien alle zuivere exemplaren). Zo waren er nog waarnemingen op 1 juni in het Fochteloërveen; op 4 juni op het Dwingelderveld; en bij Spijk, Groningen; vanaf 7 juni op Schiermonnikoog; en op 16 juni op telpost Lauwersmeer Kustweg. De **Kortteenleeuwerik** *Calandrella brachydactyla* van Weurt, Gelderland, bleef tot 1 mei. Op 6 mei werd er één gevonden in de Ballumerduinen op Ameland. Tenslotte bevond een exemplaar zich van 14 tot 17 mei op Rottumerplaat, Groningen. Hiermee komt het aantal gevallen in de afgelopen 30 jaar op 62 en zal deze soort waarschijnlijk binnenkort niet meer door de CDNA worden beoordeeld. Op 10 juni werd twitkend Nederland opgeschrikt door een foto van een gekke, bruine zwaluw die boven de duinen van Dishoek, Zeeland, vloog. Het bleek om een **Rotszwaluw** *Ptyonoprogne rupestris* te gaan. Deze werd alleen door de ontdekker gezien en is aanvaard als het achtste geval (12 exemplaren), waarvan vijf in Zeeland. **Roodstuitzwaluwen** *Cecropis daurica* werden op c 15 locaties gezien, waarbij de long-stayer van De Geul op Texel, van 24 april tot 3 mei bleef. Een andere meerdaagse pleisteraar vloog van 3 tot 6 mei rond boven De Banken bij 's-Gravenzande, Zuid-Holland. In totaal werden negen trekkers op telposten gezien. Op 1 juni zong de enige **Grauwe Fitis** *Phylloscopus trochiloides* van het voorjaar in Meijendel bij Wassenaar. **Bladkoningen** *P. inornatus* werden gezien op Texel op 1 mei en bij Deelen, Gelderland, op 2 en 3 mei. Beide waren actief aan het zingen en werden daarom door veel vogelaars met een bezoekje vereerd. Op 5 mei werd nog een exemplaar gemeld in het Ballastplaatbos in het Lauwersmeergebied. De hybride **Bergfluiters** x **Fluiter** *P. bonelli* x *sibilatrix* bij Vrouwenpolder, Zeeland, werd op 1 mei geringd waardoor aan de hand van DNA-materiaal bevestigd kon worden dat het inderdaad een hybride betrof. Daarna bleef hij nog tot ten minste 15 mei. Op 8-10 mei was een soortgelijke vogel aanwezig in het Elzetterbos bij Vaals, Limburg. Van 15 mei tot ten minste 17 juni zong een **Bergfluiters** *P. bonelli* op het Caitwickerzand nabij Millingen, Gelderland. Bovendien werden exemplaren gevonden op 31 mei op de Mookerheide, Limburg, en op 5 juni op Vlieland. Op 2 mei werd een **Siberische Tjiftjaf** *P. tristis* geringd op Vrs Rohel bij het Tjeukemeer, Friesland. Daarnaast waren er nog waarnemingen op 16 mei op Terschelling, en op 24 mei een zingende bij Spijkenisse, Zuid-Holland. De **Iberische Tjiftjaf** *P. ibericus* bij Spaarndam, Noord-Holland, bleef de gehele periode, waarbij de waarnemingen van voedseltransport eind mei intrigerend waren. Mogelijk was er sprake van een gemengd broedgeval met Tjiftjaf *P. collybita* maar sluitend bewijs ontbreekt. Dat bewijs was er wel voor het vrouwtje Iberische dat van 17 tot 31 mei aanwezig was in het Panbos bij Katwijk, Zuid-Holland, en samen met een Tjiftjaf een nest had. De vogel van Strijensas, Zuid-Holland, werd voor het laatst gemeld op 23 mei. Daarnaast zong van 6 tot 8 mei een exemplaar op Texel. Op 11 en 12 mei was een mannetje **Balkanbaardgrasmus** *Sylvia cantillans* aanwezig in de Tuintjes op Texel. Dit betreft (indien aanvaard) het 39e geval, naast negen aanvaarde Westelijke Baardgrasmussen *S. in-*

ornata en 44 niet nader geïdentificeerde vogels. Verder werd op 14 mei een vrouwtje **baardgrasmus** *S. inornata/subalpina/cantillans* gefotografeerd bij de Torenvijver op Vlieland. Op 19 juni zong de hele middag een **Provençaalse Grasmus** *S. undata* in Meijendel. Het betrof waarschijnlijk de Atlantische ondersoort *dartfordiensis* (16e geval van de soort). Het was een uitstekend voorjaar voor **Krekelzanger** *Locustella fluviatilis*, met maar liefst zeven gevallen. Die van Nieuwe Molen, Zeeland, bleef het langst, van 2 tot 21 juni, en was bovendien regelmatig fraai te zien en te horen. Het was een exceptioneel goed voorjaar voor **Orpheusspotvogel** *Hippolais polyglotta*. Uit niet minder dan 58 uurhokken kwamen waarnemingen, tegen een gemiddelde van 16 uurhokken in deze periode in de 10 jaar hiervoor. Zoals gebruikelijk lag het zwaartepunt van de verspreiding in Limburg en Noord-Brabant maar er waren ook opvallend veel meldingen uit de Zeeuwse en Hollandse kuststreek. Er waren bovendien drie ringvangsten: twee in Meijendel en één in de AW-duinen bij Zandvoort, Noord-Holland. De eerste **Struikrietzanger** *Acrocephalus dumetorum* verscheen op 25 mei op Texel. De soort was niet zo goed vertegenwoordigd als tijdens de ongekende influx van vorig jaar maar met 10 gevallen (acht zangers, twee ringvangsten) waren het er nog steeds veel meer dan in alle andere voorjaren. **Graszangers** *Cisticola juncidis* werden, naast de bekende plekken in Zeeland, waargenomen op vier locaties: van 28 mei tot 3 juni bij Warffum, Groningen; op 17 juni bij Fochteloo, Friesland; van 18 tot 29 juni bij Arnhem; en op 30 juni op de Westplaat bij Oostvoorne, Zuid-Holland.

SPREEUWEN TOT GORZEN **Roze Spreeuwen** *Pastor roseus* kwamen, evenals vorig jaar, in flinke aantallen binnen. Waarnemingen kwamen uit 26 uurhokken, vrijwel uitsluitend langs de kust. In 2020 ging het om 23 uurhokken, waarvan een groot aandeel in het binnenland. Bijzonder waren het nieuwe landelijke trekkelrecord van acht langs telpost Breskens op 2 juni (het vorige stond met drie op 29 oktober 2008 op naam van telpost Hondsbossche bij Petten, Noord-Holland) en het groepje van vier pleisteraars op Vlieland op 3 juni. Voor **Noordse Nachtegaal** *Luscinia luscinia* was het een prima voorjaar met zes gevallen. De eerste zong op 11 en 12 mei bij Beugen, Noord-Brabant. Op 23 mei werden er twee gevonden: één in het Lauwersmeergebied van Friesland, en één bij Deventer, Overijssel. Twee bleven lange tijd zingen: van 25 mei tot 9 juni bij Sint Jansteen, Zeeland, en van 26 mei tot 4 juni in de Kievitslanden bij Biddinghuizen, Flevoland. Bovendien werd een exemplaar geringd op 29 mei in Castricum, Noord-Holland, waar die dag ook een Struikrietzanger in de netten hing. Op 30 april werd al een **Kleine Vliegenvanger** *Ficedula parva* gemeld op Vlieland. Helaas ontbrak enig bewijs bij deze potentiële eerste april-waarneming. Er volgden hierna slechts drie waarnemingen, allemaal van zingende mannetjes: op 23 mei in de Amsterdamse Waterleidingduinen, Noord-Holland, op 29 mei op Schiermonnikoog, en op 30 mei in het Sluitgatbos bij Wieringerwerf. Er waren maar liefst twee zingende eerste-zomer mannetjes **Wit-halsvliegenvanger** *F. albicollis*, op 12 mei in de Kooi-

450 Roze Spreeuw / Rosy Starling *Pastor roseus*, adult mannetje, en Spreeuwen / Common Starlings *Sturnus vulgaris*, Katwijk, Zuid-Holland, 3 juni 2021 (René van Rossum)

451 Roodkeelpieper / Red-throated Pipit *Anthus cervinus*, Weurt, Gelderland, 3 mei 2021 (Harvey van Diek)

452 Roodkopklauwier / Woodchat Shrike *Lanius senator*, mannetje, Kerkwerve, Zeeland, 13 mei 2021 (Paul van Tuil)
453 Bladkoning / Yellow-browed Warbler *Phylloscopus inornatus*, Krimbos, De Cocksdorp, Texel, Noord-Holland, 1 mei 2021 (Eric Menkveld) 454 Grauwe Gors / Corn Bunting *Emberiza calandra*, Hongerige Wolf, Groningen, 2 mei 2021 (Martin van der Schalk) 455 Bosgors / Rustic Bunting *Emberiza rustica*, mannetje, Rottumerplaat, Groningen, 27 mei 2021 (Frank Oosterhoff)

duinen op Ameland en op 30 mei in de Gasterse Duinen bij Gasteren, Drenthe. De soort lijkt de laatste jaren wat in de lift te zitten en was sinds 2018 jaarlijks in mei te zien. Zeer verrassend was het op 2 juni langsvliegende mannetje **Blauwe Rotslijster** *Monticola solitarius* dat werd gefotografeerd op telpost De Vulkaan. Indien aanvaard is dit het derde geval, na die van september 2003 bij Westkapelle en april 2017 op Vlieland. Op 23 mei werd een mogelijk tweede-kalenderjaar mannetje **Oostelijke Blonde Tapuit** *Oenanthe melanoleuca* gefotografeerd op Schiermonnikoog. Als de CDNA de determinatie aanvaardbaar acht zou dit het zevende geval zijn, tegenover drie Westelijke Blonde Tapuiten *O. hispanica* en zes ongedetermineerde 'blonde tapuiten'. Een goede kandidaat **Witkeelwikstaart** *Motacilla cinereocapilla* waarvan de roep is opgenomen hield zich van 2 tot 8 mei op bij Bornerbroek, Overijssel. Op 10 mei vloog een mogelijke **Balkankwikstaart** *Motacilla feldegg* over tel-

post Noordkaap, Groningen. Saillant genoeg werd de vogel alleen gehoord. De opgenomen roep bleek een perfecte match en zal een interessant dossier vormen voor de CDNA. Indien aanvaard betreft het hier het vierde geval. **Grote Piepers** *Anthus richardi* trokken op 8 mei over telpost De Vulkaan en over telpost Nekkeveld bij Nijkerk, Utrecht. Op 12 mei werd een exemplaar gezien en gehoord op Vlieland. Uit 15 uurhokken kwamen waarnemingen van **Duinpiepers** *A. campestris*. Er werden zeven trekkers op telposten vastgesteld. Maximaal twee **Roodkeelpiepers** *A. cervinus* bleven tot 5 mei in het Grote Grindgat bij Weurt. Op 11 andere plekken werden exemplaren ter plaatse waargenomen, op een totaal van 30 uurhokken. Trektellers noteerden er 12. Ten minste 24 **Roodmussen** *Erythrura erythrura* werden deze periode gemeld, waaronder vier op telposten. Enkele bleven meerdere dagen zingen en leken daarmee territoriaal. Dit gebeurde onder andere op Terschelling en in Ureterp,

Friesland. Nabij Den Helder, Noord-Holland, en Castricum verbleven broedverdachte paren en in Castricum lijkt er zelfs succesvol te zijn gebroed, gezien de vangst van een pas uitgevlogen jong op het vogelringstation. **Europese Kanaries** *Serinus serinus* werden waargenomen in 50 uurhokken. Er werden 27 trekkers genoteerd en er was één ringvangst. Buiten Limburg, waar zich nog slechts enkele territoria bevonden, waren meerdaags zingende mannetjes aanwezig op Schiermonnikoog tot 20 mei; in Heemskerk, Noord-Holland, onregelmatig tot 7 juni; en op Terschelling van 16 tot 23 mei. Op 1 mei werd een mannetje **Grijze Junco** *Junco hyemalis* gevonden op de Maasvlakte, Zuid-Holland. Deze vertoonde kenmerken van een niet eerder in de WP vastgestelde westelijke ondersoort, Cassiarjunco *J. h. cismontanus* uit de Canadese Rocky Mountains (cf Dutch Birding 43: 247, plaat 339, 2021). Hij werd in de middag al niet meer gezien. Indien aanvaard is dit het vijfde geval. In mei werden negen **Grauwe Gorzen** *Emberiza calandra* waargenomen, waaronder drie op telposten. De overige

zes waren kort ter plaatse maar er waren ook twee territoriale, één in Limburg en één in Gelderland. Van 20 juni tot in juli was een zingende aanwezig bij Rouveen, Overijssel. **Ortolanen** *E. hortulana* hadden deze periode een kleine opleving met waarnemingen op 14 locaties, waarvan vier op telposten. Het goede voorjaar voor **Dwerggors** *E. pusilla* werd voorgezet met exemplaren op 1 mei op Texel en Schiermonnikoog. Daarna was het lang stil, tot op 8 juni een zingende werd gevonden bij Bergen aan Zee, Noord-Holland, het eerste juni-geval. Op 27 mei zong een mannetje **Bosgors** *E. rustica* op Rottumerplaat. Dit is het 11e geval in mei en het eerste mei-geval sinds 2006.

We danken Toy Janssen, Diedert Koppenol, Hans Schekkerman, Vincent van der Spek en Gijsbert Twigt voor informatie die bijdroeg aan het samenstellen van deze rubriek. We maakten dankbaar (en ruim) gebruik van de websites www.dutchavifauna.nl, www.dutchbirdalerts.nl, www.sovon.nl, www.trektellen.nl en www.waarneming.nl.

Hans Groot, Duinmeiershof 15, 1901 ZT Castricum, Nederland (hans.groot@dutchbirding.nl)
 Tim Schipper, Duindoornstraat 123, 9741 PM Groningen, Nederland (tim.schipper@dutchbirding.nl)
 Koen Stork, De Dageraad 53, 1797 SK Den Hoorn, Nederland (koen.stork@dutchbirding.nl)

New from WILDGuides

A richly illustrated, state-of-the-art field guide for identifying European passerines in flight

“You really haven’t seen anything until you take a look at this!”

—*Birdwatching Magazine*

The most comprehensive single-volume photographic guide to Europe’s birds ever produced

Meer te ontdekken.

Seeing beyond

ZEISS Victory SF 32

'Meer' is het sleutelwoord in natuurobservatie. Meer ontdekken, meer details zien en meer vogelsoorten identificeren aan de hand van het unieke verenkleed, kleuren en andere details. Het zeer brede gezichtsveld, de levensechte kleurweergave en unieke ergonomie van de ZEISS Victory® SF 32 maakt dit mogelijk. De Victory SF 32 is zo ontworpen dat u zelfs de best verborgen vogels kunt vinden en observeren om ze duidelijk te kunnen identificeren, zowel in het riet, de struiken of het bos.

zeiss.nl/natuur